

Revurdering af miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro

Ændret i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets
afgørelse MKN-135-00006 af 20. juni 2012

Virksomheden: Fjerkræfarm A/S Dansk Landbrug
Beliggenheds adresse: Mosegården, Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro
Matr. nr.: 4 a m.f.l.
Ejer: Mads Møller Hansen
Tlf.nr. 96 57 28 28, mobil til driftsleder Leif Barsballe 40 42 43 25

CVR nr. 31762669
CHR nr. 18132

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer: Mads Møller Hansen Tlf.nr. 97 57 28 28 Kontaktperson: Leif Barsballe Tlf.nr. 98 54 43 25 mobil 40 42 43 25
Virksomhedens adresse	Mosegården, Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro
Virksomhedens matrikelnumre	Sdr. Onsild By, Sdr. Onsild 4a Sdr. Onsild by, Sdr. Onsild 78 Nr. Onsild by, Nr. Onsild 25e Karlby By, Glenstrup 6a Holmegårde By, Glenstrup 1ad Mr. Onsild By, Nr. Onsild 25f Karlby By, Glenstrup
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. / P-nr. - CHR-nr.	CVR nr. 31762669 CVR/P 1014751404 CHR nr. 18132
Ejendomsnummer	8460016131
Betegnelse	Dansk Landbrug A/S

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL REVURDERINGEN	5
1.1 INDLEDNING.....	5
1.2 RESUMÉ	6
1.3 REVURDERET GODKENDELSE	8
1.4 GYLDIGHED	8
1.5 GENERELT	9
1.6 KLAGEVEJLEDNING.....	14
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	14
2. VILKÅR FOR DEN REVURDEREDE MILJØGODKENDELSE	16
2.A ÆNDRERE VILKÅR I MEDFØR AF NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNETS AFGØRELSE NMK-133-00134.....	16
2.1 GENERELT	17
2.2 UHELD OG RISICI	18
2.3 ÅRSPRODUKTION	18
2.4 VENTILATION.....	19
2.5 AMMONIAKFORDAMPNING FRA STALD OG LAGER.....	19
2.6 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	19
2.7 HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	19
2.8 TRANSPORT.....	20
2.9 LUGT.....	20
2.10 FODER.....	20
2.11 VANDFORBRUG OG SPILDEVAND.....	21
2.12 STØJKILDER	21
2.13 SKADEDYR	22
2.14 STØV	22
2.15 OLIE OG KEMIKALIER	22
2.16 AFFALD.....	22
2.17 UDBRINGNINGSAREALER	23
2.18 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)/ RENERE TEKNOLOGI.....	23
2.19 TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	23
3. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING	24
3.1 ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	24
3.1.1 Bygninger	24
3.1.2 Energi og vand	25
3.1.3 Affald.....	26
3.1.4 Spildevand.....	27
3.1.5 Transport.....	28
3.1.6 Støjkilder	29
3.1.7 Støv.....	30
3.1.8 Risici og afværgeforanstaltninger.....	30
3.1.9 Skadedyr.....	31
3.1.10 Olie, kemikalier og andre råvarer.....	31
3.1.11 Lysforhold	31
3.1.12 Lugt	31
3.1.13 Foder.....	32
3.1.14 Husdyrgødning produktion og opbevaring	32
3.2 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	33
3.2.1 Staldsystem.....	33
3.2.2 Management.....	33

3.2.3. Energi.....	34
3.2.3 Vand.....	35
3.2.4 Opbevaring af gødning.....	35
3.2.5 Behandling af gødning.....	36
3.2.6 Foder.....	36
3.3 OPHØR AF HUSDYRBRUGET.....	37
3.4 EGENKONTROL.....	37
3.5 NATUR OG GRUNDVAND.....	37
3.5.1. Ammoniak og natur.....	37
3.5.2 Overfladevand.....	39
3.5.3 Grundvand.....	41
4 SAMLET VURDERING.....	42
BILAG 1 OVERSIGTSKORT MED BELIGGENHED AF HUSDYRBRUGET, HERUNDER UDBRINGNINGSAREALER MED MARKNUMRE.....	43
BILAG 2 KORT OVER HUSDYRBRUGET SAMLEDE AREALER ALT. INKLUSIV (BRUTTOKORT).....	44
BILAG 3 SITUATIONSPLAN OVER EJENDOMMEN.....	45
BILAG 4 BEREDSKABSPLAN.....	46
BILAG 5 NATURPUNKTER.....	59
BILAG 6 INTERNATIONALE NATUROMRÅDER.....	60
BILAG 7 §3 OVERSIGTSKORT.....	61
BILAG 8 300 METER ZONE OM FØLSOM NATUR.....	62
BILAG 9. AFGØRELSE NMK-135-00006 FRA NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET.....	63

1. Generelle forhold til revurderingen

1.1 Indledning

Baggrund

Som følge af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet) skulle samtlige IPPC-virksomheder, herunder de store husdyrbrug være godkendt inden den 29. oktober 2007. Det fremgår endvidere af direktivet, at for de virksomheder, der var i drift den 1. november 1999, og som var omfattet af en godkendelse, skulle denne revurderes inden 29. oktober 2007.

Revurderinger af miljøgodkendelser for husdyrproduktioner er omfattet af husdyrloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20/12/2006). For eksisterende husdyrproduktioner med en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven træder husdyrlovens bestemmelser i kraft, så snart kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets miljøgodkendelse (husdyrloven § 103, stk. 3)

A/S Dansk Landbrug driver og ejer slagtekyllingeproduktionen på Mosegaarden, Kongsvad Møllevvej 6, 9500 Hobro, i Mariagerfjord Kommune. Af miljøgodkendelsen fra 3. november 1992 fremgår det at produktionen er godkendt til 500 DE og 1.250.000 antal kyllinger. Mosegaarden er således omfattet af en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5. Dette betyder at virksomhedens miljøgodkendelse, ifølge IPPC-direktivet, skulle have været revurderet inden 29. oktober 2007.

IPPC-direktivet kræver for store husdyrbrug (over 250 DE), at de overholder bestemte mindstekrav navnlig vedrørende udledning samt at BAT (bedste tilgængelige teknik) er opfyldt.

Vurderinger i revurderingen

Der er ved en revurdering tale om en eksisterende lovlig produktion og ikke et nyt projekt, der medfører en merbelastning.

Formålet med revurderingen er først og fremmest, at Kommunen skal vurdere om virksomhedens indretning og drift fortsat lever op til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik, dvs. det aktuelle niveau for BAT samt det generelle beskyttelsesniveau, og at der, hvis det er nødvendigt, fastsættes nye og tidssvarende vilkår.

Hvis der afsættes gylle til aftalearealer, udløser dette krav om en arealgodkendelse efter husdyrlovens § 16 af dette areal, såfremt afsætningen af husdyrgødningen vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Ved revurderingen skal Kommunen vurdere, om husdyrbruget lever op til det aktuelle niveau for BAT mht. foder, stald og udbringningsteknologier m.m.

Husdyrlovens beskyttelsesniveauer

Udgangspunktet for revurderingen er, at husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau skal overholdes.

Beskyttelsesniveauet for **fosforoverskud** er som udgangspunktet opfyldt, da der ingen ændringer sker i forhold til nudrift. Ligger arealerne i fosforklasse 3, kan der dog være behov for at stille skærpede krav.

Med hensyn til **nitratudvaskning** til overfladevand, vil der, hvis arealerne ligger i nitratklasse 1-3, være behov for at fastsætte vilkår.

Beskyttelsesniveauet for **ammoniakemissionen** er som udgangspunkt opfyldt på baggrund af, at der ingen ændringer er i produktionen.

Husdyrlovens krav til udvaskning af **nitrat til grundvand** er som udgangspunkt opfyldt, da der ikke sker en merbelastning. Hvis der er udarbejdet en indsatsplan for arealer i udbringingsområdet, kan dette dog give anledning til skærpede krav.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for **lugt** gælder alene etableringer, udvidelser, og ændringer, dog skal beregning og vurdering af lugt skal foretages. Overholdes beskyttelsesniveauet ikke, kan der kræves en ekstra indsats af landmanden, såfremt det er teknisk og økonomisk muligt

Vurderinger i forhold til habitatdirektivet

Ifølge Miljøstyrelsen er revurderingssager ikke er omfattet af habitatbekendtgørelsens regler om konsekvensvurdering, jf. bekendtgørelsens § 7, idet der ved en revurdering ikke er tale om et nyt projekt, som Kommunen skal give tilslutning til.

Der er således i forbindelse med den aktuelle revurdering af miljøgodkendelsen ikke foretaget en vurdering af husdyrbruget i forhold til habitatbekendtgørelsen

1.2 Resumé

Produktionstilladelse

Mosegaarden A/S Dansk Landbrug har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder** (DE) udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v". Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2.

Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede kyllinger med 40 dages produktionsetid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende **32.560 pr hus/år** ved 40 dages kyllinger, men varierende med varierende produktionsdage. Antal rotationer er **7,33/år** ved 40 dages kyllinger, som ligeledes kan være varierende ved varierende produktionsdage. Ved en konventionel produktion (ikke økologisk) almindeligvis må der regnes med en dødelighed på 2 – 3 pct., så antallet af stipladser skal overstige det maksimale antal kyllinger, der kan produceres ifølge det ovenstående. Det vil sige det antal, der svarer til den korteste afgangsalder.

Der må på intet tidspunkt være mere end 40 kg kylling pr. m² i staldene.

Det skal bemærkes at der er givet tilladelse til 182.600 flere stk. slagtekyllinger om året end i godkendelsen fra 1992. Dette er fastsat ved afgørelse af 23.09.2009. Ved forespørgsel i september 2009 om tilladt dyrehold på ejendommen, er det konstateret at der på tilsyn i bl.a. 2003, 2006 og ifm. udbygning af stalde i 1997, fra myndighedens side er fokuseret på antal DE og ikke antal dyr i forhold til tilladt dyrehold. Jf. svar d. 11.09.2009 fra Miljøstyrelsens HelpDesk til Mariagerfjord Kommune om udregning af tilladt dyrehold fremgår det bl.a. at "Hvis landmanden efter Kommunens vurdering har været i god tro mht. en given ændring eller forøgelse af dyreholdet, fastsættes den lovlige drift derefter."

På baggrund af ovenstående er det Kommunens vurdering at den tilladte produktion må udregnes ud fra de sidste 3 års produktion af antal dyr. På baggrund af slagterifregninger og gødningsregnskaber fra de sidste 3 år fastlægges antal dyr som nævnt i ovenstående til 1.432.600 stk. slagtekyllinger/år.

Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har 3. november 1992 fået meddelt miljøgodkendelse efter § 33 i Miljøbeskyttelsesloven til den eksisterende produktion af Hobro Kommune.

Lugt

Afstande til nærmeste enkelt bolig er 776 m, nærmeste samlede bebyggelse er 1453 m og til nærmeste byzone er 374 m.

Bedriften opfylder ikke genekriteriet for lugt til byzone. Der er dog tale om byzoneareal med erhverv. Til nærmeste bolig i byzonen er der 950 m, hvortil genekriteriet er overholdt jf. indsendt ansøgning via husdyrgodkendelse.dk.

Mariagerfjord Kommune har vurderet at det ikke medfører krav om en ekstra indsats for at nedbringe lugtgenerne, da det ikke er økonomisk eller teknisk muligt.

Udbringningsarealer og håndtering af gødning

Der er 240,57 ha udbringningsareal tilknyttet ejendommen, og der er aftale om afsætning af de resterende 238DE (315 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE). Aftalearealerne ligger ikke i sårbare områder, hvorfor der ikke er udfærdiget en §16 for disse.

Der bliver ikke opbevaret husdyrgødning på ejendommen - alt bliver kørt i markstakke og min. 15% bliver pløjet direkte ned.

Kvælstofudvaskning

Da der ikke er nogen arealer der ligger i nitratklasse I-III, er der ikke behov for skærpede krav til kvælstofudvaskningen.

Fosfor

Da der ikke er arealer der ligger i fosforklasse III, er der ikke behov for skærpede krav til fosforoverskud.

Ammoniak

Kravene for ammoniakemission er overholdt, da der ikke sker ændringer eller udvidelser og BAT niveauet er opfyldt med benyttelse af BAT staldtype.

Ammoniaktabet fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 16.274 kg N/år fra stalde og 4188 kgN fra markstakken. På baggrund af den store ammoniakfordampning fra markstakken er der stillet vilkår om at 15% pløjes direkte ned i marken.

Grundvand

Kravene for nitratudvaskning til grundvand er overholdt, da der ikke sker nogen merbelastning. Herudover foreligger nogen indsatsplan som det kræves for at der kan stilles skærpede vilkår.

Arealernes beliggenhed i det kortlagte område, som endnu ikke er indsatsplanlagt, er problematisk, idet udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet og det kan derfor ikke udelukkes, at udvaskningen giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af grundvandet i området.

BAT

Mariagerfjord Kommune vurderer på baggrund af oplysningerne fra ansøger at BAT er opfyldt for emnerne staldsystem, management, gødningsopbevaring og håndtering, vand og energi samt foder. Der er stillet vilkår om bl.a. energitilsyn, fodersammensætning ift. fosfor og råprotein og brug af energi og vand.

Der er udfærdiget beregninger på implementering af luftvasker. Beregninger viser at den pt. eneste luftvasker der findes i Danmark pt. vil medføre en reduktion i ammoniak på 1350 kgN,

men da det vil medføre en udgift på beregnet ca. 50 % af dækningsbidraget pr kylling, vurderes det at der ikke stilles krav om dette ud fra en proportionalitetsbetragtning.

1.3 Revurderet godkendelse

Mariagerfjord Kommune meddeler med dette tillæg til godkendelsen at der er foretaget en revurdering af godkendelsen fjerkræfarmen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven) og på de angivne vilkår.

Revurderingen er foretaget efter § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bek nr. 294 af 31/03/2009 (godkendelsesbekendtgørelsen).

Der skal gøres opmærksom på, at revurderingen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer og omfatter 494 DE (1.432.600 stk ved 40 dages produktionstid) slagtekyllinger og 240,57 Ha.

Afgørelsen meddeles som tillæg til eksisterende godkendelse. Relevante vilkår fra godkendelsen fra 3. november 1992 er indsat i denne revurdering i kapitel 2.

Vilkår 1,6,7,10 og 12 i eksisterende miljøgodkendelse fra 1992 ophæves og erstattes af nednævnte vilkår.

Vilkår 2,3,4,5,8,9 og 11 er overført fra husdyrbrugets oprindelige miljøgodkendelse til denne revurderede miljøgodkendelse, dog for alle vilkårs vedkommende omformuleret og præciseret.

Alle vilkår der enten er nye eller ændrede/omformuleret fra eksisterende miljøgodkendelse i denne revurderede miljøgodkendelse gives som påbud efter husdyrbrugslovens § 39, og er ikke omfattet af 8 årig beskyttelse. Det drejer sig om alle vilkår i revurderingen.

Der har løbende under revurderingens sagsbehandling været en korrespondance mellem myndigheden og ansøger/konsulent om revurderingens nye vilkår, oplysninger og vurderinger.

Iht. Godkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunen give offentligheden mulighed for at udtale sig inden revurderingen påbegyndes. Revurdering har været annonceret i foroffentlighed i Hobro avis 11. august 2009.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i oplysningerne, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.4 Gyldighed

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Næste revurdering er planlagt påbegyndt inden udgangen af 2019.

1.5 Generelt

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Den revurderede miljøgodkendelse indeholder et kapitel med vilkår, et kapitel med miljøredogørelse, et kapitel med miljøvurdering og endelig en samlet vurdering. Herudover er der 8 bilag. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder lugt og BAT redogørelse.

Mariagerfjord Kommune har foretaget nærværende revurderingen af eksisterende godkendelse på baggrund af det indsendte de indsendte oplysninger som er indsendt via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk med deraf udregnede data. Herudover er der foretaget et tilsyn på bedriften 15. september 2009.

Da bedriften har en fleksibilitet ift. afgangsalderen på mellem 32 og 45 dage, er der indsendt separate scenarier for disse, mens selve ansøgningen er indsendt som "worst case" hvilket er med en afgangsalder på 40 dage. Ved 40 dage er der den højeste antal DE i produceret gødning og tilsvarende højeste ammoniakemission.

Revurderingen har været igennem en foroffentlighedsperiode fra 11. august 2009 til 2. september 2009. Der indkom én kommentarer i perioden, som angik at der til tider kan være lugtproblemer i Sønder Onsild, der ligger umiddelbart vest for bedriften. Kommentaren er inddraget i revurderingens vurderinger af lugt.

Udkastet til revurderingen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent, naboer og parter fra 4. november til 26. november 2009.

Ansøger og dennes konsulent har følgende kommentarer:

Kommentarer til udkast til MGK på Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro

1. *Produktionstilladelse. Der bør stå, at det er 40 dages kyllinger og at antallet af stipladser variere med varierende produktionsdage (side 6 i udkast)*

MFK's svar: Tilrettet.

2. *Grundvand. Der bør også stå, at der ikke sker nogen merbelastning i kapitlet hvor Mariagerfjord Kommune konkludere, at udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet. Der sker ikke nogen ændring i forhold til nudriften, hvorfor belastningen må være den samme og altså er der ikke nogen "samlet større belastning" (side 7 i udkast).*

MFK's svar: Tilrettet

3. *494 DE svarende til 1.432.600 kyllinger. Her bør der anføres at kyllingerne bliver 40 dage (side 8 i udkast).*

MFK's svar: Tilrettet

4. *Vilkår 4. Der kan godt være virksomhed af anden karakter, som kan anvende olietanken i tilfælde af at kyllingerne bliver sat ud.*

MFK's svar: Vilkåret henvender sig til den situation, hvor ved ophør af bedriften ikke længere vil blive anvendt olietankene. Vilkåret er tilrettet, så det nu fremgår at olietankene skal sløjfes, hvis de ikke benyttes efter bedriftens ophør.

5. *Vilkår 7. Dette vilkår skal være mere præcist. Mariagerfjord Kommune bør præcisere, at det drejer sig om 40 dages kyllinger og at antallet af stipladser og rotationer øges hvis slagtealderen nedsættes og vice versa med ældre kyllinger.*

MFK's svar: Tilrettet

6. *Vilkår 16. Her skal vilkåret rettes efter § 26 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.*

MFK's svar: Tilrettet

7. *Vilkår 20. Der kan kun kræves en måling en gang årligt.*

MFK's svar: Tilføjet.

8. *Vilkår 21. Hvorfor er dette vilkår indført? Er det overhovedet relevant, da der skal ske en revurdering om 10 år? Det er ikke aktuelt i en kyllingeproduktion med alt ind og alt ud, da det er baseret på at der både er små og store kyllinger samme sted. Det er ikke tilfældet her.*

MFK's svar: Vilkåret er indført for at der forud for næste revurdering ligger skriftligt materiale, der kan benyttes ved sagsbehandling af denne. Der er nævnt at der i handlingsplanen skal være forholdt sig til bl.a. luftrensning og combideck, da begge systemer vurderes at være relevante også for slagtekyllingeproduktionen der benyttes på Kongsvad Møllevej 6. Combideck systemet, som er opvarmet gulv/strøelse kombineret med et jordkøleanlæg som medfører mindre ammoniakemission og som også sparer energi, er nævnt i BREF for intensiv fjerkræ- og svineproduktion som en mulighed for slagtekyllingeproduktion. Combideck er meget brugt i Tyskland og Holland, men er ikke implementeret i Danmark endnu, men må forventes at blive det inden næste revurdering.

9. *Vilkår 57. Er det ikke nok med en kopi af enkeltbetalingen?*

MFK's svar: Tilrettet så der ikke længere kræves forpagtningsaftaler 5 år tilbage, men i vilkår 57 (ny) at der ved tilsyn skal dokumenteres bl.a. ved kopier af enkeltbetalingsordning 5 år tilbage.

10. *Lugt. Se lige på andet afsnit i kapitel 3.1.12. Kriterierne er byttet rundt*

MFK's svar: Tilrettet

11. *Her vurderer Mariagerfjord Kommune at afbrænding eller biogas er en god mulighed i fremtiden. Hvad så med gødningsværdien i møget? Dette afsnit referer til vilkår 21.*

MFK's svar: Mariagerfjord Kommune omtaler emnet på baggrund af den store ammoniakemission der er fra anlæg og markstak/lager, som det vurderes skal nedbringes senest ifm. næste revurdering.

12. *Boniteten er beskrevet på baggrund af pløjelaget og derfor hvad der står i gødningsregnskabet. Dette sker på markniveau. Hvorimod Arealinfo inddeler mere groft og boniteten her er en betegnelse for hele jordprofilen. Det der bliver regnet med i IT ansøgningen er, hvad der står anført deri. Det er derfor konklusionen i IT ansøgningen at der ikke sker nogen højere udvaskning med de forudsætningen der er i IT ansøgningen (JB3). Mariagerfjord Kommune bør derfor rette dette afsnit til.*

MFK's svar: Mariagerfjord Kommune er opmærksom på at der findes 2 forskellige skaler ifm. jordbundstyper. De 2 skalaer kan konverteres jf. <http://www.djfgeodata.dk/datasaml/jord2.htm>. Ud fra dette er det konstateret at 4 marker (Mark 24-2-1, 24-4, 9-0, 24-1) ikke stemmer overens med data fra arealinfo.dk, som jf. Miljøstyrelsen skal benyttes til at bestemme jordbundstyperne for brug til ansøgninger om miljøgodkendelser af husdyrbrug. Det er dog vurderet at uoverensstemmelserne er mindre og få og at de ikke har en væsentlig betydning for vurderingerne på udvaskning af næringsstoffer.

13.

- Blæseren står ikke i lydisoleret rum.
- Der er ét blandingsrum pr. hus. Der er et silosæt pr. 2 huse
- Malm og spagnum skal rettes til halm og spagnum
- Der står kreaturfoder i 3.2.2

MFK: Tilrettet

DN- Mariagerfjord har følgende høringssvar:

Indledningsvis tillader DN Mariagerfjord sig at bemærke, at der tilsyneladende består en grundlæggende forskel i Mariagerfjord Kommunes og DN Mariagerfjords opfattelse af den i emnet nævnte revurdering af følgende grunde:

- Det er husdyrbruget og ikke miljøgodkendelsen fra 1992, der skal revurderes efter de på ansøgningstidspunktet gældende regler (jf. Husdyrlovens §103)

Mariagerfjord Kommunes svar:

Revurderinger af miljøgodkendelser for husdyrproduktioner er omfattet af husdyrloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20/12/2006). For eksisterende husdyrproduktioner med en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven træder husdyrlovens bestemmelser i kraft, så snart kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets miljøgodkendelse (husdyrloven § 103, stk. 3). Ifølge Miljøstyrelsen er der ikke tale om en ny godkendelse, men udelukkende, at Kommunen reviderer vilkårene for den eksisterende miljøgodkendelse via påbud med hjemmel i § 39 jf. § 41 i husdyrloven. Denne afgørelse meddeles ifølge miljøstyrelsen som tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Som redegjort for i revurderingens indledende kapitel, kap. 1.1, følger det af ovenstående, at *udgangspunktet* for de faglige vurderinger på en række punkter adskiller sig fra udgangspunktet for de vurderinger, som Mariagerfjord Kommune foretager i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om § 12 miljøgodkendelse. Mht. vurderinger i forhold til habitatbekendtgørelsen, anfører miljøstyrelsen ligeledes, at der ved en revurdering ikke er tale om et nyt projekt, som Kommunen skal give tilslutning til. Habitatbekendtgørelsens § 8 nævner da heller ikke revurderinger. Eksisterende husdyrbrug bliver jf. Miljøstyrelsen FAQ 16 først "omfattet af lovens bestemmelser om tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser af anlægget. Det fremgår af husdyrbrugslovens § 103, stk. 1." Da der ifølge Kommunes oplysninger ikke er sket ændringer eller udvidelser af anlægget der medfører en godkendelsespligtig ændring, har Mariagerfjord Kommunen på baggrund af ovenstående udfærdiget en revurdering af eksisterende miljøgodkendelse fra 1992 for bedriften på Kongsvad Møllevej 6, Hobro.

- I det foreliggende udkast lovliggøres jf. pkt. 1.2 en merproduktion på 182.600 stk. slagtekyllinger pr. år i forhold til miljøgodkendelsen af 1992, dvs. produktionen er udvidet, og husdyrbruget skal derfor godkendes efter Husdyrlovens §12 (jf. Husdyrlovens §103).

Mariagerfjord Kommunes svar:

Afgørelsen om at der tillades en produktion på 1.432.000 stk. slagtekyllinger pr. år er fastsat ved Mariagerfjord Kommunes særskilte afgørelse á 23. september 2009. Jf. forklaringen i re- vurderingen side 6 i resumeet, er der således ikke tale om at det er i revurderingen der gives tilladelse til 1.432.000 stk slagtekyllinger pr. år. Den givne afgørelse er på baggrund af, at der på gentagne tilsyn siden miljøgodkendelsen blev givet i 1992 er fokuseret på antal DE og ikke antal faktiske dyr. Da DE beregninger har ændret sig over tiden siden miljøgodkendelsen, har Kommunen vurderet at landmanden har været i god tro ift. ændringen i antal dyr i medfør af de ændrede udregninger af DE. Kommunen har rådført sig med Miljøstyrelsen, som er af samme opfattelse. Den lovlige drift er derfor fastsat derefter og det er derfor Kommunens vur- dering at der ikke skal udfærdiges en godkendelse efter husdyrlovens §12.

- Første gang husdyrbruget skal meddeles godkendelse efter Husdyrlovens §12 er det hele anlæg- get og bedriftens arealer, der skal godkendes (jf. Husdyrlovens §103)

Mariagerfjord Kommunes svar:

Jf. ovenstående svar til spørgsmål vedr. en merproduktion, er det ikke Mariagerfjord Kommu- nes vurdering at der skal udfærdiges en godkendelse efter husdyrlovens §12, da der er tale om revurderingen en Husdyrlovens §103 stk. 3, idet produktionen er omfattet af en eksiste- rende miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens §33.

Der er derfor – efter DN Mariagerfjords opfattelse – ikke grundlag for at antage, at den omhandlede mil- jøgodkendelse kan være et tillæg til en tidligere miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens §33 (listevirksomhed). Men den foreliggende revurdering må resultere i en helt ny miljøgodkendelse efter Husdyrlovens §12 (hvilket selvfølgelig ikke udelukker at relevante elementer fra den tidligere miljøgod- kendelse genbruges).

Derimod fritager det ikke Mariagerfjord Kommune fra at fastsætte egentlige vilkår og foretage egentlige vurderinger alle de steder i det foreliggende udkast, hvor kommunen henviser til, at det er en miljøgod- kendt virksomhed med uændret produktion (og dermed uden merbelastning), der "blot" skal revurderes.

Da det således er en omfattende omredigering der – efter DN Mariagerfjords mening – skal foretages, vil afdelingen begrænse sine øvrige bemærkninger til nogle få iøjnefaldende forhold:

- Da det er op mod halvdelen af bedriftens udbringningsarealer (ejede såvel som lejede), der jf. kort.arealinfo.dk ligger indenfor bufferzone I og II til ammoniakfølsomme naturområder, er bilag 8 stærkt misvisende, og relevante vilkår og vurderinger er formentlig mangelfulde

Mariagerfjord Kommunes svar:

Kortbilag 8 i revurderingen referer til vilkår 11: "Kompost eller kompostlignende dybstrøelse i markstakke må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakke må ikke placeres nærmere end 100 m fra byzone, nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer eller nærmere end 300 m fra følsomme naturarealer, jf. kortbi- lag 8." Placeringen af markstak 300 meter fra følsomme naturarealer er med udgangspunkt i Miljøministeriets Vejledningen fra Skov og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Her anføres det på side 64 at markstakke skal placeres uden for de 300 meter bufferzone, hvor der er forbud mod udvidelse af husdyrbrug.

Kortbilag 8 er dermed ikke udfærdiget med udgangspunkt i bedriftens udbringningsarealer og Bufferzone I og II.

- Med den nærhed til Natura2000 områderne Kongsvåd Å og Skals Å som bedriftens udbringnings- områder har, er det iht. forsigtighedsprincippet overordentlig problematisk (selv udenfor nitrat- klasserne) at antage – især uden kendskab til dræningsforholdene - at Natura2000 områderne ikke i praksis påvirkes væsentligt. Da Natura2000 områderne antages i forvejen at være næ- ringsstofbelastede udover gunstig bevaringstilstand, bør en yderligere belastning ikke tillades.

Mariagerfjord Kommunes svar:

Da der er tale om en revurdering, sker der ikke en yderligere belastning i forhold til nudrift af de nævnte Natura2000 områder. Yderligere er det Mariagerfjord Kommunes vurdering at myndigheden ikke har hjemmel til at regulere næringsstofbelastningen iht. habitatforpligtigelserne i revurderinger jf. ovenstående første svar fra kommunen til DN's høringsvar.

- Det anføres, at 15% af dybstrøelsen skal nedpløjes umiddelbart i forbindelse med tømning af staldanlæggene ved rotationerne året rundt. Det forekommer urealistisk at antage, at så store mængder dybstrøelse kan nedpløjes året rundt. Ydermere anføres det, at den øvrige dybstrøelse, som opbevares i markstakke, skal nedharves (vilkår 16) og spredes på vintersæden om foråret (pkt. 3.1.14), hvilket formentlig ikke kan lade sig gøre i praksis!

Mariagerfjord Kommunes svar:

Jf. GUIDE til Kommune vedrørende IT-ansøgningssystemet, er standardforudsætningerne for "Andel af dybstrøelse, der køres direkte ud og pløjes ned" 15% for slagtekyllinger. Det vurderes at det for slagtekyllinger gælder at der skal nedbringes 15% af dybstrøelsen direkte på årsplan, da det ikke er muligt fx ved en rotation midt om sommeren.

Bedriften benytter sædskifte S4, som medfører at der kan nedpløjes dybstrøelse i primo august i vinterraps, medio/ultimo september i vinterhvede, primo februar og medio/ultimo marts i vårkorn. Der produceres 651 DE dybstrøelse, hvor 15 % af dette er 98 DE. 7,33 rotationer om året medfører, at der produceres 88 DE ved én rotation. Der skal således nedpløjes dybstrøelse for mere end én rotation, men det er muligt i S4 sædskifte jf. ovenstående.

Der udbringes med 1,4 DE/ha, hvorfor der på de 240 ha, skal benyttes 70 ha til at opfylde kravet om at kunne nedbringe 15 % af dybstrøelsen direkte. Det opfyldes med de samlet set 55 % procent vinterkorn, vårkorn og vinterraps af sædskifte S4. Dermed vurderer Mariagerfjord Kommune at det er praktisk muligt at nedpløje 15 % direkte på årsplan.

- Med store ammoniakfølsomme naturområder umiddelbart øst og syd for bedriften forekommer det ikke rimeligt at fravælge en mulighed for at spare en emission på over 1 tons ammoniak ved installation af luftvasker (angivelse af den samlede emission savnes). De anførte økonomiske forhold forekommer meget vage, da den anvendte tidshorisont ikke oplyses, og de bør ikke alene begrunde fravalget. Der er heller ingen indikation af at ny teknologi, som endnu ikke er udviklet, vil være billigere eller udgøre en mindre del af dækningsbidraget på et senere tidspunkt.

Mariagerfjord Kommunes svar:

Luftvasker er ikke krævet ud fra et BAT hensyn af 2 grunde.

For det første, og den mest vægtige grund, foreligger der intet BAT blad og der er pt. meget få erfaringer på luftvasker i slagtekyllingestalde. Mariagerfjord Kommune er bekendt med at der igangsat pilotprojekter vedr. anvendelse af både luftrensning og gulvvarmesystemer i fjerkræstalde. Mariagerfjord Kommune vurderer derfor at der ikke kan stilles krav om fx luftrensning, før der foreligger den fornødne dokumentation af teknologi, miljøeffekt og økonomisk evaluering af teknologien. Mariagerfjord Kommune forventer dog at der inden næste revurdering vil ske en teknologisk udvikling inden for branchen, og har derfor stillet vilkår om at der inden næste revurdering skal fremsendes en handlingsplan for, hvordan Kongsvad Møllevej 6 vil nedbringe ammoniakemission og lugtgener fra staldene med udgangspunkt i bedste tilgængelige teknologi.

For det andet er der indsendt en økonomisk oversigt over indkøb af det pt. eneste luftvasker-anlæg til slagtekyllingestalde der er på markedet. Det vil betyde en ammoniakreduktion på beregnet 1350 kgN, men ingen dokumenteret effekt på lugt. Heraf fremgår det at ved afskrivning over 10 år, rente af investeringen (5%), vedligeholdelse (5%) samt en elpris 0,85 kr/kWh, giver det en årlig omkostning på 85.700 kr, som svarer til en årlig omkostning pr. kylling på 36 øre. Dækningsbidraget pr. kyllinger oplyst til pt. ca. 80 øre, hvorfor luftvasker i det givne tilfælde vil betyde en udgift på ca. 45 % af dækningsbidraget. Dette vurderes at væ-

re en større omkostning pr. kylling, end hvad der ellers kræves i henhold til diverse eksisterende BAT blade.

Der er angivelse af den samlede ammoniakemission i afsnit 3.5.1. og den er på 20.463 kgN/år – hvoraf de godt 16.274 kgN er anlæg og 4.188 KgN er fra lager.

1.6 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages skriftligt over revurderingen af miljøgodkendelsen til Miljøklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i loven.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til:

Mariagerfjord Kommune, Natur og Miljø
Ndr. Kajgade 1
9500 Hobro

eller

pr. e-mail til: raadhus@mariagerfjord.dk.

Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København V, der er klagemyndighed.

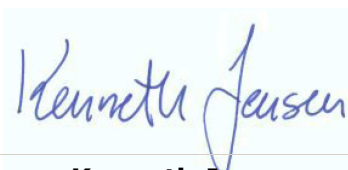
Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber tirsdag den 26. januar 2010. Klagen skal være Kommunen i hænde senest ved kommunens lukketid kl. 15.30 ved klagefristens udløb.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

1.6 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 29. december ved annoncering i Hobro avis

Mariagerfjord Kommune d. 21. december 2009

Kenneth Jensen
Landskabsforvalter

Kopi af udkast til revurdering af miljøgodkendelse er sendt til:

- Konsulent: Carsten Aarup, Agrinord
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Hans Jacobsen, Sønder Ulstrupvej 5, 9500 Hobro
- Søren Bertram Pedersen, Thostrup Hovgaard 3, 9500 Hobro
- Bodil Svane Riis, Kongsvad Møllevej 9, 9500 Hobro
- Bent Jørgen Pedersen, Viborg landevej 5, 9500 Hobro
- Ivan Olesen, Viborg Landevej 3, 9500 Hobro
- Søren K. B. Møller, Gl. hovedvej 8, 9500 Hobro

Kopi af revurderingen til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Carsten Aarup, Agrinord
- Hans Jacobsen, Sønder Ulstrupvej 5, 9500 Hobro
- Søren Bertram Pedersen, Thostrup Hovgaard 3, 9500 Hobro
- Bodil Svane Riis, Kongsvad Møllevej 9, 9500 Hobro
- Bent Jørgen Pedersen, Viborg landevej 5, 9500 Hobro
- Ivan Olesen, Viborg Landevej 3, 9500 Hobro
- Søren K. B. Møller, Gl. hovedvej 8, 9500 Hobro

- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, 9000 Aalborg, nord@sst.dk.
- Arbejdstilsynet, Hobrovej 461, 9200 Aalborg SV, at@at.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøvej 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Thyge Steffensen, Bakkevænget 19, 9000 Aalborg, steffens@stofanet.dk

2. Vilkår for den revurderede miljøgodkendelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne revurderede miljøgodkendelse. Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår (der er indsat eksisterende vilkår fra miljøgodkendelsen af 1992).

I det følgende afsnit er vilkår der er ophævet eller ændret i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-135-00006 gråtonet og gennemstreget.

2.a Ændrede vilkår i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-133-00134

a. Vilkår 13 ænders til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

b. Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producere hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

2.1 Generelt

- 1) Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Mariagerfjord Kommune (se bilag 1 for udbringningsarealer, bilag 2 for bruttokort og bilag 3 for situationskort)
- 2) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3) Ændringer i ejerforhold eller af driftsansvaret skal meddeles til Kommunen inden eller lige umiddelbart efter ændringen.
- 4) Ved ophør af bedriften skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres. For så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet. Mariagerfjord Kommune kontaktes før ophør.
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer o.l. skal tømmes og rengøres.

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Foderbeholdere tømmes
- Alle olietanke skal sløjfes, hvis de ikke skal benyttes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativer.
- Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes, skal vedligeholdes så de ikke henstår i forfald efter de gældende regler og definitioner i byggeloven, eller skal alternativt nedrives.

2.2 Uheld og risici

5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Mariagerfjord Kommune, tlf.: 97 11 30 00.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være Kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Ved driftsforstyrrelser og uheld har den driftsansvarlige pligt til at følge beredskabsplanen og træffe de fornødne foranstaltninger, for at afværge følgerne af uheldet bedst muligt.

6) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Bilag 4)

2.3 Årsproduktion

7) Ejendommen har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder** (DE) udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2. Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede slagtekyllinger ved 40 dages produktionstid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende for 40 dages kyllinger 32.560 pr hus/år, og antal rotationer er 7,33/år. Stipladser og rotationer vil dog være varierende ved varierende produktionstid.

- 8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

2.4 Ventilation

- 9) Ventilationsanlægget skal løbende renholdes og vedligeholdes og minimum 1. gang årligt serviceres af et autoriseret firma.

2.5 Ammoniakfordampning fra stald og lager

- 10) Der skal foretages en god staldhygiejne og staldene og fodringsanlæg skal holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.

2.6 Opbevaring af husdyrgødning

- 11) Strøelse, der oplægges i markstak, skal have et tørstofindhold over 30 %, og stakken skal være overdækket med et materiale, som regnvand ikke kan trænge igennem. Markstakken skal overholde afstandskravene for møddingspladser og må ikke medføre risiko for forurening af overfladevand eller grundvand.

Kompost eller kompostlignende dybstrøelse i markstakke må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakke må ikke placeres nærmere end 100 m fra byzone, nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer eller nærmere end 300 m fra følsomme naturarealer, jf. kortbilag 8.

- 12) Tidspunkt samt placering af markstak skal indtegnes på kortmateriale.

2.7 Håndtering af husdyrgødning

~~13) 15% af dybstrøelsen skal pløjes direkte ned i marken.~~

- 14) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 15) Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 m fra ejendomme uden landbrugspligt på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.
- 16) Spredning af gødning fra fjerkræ skal nedharves eller på anden måde indarbejdes i jorden inden for 6 timer.
- 17) Gødningsmængden der skal spredes på marken skal tilpasses med arealet og afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af andre typer gødningsprodukter. Endvidere skal der

undgås at tilføres gødning til stærkt skrånende marker eller i nærheden af vandløb. Herudover skal der undgås at sprede gødning, når marken:

- er mættet med vand
- er oversvømmet
- er dækket med sne

2.8 Transport

- 18) Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndighed vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

2.9 Lugt

- 19) Lugtgener hos naboer skal minimeres ved at:
- a. spredning af gødning om dagen, hvor der er en sandsynlighed for, at naboerne ikke er hjemme, samt undgå weekender og helligdag
 - b. tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne
- 20) Såfremt der efter Kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Kommunen kræve at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder, kildebehandling og/eller behandling af afkastluften. Hvis der fortsat vurderes, at være væsentlige gener kan Kommunen kræve, at der foretages målinger af lugt 1 gang årligt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinier. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.
- 21) Med henblik på den næste regelmæssige revurdering i 2019 skal fjerkræbruget inden 1.marts 2019 fremsende en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene og ammoniakfordampningen fra dybstrøelse. Handlingsplanen skal som minimum indeholde en vurdering af mulighederne for at anvende luftrensning, og opvarmning/køling af gødningsmåtte ved hhv. små og store kyllinger (combideck-system), og opbevaring af dybstrøelse i fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning.
- 22) Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.

2.10 Foder

- ~~23) Foder til slagtekyllingerne skal indeholde en mængde råprotein og fosfor i foderet svarende til normerne for slagtekyllinger i de enkelte dagsintervaller nævnt i Vejledning for Gødsknings- og Harmoniregler. Alternativt kan der fødes, således, at en beregnet type-2 korrektionsfaktor, efter 2009/10 formlen højst er 1,0. Ved korrektionen skal anvendes fjerkræbrugets faktiske tal for fosforindhold i foder, fodermængde og kg tilvækst pr. produceret kylling. Korrektionen skal fremgå af gødningsregnskabet.~~

2.11 Vandforbrug og spildevand

- 24) Drikkevandsystemet skal være tæt og enhver lækage skal straks repareres.
- 25) Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
- 26) Afløb fra stald, vaskepladser og kørefaste arealer med transport af husdyrgødning, skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.
- 27) Vaskevand fra rensning af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som flydende husdyrgødning. Beholderen skal have kapacitet, svarende til mindst én afvaskning.

2.12 Støjkilder

- 28) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>Maksimal værdi</i>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

- 29) Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
- 30) Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 31) Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
- 32) Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier - fratrukket ubestemtheden på målingen - er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes jf. Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger
- 33) Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
- 34) Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er fra kl. 22 - 07 er omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- 35) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.13 Skadedyr

- 36) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet.
- 37) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved konstatering eller mistanke om rotter eller andre skadedyr skal der ske underretning til autoriseret firma jf. gældende retningslinier.
- 38) På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.14 Støv

- 39) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndighed skønnes at være væsentlige.
- 40) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.15 Olie og kemikalier

- 41) Opbevaring af dieselolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.
- 42) Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.
- 43) Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstudse på over- eller underjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof samt aftapningsanordninger på over- eller underjordiske tanke med motorbrændstof skal placeres inden for konturen af en impermeabel belægning indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig

2.16 Affald

- 44) Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens til enhver tid gældende regulativer.
- 45) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 46) Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende. Affaldet skal placeres på et egnet sted efter aftale

med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrefjende dyr.

2.17 Udbringningsarealer

- 47) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 1.
- 48) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til Kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 294 af 31/03/2009). Arealerne må ikke benyttes før Kommunen har vurderet og godkendt arealerne.
- 49) Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald eller slam.

2.18 Bedste tilgængelige teknik (BAT)/ Renere teknologi

- 50) Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
- 51) Der skal ske løbende træning og uddannelse af bedriftspersonalet.
- 52) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.
- 53) Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal fremvises ved tilsyn.
- 54) Bedriftens forbrug af energi og vand skal registreres. Registreringerne skal kunne fremvises på forlangende samt ved tilsyn.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 55) På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne revurderings vilkår.
- 56) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- 57) Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor den revurderede godkendelses rammer skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises følgende dokumenter fra de sidste 5 år:
 - Husdyrindberetning
 - Enkeltbetalingsordning
 - Slagteriafregning
 - Sædskifte- og gødningsplan
 - Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning

- Forpagtningsaftaler
- Bilag for anvendte fodermængder og typer af foder herunder brug af fytase og de i vilkår 23 nævnte indhold af råprotein og fosfor.
- Kvitteringer for afhentning af affald
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
- Kortbilag med placering af markstak

58) De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg og i det hele taget kunne dokumentere, at husdyrbruget drives i overensstemmelse med den revurderede godkendelse.

3. Miljøredegørelse og vurdering

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved husdyrproduktionen på Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro.

3.1 Anlægget og ejendommen

3.1.1 Bygninger

Bedriften er beliggende på Kongsvad Møllevej 6, Hobro. En detaljeret anlægstegning samt en beskrivelse af de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 3

Stald 1+2 blev opført og taget i brug i 1991-92.

Stald 3+4 blev opført og taget i brug i 1993+94

Stald 5+6 blev opført og taget i brug i 1998.

Produktionen foregår i 6 kyllingehuse med strøelse på gulv. Hver stald er isoleret med 300 mm i gavle og facader, samt med 175 mm i tagene, hvor der også er dampspærre og kuldebro. Der benyttes strøelse på hele gulvarealet og staldene er udstyret med drikkevandssystem til forebyggelse af spild.

Opvarmning sker ved halmfyr.

På alle staldene er der Skov ventilationsanlæg og der er styreenhed på hver enkelt stald. Der er 2 rækker indsugning i siderne, som er afskærmet så der ikke kommer lys ud fra stalden.

Der er 13 skorstene (ventilationsafkast) på stald 1+2, 14 skorstene på stald 3+4 og 15 skorstene på stald 5+6.

Alle staldene er forsynet med 2 rækker afdækkede indsugningskanaler i siderne. I staldene er der højtryksskølingsanlæg i hver side over indsugningerne. Dette er med til at sænke temperaturen i staldene. Udsugningerne er i kip.

Ventilationen er for alle stalde frekvensstyret. På stald 1-4 er der frekvensstyring på alle skorstenene, som virker ens. I staldene 5 + 6 lukker styringssystemet for alle ventilatorer og anvender kun de 3 midterste, når behovet for ventilation ikke er så stort.

Om sommeren er der tilfælde, hvor det er nødvendigt at supplere ventilationen med 60.000 m³/time/stald. Disse ventilatorer er placeret i gavlene.

Kapaciteten i stald 1+2 er 240.000 m³/time.,
Kapaciteten i stald 3+4 er 250.000 m³/time.
Kapaciteten i stald 5+6 er 260.000 m³/time.

Alle tallene er inklusiv gavlventilator på 60.000 m³, som kun er i drift om sommeren.

3.1.2 Energi og vand

Der er følgende årlige forbrug af energi og el:

	Nudrift
El (kWh)	Ca. 450.000
Dieselolie til traktorer (l)	3000
Drikkevand (m ³)	7800
Vaskevand til stalde (m ³)	450
Halm – til halmfyr	1600 bigballer

Energi

Elektricitet anvendes til pumper, ventilation samt belysning.

På ejendommen findes et halmfyr, som forsyner produktionen med varme. I hver stald findes der et gasfyr, som kan anvendes i tilfælde af at halmfyret er ude af drift. Disse gasfyr bliver testet og serviceret jf. proceduren i KIK kvalitetshåndbog.

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør/diodepærer – der er opsat high frequency (HF) lavenergi lysstofrør i alle staldene. Lyset i staldene er computerstyret, således at der er slukket om natten og dæmpet lys om dagen.
- Der anvendes rendefodring, hvilket minimerer antallet af motorer, som transporterer foderet.
- Frekvensstyret ventilation - den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Frekvensstyret pumper, som kun er i drift når det er nødvendigt.

- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Fodringen foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldfodervogn.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Logistikken er indrettet således, at den daglige drift kan passes af 1½ mand.
- I staldene er der undertryksventilation som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- Vand, lys, el, foderanlæg, temperatur, luftfugtighed, ventilation og køleanlæg er computerstyret som 1 enhed i hver enkelt stald. Der er indlagt alarm, som automatisk giver besked til G4S, som ringer til Leif og Jens, som er ansvarlige for den daglige drift. Alle computere er koblet op til G4S. Hver morgen kl. 0700 får driftsleder en udskrift med ovennævnte data fra hver enkelt stald, så ressourceforbruget følges dagligt

Vand

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Der forbruges ca. 7800 m³ årligt til drikkevand og ca. 450 m³ til rengøring i produktionsanlægget.

Maskinstation udfører alt markarbejdet, derfor benyttes ingen vaskevand til maskiner. Dog anvendes vand til vask af containere til døde dyr, samt vask af bobcat'en.

Markdriften udføres fra en anden ejendom og der vaskes derfor ikke markredskaber på ejendommen.

Energibesparende foranstaltninger - vand:

- Kyllingerne skal påvirke en dysse opad for at få vand. Dette minimerer spild ved vandledningerne. Der er 5 vandledninger i hver stald. Disse hæves i takt med størrelsen på kyllingerne, således kyllingerne skal strække hals for at få vand.
- Vandforbruget registreres og følges dagligt.

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber til lukket beholder, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres eller tjekkes løbende.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er minimeret i videst mulige omfang. Der benyttes en meget stor mængde energi til produktionen, men der er benyttet de virkemidler der vurderes at være hensigtsmæssige og der er stillet vilkår om at der skal udføres et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås og der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. (se afsnit 3.2.2 og 3.2.3 for BAT vurdering af vand og energi)

3.1.3 Affald

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler forefindes og anvendes ikke på ejendommen.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. På ejendommen er der en container til brændbart, som bliver tømt af personalet efter behov. Containeren bliver tømt på kommunal genbrugsplads.

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til ejendommen, således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed ikke i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr opbevares i container indtil afhentning jf. bygningsoversigten og afhentes af destruktionsanstalt med dags varsel.

Der opbevares en dunk med 10 l round up på ejendommen som er placeret i rum ved halmfyr.

Lægemiddelsrester og spildolie findes ikke på ejendommen.

Der er i ansøgningsmaterialet oplyst følgende om opbevaring og håndtering af affald:

EAK – koder	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	-		Leverandør Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal		Ved halmhuset	Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal		Ved halmhuset	Produkthandel
02 01 09 Landbrugskemikalieaffald	10 l round up	I et rum ved halmfyret	Kommunens genbrugsplads
15 01 01 Papir og pap - emballage		Container	Kommunens genbrugsplads
Landbrugsplastic	-		Kommunens genbrugsplads
Rengjorte kemikaliedunke			Dagrenovation
Byggeaffald	-		Entreprenør
Husholdningsaffald			Dagrenovation
Brændbart affald			Container med brændbart som tømmes på kommunal genbrugsplads

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt. For at sikre håndtering af ejendommens affald er der stillet vilkår jf. kapitel 2 om opbevaring og bortskaffelse af affald.

3.1.4 Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde. Vandet herfra løber i lukkede beholdere. Vandet køres ud på voksende afgrøde efter hver vask. Kapaciteten af beholderne svarer til mere end hvad der bliver anvendt til vask af staldene. Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Der er ikke tagreuder på staldene af sundhedsmæssige årsager.

Der sker ingen håndtering af kemikalier i forbindelse med sprøjtning af marker – dette håndteres fra anden ejendom.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt. For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.5 Transport

Transporter til og fra ejendommen sker ad Kongsvad Møllevej og Gl. Viborg Landevej.

Der er følgende transportår årligt:

Art	Antal transporter		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Levering af færdigfoder	131		33 tons		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Levering af hvede	37		33 tons		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Levering af brændstof	2		2200 l		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Indlevering af dyr	15		100000/bil		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Dyr til slagteri	260		5000/bil		Hverdage	
Udbringning af strøelse	108		30 m ³		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Udbringning af vaskevand	100		10 m ³		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Halm til halmfyr	67		24 bigballe/gang		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Døde dyr	52				Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Andet						

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

For at sikre færrest mulige gener fra transporten til og fra ejendommen er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.6 Støjkloder

Beskrivelse af støjkloder

Ejendommens støjklider er hovedsageligt ventilationen. Der kommer ligeledes støj fra nødstrømsgeneratoren, hvis den skal køre, samt lidt støj fra blæsning af korn fra den gastætte silo til siloerne ved kyllingestaldene. Foderblæseren kører 4-5 gange/rotation.

Tiltag mod støjklider

Nødstrømsgeneratoren kører kun i nødsituationer og testet kun i normal arbejdstid i hverdage.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det daglige støjniveau er lavt og at der ikke er væsentlige støjgener fra anlægget. Anlægget grænser op til en motorvej, hvorfra der kommer en væsentlig støj året rundt. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.7 Støv

Kyllingemøget bliver skrapet op i container efter hver rotation. Det sker inde i staldene. Der er derfor ikke meget støv der slipper ud af staldene. Møget bliver kørt væk ad den urene vej mod nord.

Fra ejendommen bliver der transporteret kyllinger ad grusvej mod nord, hvorfra der er langt til nærmeste nabo.

Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at der vil forekomme støvgener fra ejendommen på grund af ejendommens placering i et tyndt befolket område, og den forholdsvis store afstand til den nærmeste enkeltbolig.

For at sikre færrest mulige støvgener er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.8 Risici og afværgeforanstaltninger

Der er oplyst følgende i ansøgningen vedr. risici og æfværgeforanstaltninger:

Type	Forebyggende foranstaltninger
Gylleudslip	Der er ingen gyllebeholdere på ejendommen
Strømsvigt	I tilfælde af strømsvigt starter en nødstrømsgenerator automatisk op og der bliver udsendt en alarm til driftsledelsen. Alarmen kan kun slukkes på stedet.
Olieudslip	Der findes en dieselolietank i halmhuset. Tanken er placeret på fast gulv uden afløb og der findes savsmuld/kattegrus ved tanken til at opsuge eventuelt spild.
Kemikalieudslip	Der er ingen opbevaring af kemikalier på ejendommen. Dog opbevares 10 l round up og desinfektionsmidler til rengøring af staldene. Opbevaringen sker i rum uden afløb.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil Kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld i forbindelse med KIK. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 5.

Mariagerfjord Kommunes vurdering:

På baggrund af ovenstående og sammen med de stillede vilkår jf. kapitel 2, vurderes det, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

3.1.9 Skadedyr

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Skadedyrslaboratoriums retningslinier. Der er i bedriftens kvalitetshåndbog KIK lavet en procedure vedr. skadedyrsbekæmpelse. Denne procedure følges. Alle rottekasser bliver inspiceret en gang pr. rotation og der laves en rapport efter hver inspektion, som opbevares i mappe på kontoret

Mariagerfjord Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.10 Olie, kemikalier og andre råvarer

Der opbevares dieselolie (tankkapacitet på 2000 L) i tank på fast gulv under tag i halmhus. Se placering bilag 3.

Der opvarmes med halm. Der bruges ca. 1600 bigballe om året. Halmhuset bliver fyldt op 2 gange årligt. Kapaciteten er på knap 800 bigballe.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring af olie, kemikalier samt andre råvarer og ligeledes tankning af diesel foregår miljømæssigt korrekt. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.11 Lysforhold

Der er lysskærme udenfor alle luftindtag, hvorfor der ingen lysgener er fra staldene.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der ikke er lysgener fra anlæg.

3.1.12 Lugt

Der ca. 776 meter til nærmeste beboelse, der ligger øst for ejendommen. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Holmgård, der er beliggende ca. 1450 meter øst for ejendommens anlæg. Der er 374 meter til nærmeste byzone, Sønder Onsild. Der er udlagt et område til erhverv langs motorvejen, så afstanden målt til nærmeste beboelse i byzonen er 950 meter.

Genekriterierne er for enkelt bolig 524 meter, for samlet bebyggelse 960 meter og for byzone 1240 meter. Genekriterierne for enkelt bolig og samlet bebyggelse er opfyldt, mens dette ikke er tilfældet for byzone.

Mariagerfjord Kommune vurderer at lovens krav til afstande til nærmeste enkelt beboelse og samlet bebyggelse er opfyldt og at lugt ikke medfører væsentlige gener for disse.

Bedriften opfylder ikke lugtgenekriteriet til nærmeste byzone som er sønder Onsild der ligger nordvest for bedriften. Der er dog tale om byzoneareal med erhverv, mens lugtgenekriteriet til nærmeste beboelse i byzonen er opfyldt (jf. udregninger via www.Husdyrgodkendelse.dk, hvor lugt er beregnet til nærmeste bolig i byzone).

Ansøger har undersøgt mulighederne for at indføre luftvasker. Se nærmere under BAT afsnit 3.2.1 Endvidere er der ved kyllingeproduktion tale om en alt ind – alt ud produktion, hvorfor der vil være en stor forskel i lugtgenerne fra produktionen. Alt andet lige vil der være en meget lille lugtgene ved opstart af en produktion, mens der vil være en stor lugtgene ved slutningen på produktionen og umiddelbart ved afhentning. Set over et helt år, vil der således være færre dage hvor lugtgenerne vil være høje, end ved anden type husdyrbrug, hvor der ikke benyttes intervaller og alt ind alt ud princippet i produktionen.

Mariagerfjord Kommune har derfor vurderet at det ikke medfører krav om en ekstra indsats for at nedbringe lugtgenerne på baggrund af ovenstående redegørelse samt at det ikke er økonomisk eller teknisk muligt (jf. BAT afsnit 3.2.1).

3.1.13 Foder

Kyllingerne får færdigfoder den første uge, hvorefter computersystemet automatisk øger tildelingen af hele hvedekerner. Fodringen sker automatisk. Foderet bliver blandet i blandingsrummet (1 blandingsrum pr hus). Hveden bliver blæst fra de gastætte siloer gennem underjordiske rør til en 10 tons silo ved hver 2 huse (1 silosæt pr. 2 huse). Færdigfoderet opbevares i 2 stk. 27 tons siloer ved hvert par huse. Foderet bliver ført til fodertruget med snegl.

Korn og færdigfoder opbevares i gastæt silo og siloer ved hver stald. Der fasefodres i 4 faser. Der benyttes fytase som tilsætning i foderblandingen.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at foder håndteres forsvarligt. Der er bl.a. stillet vilkår om, at foder opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr samt vilkår om, at fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der er yderligere stillet vilkår om indhold af råprotein og fosfor i foderet - se yderligere BAT afsnit 3.2.6

3.1.14 Husdyrgødning produktion og opbevaring

Der produceres samlet set 494 DE dybstrøelse (651 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE). Der er et indhold på 55932,40 KgN og 11242,76 KgP i dybstrøelsen.

Der bliver ikke opbevaret husdyrgødning på ejendommen - alt bliver kørt i markstakke.

Der er 240,57 ha udbringningsareal tilknyttet ejendommen, og der er aftale om afsætning til Thostrup Hovgaard 2, 9500 Hobro af de resterende 238DE (315 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE).

Aftalearealerne ligger ikke i sårbare områder og er ikke indbefattet af nitratklasser, hvorfor der ikke er udfærdiget en §16 tilladelse til gødningsaftalen.

Dybstrøelsen køres ud af staldene efter hver produktionsrotation og transporteres i markstak. 15% kører pløjes direkte ned over året, mens resten ligges i markstak.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrgødningen med de stillede vilkår jf. kapitel 2 opbevares og behandles miljømæssigt forsvarligt (se yderligere BAT afsnit 3.2.4 og 3.2.5).

3.2 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I godkendelsens beskrivende og vurderende del, kap. 3, er det under de relevante afsnit beskrevet og vurderet, hvordan bedriften lever op til principperne for "bedst tilgængelige teknik" (BAT). I nedenstående afsnit er beskrivelsen samlet sammen med Kommunens samlede vurdering af om bedriften lever op til principperne.

3.2.1. Staldsystem

BREF-dokumentet (*Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003*) beskriver **gulvdrift med strøelse i velisolerede og ventilerede stalde med ikke-lækkende drikkevandssystemer** som det bedst tilgængelige staldsystem for slagtekyllinger. BREF-dokumentet peger dog på, at også andre staldteknologier på nærmere betingelser kan være BAT, herunder det såkaldte combideck-system. Comideck-systemet er et gulvvarmesystem med opvarmning/køling af gødningsmåtten ved hhv. små og store kyllinger, kombineret med et jordkøleanlæg, hvor varmen lagres og hentes til senere brug. Combideck-systemet er dokumenteret til at kunne reducere ammoniakemissionen med 30 % i forhold til traditionel gulvdrift og samtidig spare energi til opvarmning og ventilation. Mariagerfjord Kommune vurderer imidlertid, at indførelse af combideck-systemet i de eksisterende stalde vil være forbundet med store anlægsomkostninger, og at investeringen derfor ikke er proportional med miljøeffekten. Mariagerfjord Kommune vurderer dog, at combideck-systemet kan komme på tale ved staldrenoveringer og opførelse af nye staldbygninger. Staldbygningerne, der er opført i henholdsvis 1991, 1993 og 1998 vurderes at være i god stand, og er således endnu ikke renoveringsmodne.

Mariagerfjord Kommune er bekendt med, at der i Danmark er igangsat pilotprojekter vedr. anvendelse af luftrensning og gulvvarmesystemer i fjerkræstalder. Der er imidlertid endnu ikke udgivet BAT-blade, der beskriver disse teknologier.

Ansøger har fået udfærdiget udregninger på luftvasker anlæg den 27.10.09 af Munters Turbovent Agro. Ifølge disse beregninger vil luftvasker medføre en reduktion i ammoniakfordampningen på ca. 1350 kg N. Det vil medføre en nedbringelse af lugt, men der er ingen dokumenteret effekt på lugt på dette anlæg. Det er det eneste anlæg der på markedet pt. i Danmark. Udgiften vil være 36 øre /produceret kylling og oplyst er dækningsbidraget ca. 0,80 øre pr kylling. På baggrund af dette stilles der ikke krav om luftvasker, da det vurderes at det ikke kan kræves ud fra en proportionalitetsbetragtning, samt at der ikke er udfærdiget BAT blad for luftvasker til slagtekyllinger eller dokumenteret effekt på lugt og ammoniakemissionen.

Mariagerfjord Kommune vurderer således, at anvendelse af disse teknologier ikke kan stilles som BAT-krav til virksomheden, før der foreligger den fornødne dokumentation for miljøeffekten, nødvendig dimensionering og ikke mindst en økonomisk evaluering af teknologien der modsvarer en proportionalitetsbetragtning. Mariagerfjord Kommune forventer dog, at der i perioden indtil næste revurdering vil ske en teknologisk udvikling inden for branchen og har på den baggrund stillet vilkår om, at fjerkræbruget inden næste revurdering fremsender en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene med udgangspunkt i anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at fjerkræbruget pt. lever op til bedst tilgængelig staldteknologi ved anvendelse af strølesesgulvdrift i staldene der er velisolerede og ventilerede og drikkevandssystemerne giver anledning til minimalt spild, jf. nedenstående.

3.2.2 Management

Jf. BREF dokumentet er det BAT at udføre følgende punkter under management:

- Træning og uddannelse af medarbejdere
- Registrering af vand og energiforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af handelsgødning og husdyrgødning
- Gødningsplaner
- Beredskabsplan
- Sikring af at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.

A/S Dansk Landbrug har været ISO certificeret siden 1995, hvilket medfører at alle procedure på ejendommen er beskrevet og opdateret. Der var ekstern audit 1 gang om året. I dag er ansøger med i KIK, kvalitetsstyring i kyllingeproduktionen. Der er ligeledes audit 1 gange om året. Der er også intern audit 1 gang årligt.

Ifølge oplysninger til revurderingen foretages følgende:

- Driftsmøder efter hver rotation
- Al vedligeholdelse bliver registreret i logbog. Registreringerne er staldspecifikke.
- Besætningen har elitestatus, så der er 2 veterinære kontrolbesøg hvert år.
- Der er en beskrevet arbejdsgang vedr. strøelse. Strøelsen består af halm og spagnum, hvilket giver den bedste strøelse. Det er vigtigt fordi det holder antallet af svidninger nede.
- Alle elektriske installationer bliver thermograferet 1 gang årligt.
- Falck abonnement på ejendommen. Alt brandslukningsudstyr bliver gennemgået 1 gang årligt. Eftersynsrapporter opbevares i kontoret.

Ifm. udbringning af gødning tages der hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.

Mariagerfjord Kommunen vurderer at kyllingefarmen lever op til BAT ifm. management. Ifølge beskrivelsen i afsnit 3.1.2. om Vand og energi, afsnit 3.1.8 om afværgeforanstaltninger, afsnit 3.1.13 om foder samt beredskabsplanen bilag 5 er punkterne for BAT ifm. med management en del af driften på A/S Dansk Landbrug. Der er dog stillet vilkår om at bedriftspersonalet skal have træning og uddannelse jf. kapitel 2.

3.2.3. Energi

BREF-dokumentet angiver, at det er BAT at

- anvende velisolerede stalde i egne med lave omgivende temperaturer,
- anvende ventilationssystemer, der sikrer minimumsventilation om vinteren,
- ventilationssystemet løbende kontrolleres og rengøres, og
- stalde belyses med lavenergi-lyskilder.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at den anvendte isolering i staldenes væg- og tagkonstruktioner sikrer, at bygningerne er tilstrækkeligt isolerede mod energitab.

Herudover bemærkes, at opvarmning af staldene foregår med halmfyr, og der således er tale om CO₂-neutral opvarmning.

Mariagerfjord Kommune vurderer desuden at der jf. afsnit 3.1.2 benyttes flere tiltag til at opfylde BAT for energi forbruget herunder bl.a.:

- at der benyttes high frequency (HF) lavenergi lysstofrør i alle staldene. Lyset i staldene er computerstyret, således at der er slukket om natten og dæmpet lys om dagen.
- at der anvendes rendefodring, hvilket minimerer antallet af motorer, som transporterer foderet.
- at der er frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Frekvensstyret pumper, som kun er i drift når det er nødvendigt.
- I staldene er der undertryksventilation som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- Vand, lys, el, foderanlæg, temperatur, luftfugtighed, ventilation og køleanlæg er computerstyret som 1 enhed i hver enkelt stald. Der er indlagt alarm, som automatisk giver besked til G4S, som ringer til Leif og Jens, som er ansvarlige for den daglige drift. Alle computere er koblet op til G4S. Hver morgen kl. 0700 får driftsleder en udskrift med ovennævnte data fra hver enkelt stald, så ressourceforbruget følges dagligt.

Der er herudover stillet vilkår om at ventilationsanlægget løbende renholdes og minimum 1. gang årligt serviceres af et autoriseret firma, samt at anlæg der er særligt energiforbrugende skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.

3.2.3 Vand

BREF-dokumentet angiver, at følgende punkter er BAT:

- Rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch
- Jævnlig kalibrering af drikkevandinstallationerne med henblik på at forebygge spild
- Registrering af vandforbruget
- Identifikation og reparation af eventuelle lækager

Mariagerfjord Kommune vurderer at bedriften lever op til BAT ifm. vandforbrug jf. oplysningerne i afsnit 3.1.2. Ifølge afsnit 3.1.2. er det f.eks. normal praksis på bedriften at anvende højtryksrensere ved rengøring af stalde, registrere vandforbruget og efterse drikkevandsinstallationerne løbende. Endvidere benytter virksomheden anvender et moderne drikkevandssystem, som begrænser drikkevandsspild m.v. Herudover har landmanden en stor interesse i at der ikke sker vandspild for at undgå betændelse på trædepuderne, på haserne og i værste fald svidninger på slagtekyllingernes bryst.

3.2.4 Opbevaring af gødning

Markstakke

I BREF-dokumentet er angivet, at det er BAT at placere markstakke med fjerkrægødning væk fra følsomme receptorer, såsom naboer, vandløb, markdræn m.v. Produktionen har en forholdsvis stor produktion af dybstrøelse, og der er løbende behov for placering af denne dybstrøelse i marken.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene til opbevaring af gødning er opfyldt, men at der bør rettes en særlig fokus på markstakkenes placering – også set i lyset at den store mængde kvælstof den indeholder med afledt stor fordampning. I miljøgodkendelsen er der derfor stillet vilkår om, at markstakke ikke må placeres nærmere end 100 meter fra byzone og ikke nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer og kvælstoffølsomme naturområder. Mariagerfjord Kommune vurderer, at disse afstande sikrer, at der ikke vil opstå væsentlige gener

eller miljøpåvirkninger fra markstakkene. Herudover er der stillet vilkår om at der nedpløjes 15% af dybstrøelsen direkte i marken.

Mariagerfjord Kommune vurderer yderligere at placering af markstakke på samme lokalitet år efter år giver en forøget risiko for punktkildeforurening af den underliggende jord og dermed forøget udvaskning af næringsstoffer fra rodzonen. På den baggrund stilles vilkår om, at markstakke højst må ligge samme sted i 12 måneder og ikke må placeres samme sted igen før efter 5 år.

Da ammoniakfordampningen fra fjerkræbrugets markstakke er høj og fremtiden muligvis åbner for anvendelse af fjerkrægødning til afbrænding/bioforgasning har Mariagerfjord Kommune stillet vilkår om, at fjerkræbruget inden næste revurdering fremsender en vurdering af muligheden for at opbevare dybstrøelse i et fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning.

3.2.5 Behandling af gødning

Generelt angiver BREF dokumentet at det er BAT i forbindelse med behandling af gødning at:

- Måle af næringsstoffer i gødningen
- Tilpasse gødningsmængden, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af andre typer gødningsprodukter
- Undgå at sprede gødning, når marken:
 - Er mættet med vand
 - Er oversvømmet
 - Er dækket med sne
- Undgå at tilføre gødning på stærkt skrånede marker
- Undgå at tilføre gødning i nærheden af vandløb
- Spredning af gødning umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer
- Undgå lugtgener hos naboer, mv. ved at gøre følgende:
 - Spredning af gødning om dagen, hvor der er en sandsynlighed for, at naboerne ikke er hjemme, samt undgå weekender og helligdag
- Tag hensyn til vindretningen i forhold til naboerne
- Spredning af gødning fra fjerkræ er nedharvning eller på anden måde indarbejdning i jorden inden for 12 timer, hvilket udelukkende kan ske på opdyrket land, som umiddelbart kan kultiveres

Mariagerfjord Kommune vurderer at der jf. oplysninger til revurderingen sker en behandling af gødning der lever op til BAT jf. ovenstående. Der er stillet vilkår jf. afsnit 2.7 om håndtering af gødning og afsnit 2.9 om lugt der sikrer at BAT vedr. behandling af gødning er overholdt.

3.2.6 Foder

For så vidt angår foderets indhold af råprotein og fosfor angiver BREF-dokumentet følgende vejledende værdier som BAT-niveau:

	Indhold af råprotein (% i foder)	Indhold af totalfosfor (% i foder)
Startfodring	20-22	0,65-0,75
Vækstfodring	19-21	0,60-0,7
Slutfodring	18-20	0,57-0,67

Danske normer for foder til slagtekyllinger jf. Vejledning og Gødnings og Harmoniregler 08/09. ligger, på nær 45 dages kyllinger ifm. råprotein i foderet, indenfor de BAT-niveauer, der er angivet i BREF-dokumentet. Det vurderes at indholdet på 0,2 % mindre råprotein i foderet for 45 dages slagtekyllinger ikke er væsentligt, da det for det første er en meget lille forskel og kun ved startfodring, og sekundært er 45 dages kyllinger sjældent forekomne. Der benyttes fasefodring og fytase i foderet jf. afsnit 3.1.13. Der benyttes pt. op til 23 % råprotein, men jf. vilkår 2.10 er der stillet vilkår om at fodre jf. normerne som overholder BAT-niveauet.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de danske fodernormer i almindelighed er opnåelig for branchen, og således svarer til det BAT-niveau, fjerkræbruget skal efterleve. På den baggrund har Kommunen stillet vilkår om, at foderets indhold af råprotein og totalfosfor skal være i overensstemmelse med de gældende fodernormer for slagtekyllinger.

3.3 Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Mariagerfjord Kommune vurderer at kravene er opfyldt sammen med de stillede vilkår i kapitel 2.

3.4 Egenkontrol

Bedriften bliver ifølge ansøger drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Bedriften har været kvalitetssikret siden 1995 og i KIK er alle arbejdsgange beskrevet også for egenkontrol.

Mariagerfjord Kommune vurderer at sammen med de stillede vilkår i kapitel 2 er kravene til egenkontrol opfyldt.

3.5 Natur og grundvand

3.5.1. Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Husdyrproduktion giver anledning til udslip af ammoniak som påvirker naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald.

Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ammoniakfølsomme naturområder

Ammoniaktab fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 20.463 kg N/år fra stalde og lagre. Der er ingen meremission af ammoniak, da nærværende er en revurdering af eksisterende produktion.

§ 7-arealer - husdyrloven

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

Merbelastningen må således ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau, afhængigt af antal øvrige brug:

0,3 kg N/ha ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)

0,5 kg N/ha ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)

0,7 kg N/ha ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Nærmeste § 7-areal (et overdrev) ligger ca. 950 m. øst for anlæggene på Kongsvad Møllevej 6. Ejendommen er derved beliggende i bufferzone II. Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Kongsvad Møllevej 6, herunder overdrevet omfattet af lovens § 7 (punkt 2). Naturarealernes beliggenhed kan ses af bilag 5 og beregningerne kan ses i skemaet herunder. Overdrevet tilføres 2,0 kg N/ha år. Der er ikke tale om en merbelastning.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakemissionen er som udgangspunkt opfyldt på baggrund af, at der ikke sker ændringer i produktionen, der stilles derved ikke vilkår som følge af § 7-arealer, jf. lovens generelle regler.

§ 3-natur - naturbeskyttelsesloven

Spredt om ejendommen Kongsvad Møllevej 6 findes arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2.500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb beskyttet.

Den beskyttede natur er beskyttet ved et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. På vedlagte oversigtskort bilag 77 fremgår det, hvilke dele af ejendommen, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Kongsvad Møllevej 6. Konkret er der foretaget en beregning i 3 naturpunkter. Naturarealernes beliggenhed kan ses af bilag 5 og beregningerne kan ses i skemaet herunder.

Punkt nr.	Naturtype	Totaldeposition (kg N/ha/år)
1	Mose	8,4
2	Overdrev - husdyrlovens §7	2,0
3	Elle-askeskov (91E0) i Natura 2000	2,3

Da der ikke er tale om en merbelastning af beskyttede naturarealer som følge af denne revurdering, vurderer Kommunen, at der ikke er mulighed for at stille vilkår om ammoniakfordampningen fra stalde og lagre.

Miljøgodkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke omfatter udbringningsarealer, hvor Kommunen vurderer, at udbringning af husdyrgødning kan medføre en tilstandssændring af beskyttede naturarealer.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Produktionsbygningerne ved Kongsvad Møllevvej 6 er beliggende 770 m. øst for det internationale naturbeskyttelsesområde Natura 2000-område nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbækfjord og Skals Ådal). Se bilag 6. Der er udregnet den totale deposition af ammoniak til naturtypen elle- og askeskov (91E0) se punkt 3. Elle- og Askeskov er en prioriteret naturtype på habitatdirektivets bilag I, og er en del af udpegningsgrundlaget for natura 2000-området. Naturtypen er beliggende ca. 950 m. øst for ejendommen. Beregningerne viser en total deposition på 2,3 kg N/ha/år. Der er ikke tale om en merbelastning til naturtypen.

Påvirkningen fra ejendommen Kongsvad Møllevvej 6 på arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder, er ikke yderligere vurderet, jf. afsnit 1.1.

Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter

Påvirkning fra aktiviteterne på ejendommen Kongsvad Møllevvej 6 og tilhørende udbringningsarealer på særligt beskyttede arter, de såkaldte bilag 4-arter, er ikke vurderet, jf. afsnit 1.1.

Andre beskyttelseshensyn

Udbringningsarealet 122-0 er beliggende inden for Fyrkat-fredningen (FS85/2005). Det er Kommunens vurdering, at benyttelse af arealerne som udbringningsarealer ikke er i uoverensstemmelse med fredningens formål om at bevare omgivelserne omkring Fyrkat som et åbent landskab.

3.5.2 Overfladevand

Faktuelle forhold - udbringningsarealer

Den producerede gødning fra fjerkræproduktionen udbringes dels på ca. 240 ha egne og forpagtede arealer, dels gennem gylleaftaler på tredjemandsarealer på et tilsvarende areal (236,5 ha).

Såvel alle egne og forpagtede arealer som aftalearealer ligger uden for nitratklasse 1 – 3.

Udbringningsarealerne omfatter mindre spredte lavbundsområder, der, såfremt de er dræned, vil være omfattet af fosforklasse II.

Dele af aftalearealerne 112-0, 126-0 og 129-4 er ifølge data fra Danmarks Arealinfo potentielt fosforklasse I eller III afhængigt af dræningsstatus og fosfortal. Dræningsstatus og fosfortal er ikke kendt.

Alle jordbundstyperne er i den fiktive ansøgning sat til JB3, men varierer ifølge tema på Danmarks Arealinfo væsentligt mere.

Udbringningsarealerne omfatter ikke stærkt skrånende arealer (> 6 %) ned mod overfladevand. Der er under sagsbehandlingen frivilligt af ansøger fjernet et areal med en hældning over 6% som skråner ned til en kommende sø/ vådområde. (Da der kun produceres fast gødning er der ikke krav til at fjerne arealer med 6 % hældning mod vandområde – derfor er det frivilligt).

Enkelte steder¹ overlapper de indtegnede udbringningsarealer med de lovpligtige bræmmebestemmelser.

Vurdering vedr. udbringningsarealer

Miljøvurderingen vedrører udelukkende husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, da der er tale om en revurdering. Der er således ikke foretaget en vurdering af produktionens eventuelle påvirkning på specifikke recipienter, såsom vandløb, søerne Glenstrup Sø og Hobro Vesterfjord eller Mariager og Hjarbæk Fjorde. Dog er det vurderet, at der, ved overholdelse af de lovbestemte dyrkningsfrie bræmmer ikke er fare for direkte udledning af gødning fra mark til vandløb, da der ikke er stærkt skrånende arealer ned mod vandløb. Overlappet mellem de indtegnede udbringningsarealer og bræmmebestemmelserne vurderes uden betydning for det samlede udbringningsareal. Ud fra ortofoto fra 2008 vurderes bræmmebestemmelserne reelt at være overholdt.

Generelt vedr. søer, fjorde og indre farvande

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtdeybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Søer er generelt mest følsomme overfor tilførsel af fosfor, mens mange fjorde og kystnære områder afhængigt af årstid er følsomme overfor begge næringsstoffer.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til udledning af næringsstoffer til vandmiljøet. Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængigt af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v. Transporten af kvælstof fra udspretningsarealer til vandløb og søer og hav er tæt knyttet til transport af vand og kan således ske dels overfladenært naturligt eller via dræn eller via udvaskning til grundvandet, der dernæst føder vandløb, søer og fjorde/hav.

Fosfor findes også opløst i jordvandet, men bindes i højere grad end kvælstof til partikler. Fosfor tilføres vandmiljøet dels med partikler, f.eks. i forbindelse med regnskyl, dels i opløst form. Den konkrete vej fra mark til vand/fjordmiljø er mindre velbeskrevet/moduleret end det er tilfældet for kvælstof, men generelt er der en sammenhæng mellem overskud i tilførsler af fosfor og de arealbetingede tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Traditionelt og i husdyrgodkendelsesordningen er der fokus på arealer med specielt høj risiko for tilførsel af fosfor til overfladevand. Disse arealer udgør i Mariagerfjord Kommune oftest en ret lille del af det samlede udbringningsareal. Udover det generelle harmonitryk er der således for hovedparten af arealerne ikke knyttet specielle krav til begrænsning af tilførslen af fosfor til markerne.

Bortset fra direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale til vandløbene der kan have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen på grund af akut giftighed og iltforbrug, regnes vandløb generelt ikke for at være følsomme overfor en belastning med næringsstoffer.

Vandløbenes funktion er primært som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og mere næringsstoffølsomme naturtyper som søer og fjorde. Også eventuelle halvåbne naturtyper som moser og enge kan påvirkes af næringsstoffer i vandløb, der gennemløber disse.

Kvælstof

At jordbundstyperne ikke er i overensstemmelse med data på Danmarks Arealinfo er i forbindelse med revurderingen uden betydning for kvælstofudvaskningen, da den maksimalt tilladte og den reelle udvaskning fra rodzonen² varierer parallelt med jordbundstyperne i FarnN.

¹ aftaleareal 108-1 og eget eller forpagtet areal 9-0

Da alle udbringningsarealerne desuden ligger uden for nitratklasse stilles der ikke særlige vilkår vedr. dyretryk af hensyn til kvælstofudvaskningen. Der er således kun krav om overholdelse af det generelle harmonitryk.

Fosfor

Da der er tale om en revurdering af en eksisterende produktion øges fosforoverskuddet ikke, da før og nu situationen er den samme. Om lavbundsarealerne er drænedede er derfor uden betydning i forhold til lovens generelle beskyttelsesniveau, da fosforklasse II kun udløser krav om ikke at øge fosforoverskuddet.

Såfremt de mindre dele af aftalearealerne, der er potentielle fosforklasse I eller III, er drænedede og har et fosfortal mellem 4 og 6, vil de være omfattet af fosforklasse I. Da denne fosforklasse imidlertid, ligesom fosforklasse II, kun udløser vilkår vedrørende øgning i fosforoverskuddet, er også fosforklasse I irrelevant i forbindelse med en revurdering.

Såfremt de pågældende arealer er drænedede og har et fosfortal over 6, udløses vilkår om fosforbalance på disse arealer. Da overholdelsen af et sådant vilkår imidlertid jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 beregnes som en del af det tilladte fosforoverskud på den samlede bedrift, er det vurderet, at vilkåret er opfyldt med den nuværende drift³, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår vedrørende fosfor.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene til overfladevand er opfyldt. Der stilles således ikke særlige vilkår vedr. overfladevand, men der gøres opmærksom på, at det ikke kan udelukkes, at en miljøvurdering af en evt. fremtidig ændrings- eller udvidelsessag vil resultere i skærpede krav eller endog i afslag, begrundet i overfladevandsforhold, selv om der ikke i forbindelse med revurderingen stilles særlige krav i forhold hertil.

3.5.3 Grundvand

Ejendommen har udbringningsarealer i et område med kortlagt nitratsårbarhed. Ca. 63 ha i lille sårbarhed, ca. 16 ha i nogen sårbarhed og ca. 2,8 ha i område med stor sårbarhed. Herudover er også en del aftalearealer beliggende i det kortlagte område. En beregning af nitratudvaskningen fra bedriften viser en udvaskning fra rodzonen på 92 mg nitrat/l.

Arealernes beliggenhed i det kortlagte område, som endnu ikke er indsatsplanlagt, er problematisk, idet udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet og det kan derfor ikke udelukkes, at udvaskningen giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af grundvandet i området.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene nitrat til grundvand er opfyldt. Da der alene er tale om en revurdering samt at ansøgningen overholder lovens generelle beskyttelsesniveau, er der ikke stillet skærpede krav i forhold til grundvand.

Der skal gøres opmærksom på, at det ikke kan udelukkes, at en evt. senere kommende udvidelsessag bliver mødt med skærpede krav eller endog med afslag, begrundet i grundvandsforholdene, selv om der ikke i forbindelse med revurderingen stilles særlige krav i forhold hertil.

² Hhv. kgN/ha DE_{max} og kgN/ha DE_{reel}

³ Da det beregnede fosforoverskud pr. ha for egne og forpagtede arealer er lavt (3,1 kg/år), de potentielt vilkårsbelagte arealer udgør en meget lille del (ca. 20 ud af 248 ha) af aftalearealerne og det tilladte antal dyreenheder er lavere (1,4/ha/år) for aftalearealerne end for egne og forpagtede arealer (1,7 DE/ha/år). Der er således ikke indkaldt særskilt arealgodkendelsesansøgning for disse arealer.

4 Samlet vurdering

På baggrund af ansøgers oplysninger samt Kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Mariagerfjord Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for anvendelse og drift af udspretningsarealerne, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

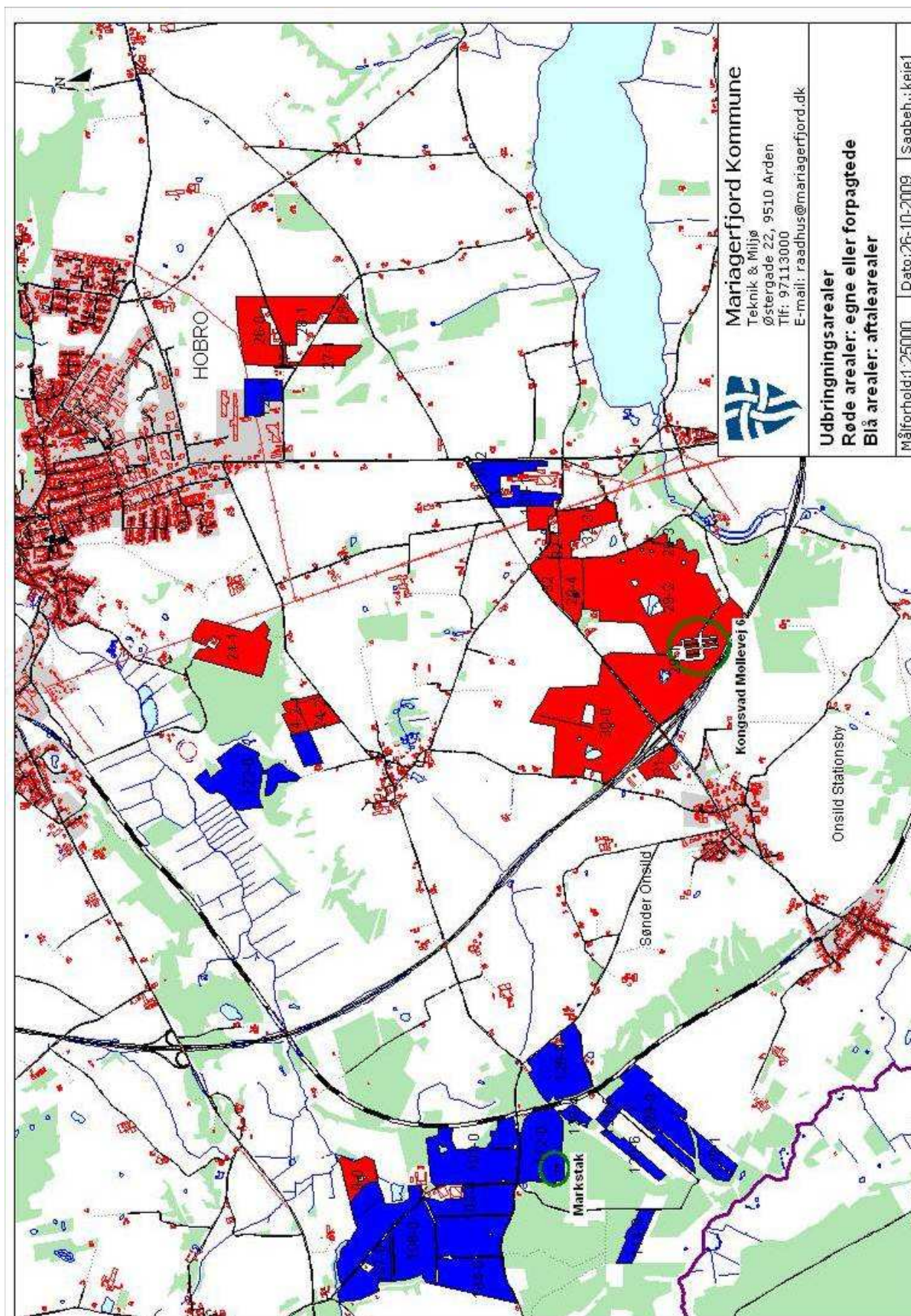
Mariagerfjord Kommune vurderer derfor:

at godkendelsen 3. november 1992 for fjerkræfarmen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro er revurderet og det vurderes at den tilladte produktion forsat kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening ved overholdelse af nærmere fastsatte vilkår, herunder bl.a. krav om placering af markstakke, krav til foderets indhold af næringsstoffer m.m.

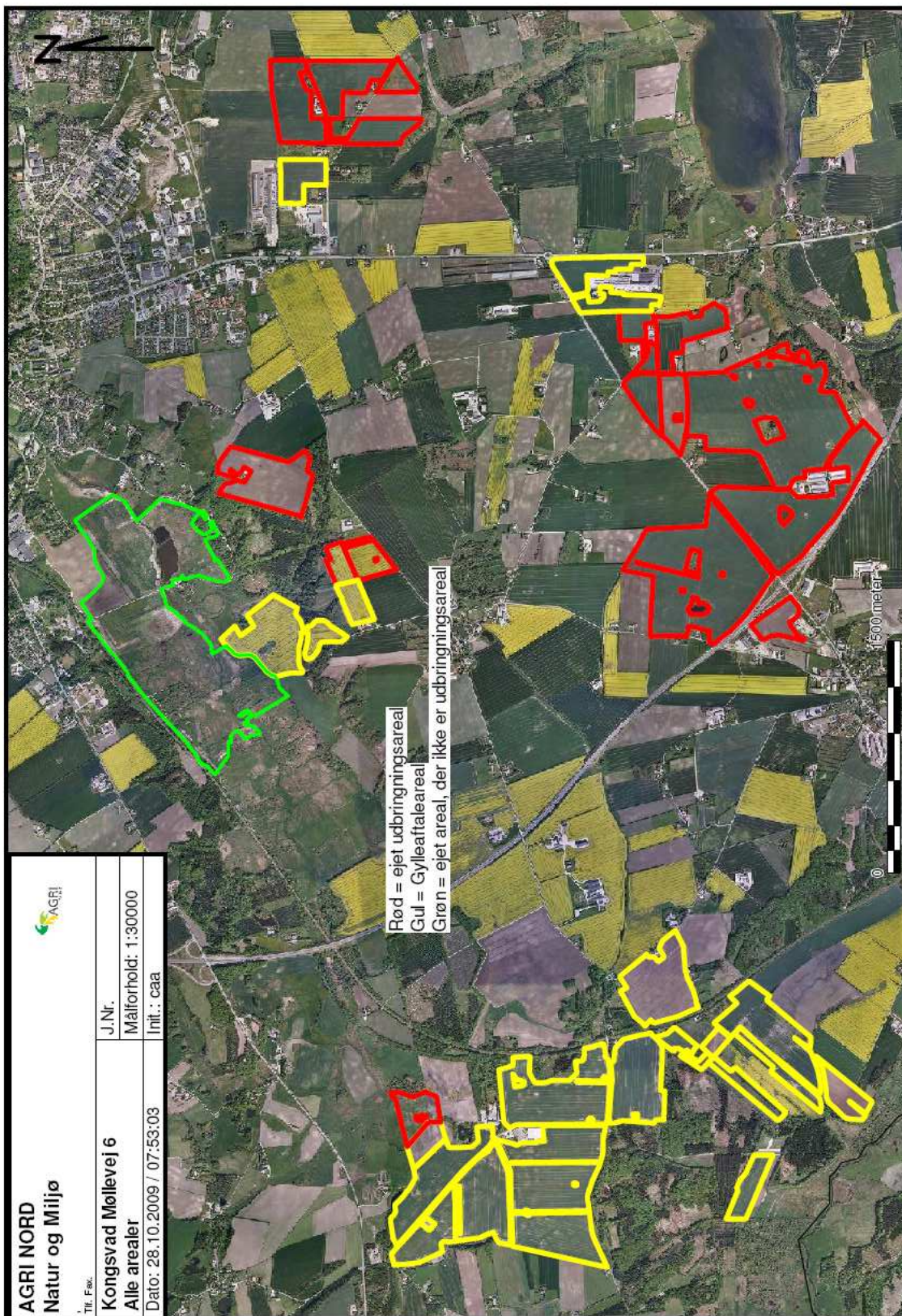
at der ikke er miljømæssige skadelige virkninger, som ikke kunne forudses ved meddelelse af den oprindelige godkendelse.

at der anvendes bedst tilgængelig teknik ift. staldsystemer, energi og vand, management, foder samt udbringning og behandling af husdyrgødning. Det vurderes at der ikke ved denne revurdering kan stilles yderligere BAT krav som vil skabe mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger. Der er dog bl.a. stillet vilkår om at der inden næste revurdering i 2019 skal fremsendes en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene og ammoniakfordampningen fra dybstrøelse.

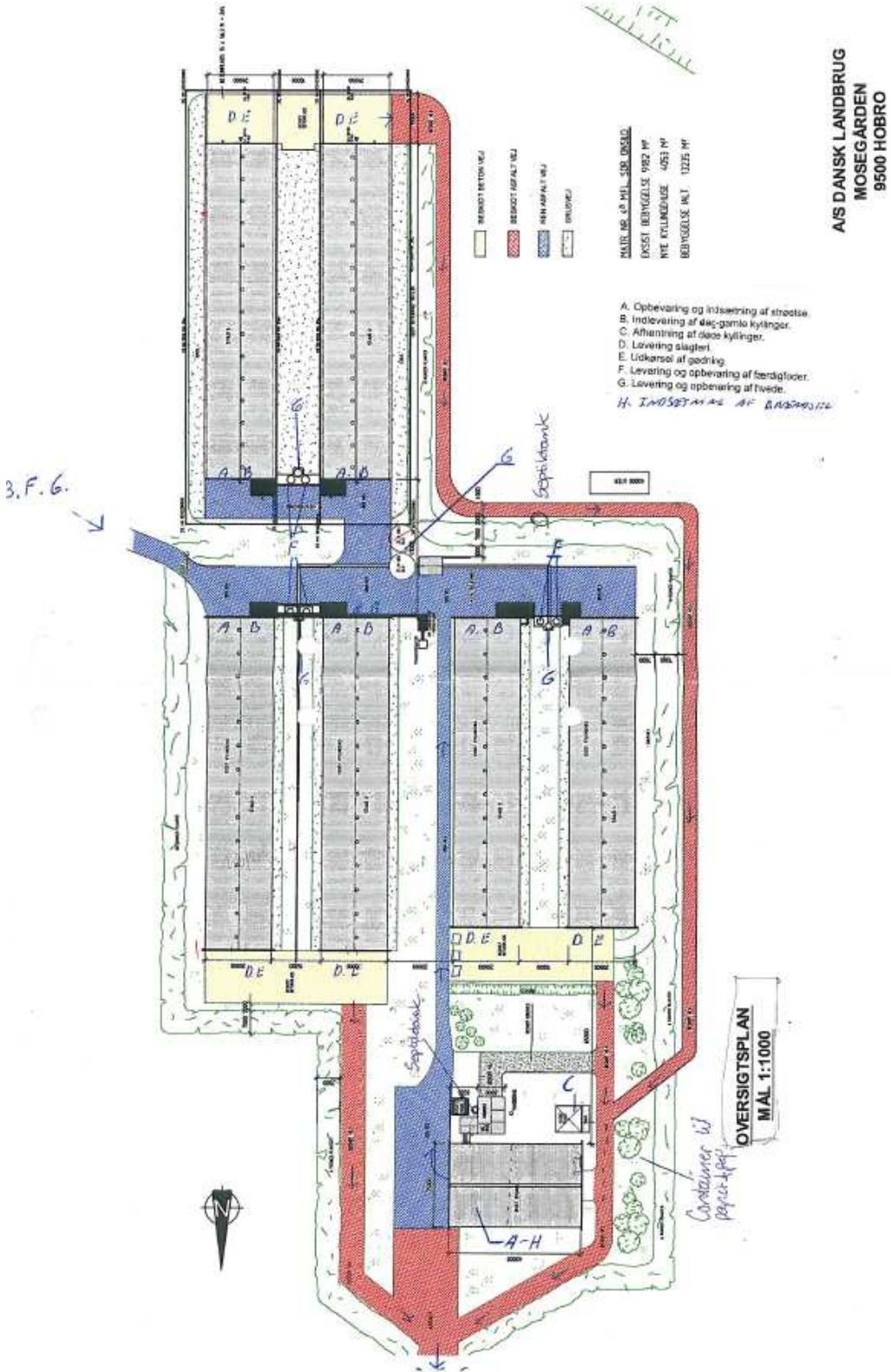
Bilag 1 Oversigtskort med beliggenhed af husdyrbruget, herunder udbringningsarealer med marknumre

Bilag 2 Kort over husdyrbruget samlede arealer alt. inklusiv (brut- tokort)

Bilag 3 Situationsplan over ejendommen

Bilag 4 Beredskabsplan

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 1 af 10

Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter

Indholdsfortegnelse

1. Salmonella.....	2
2. Ekstreme dødsfald	3
3. Strøm- eller ventilationssvigt	4
4. Vandforsyningen svigter	5
5. Varmeforsyningen svigter	6
6. For lav temperatur	7
7. For høj temperatur.....	8
8. Fodermangel.....	9
9. Brand	10

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 2 af 10

1. Salmonella

Kontakt straks slagteriet med henblik på at få udarbejdet en saneringsplan.

Orienter besøgende på ejendommen om, at der er Salmonella på bedriften.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 3 af 10

2. Ekstreme dødsfald

Kontroller at tekniske installationer fungerer.

Kontakt en dyrlæge og slagteriet.

Overvåg kyllingeflokken og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er udenfor DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Ekstra containere placeres på betonplatformen i husets urene ende.

De døde kyllinger smides direkte i containeren. De maskiner, der bruges til transport af døde kyllinger ud af huset, skal være vasket og desinficeret.

Maskiner og platform rengøres og desinficeres efter brug.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 4 af 10

3. Strøm- eller ventilationssvigt

Tilslut nødgenerator.

Tilkald en elektriker.

Efter tilkobling af nødstrømsanlæg, skal alarmen resættes.

Ventilationsåbninger og spjæld åbnes manuelt.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet¹.

Husk registrering i fejlrapport.

¹ Vigtig af hensyn til forsikringsdækning

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 5 af 10

4. Vandforsyningen svigter

Kontakt det lokale vandværk – alternativt det lokale politi, brandvæsen eller Falck. Oplys, at der mangler vand til levende kyllinger samt det forventede vandbehov pr. time.

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Hejs foderanlægget op.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 6 af 10

5. Varmeforsyningen svigter

Sørg for, at der opretholdes en vis minimumsventilation.

Kontakt leverandøren af varmeanlægget eller den tilknyttede serviceansvarlige.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 7 af 10

6. For lav temperatur

Juster sideventiler, så kold luft udefra ikke slår ned på kyllingerne.

Tilfør gradvis mere varme, indtil temperaturen opnår det ønskede niveau.

Kontroller:

- Fyr
- Føler på varmeanlæg
- Kalorifere

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 8 af 10

7. For høj temperatur

Luk for varmetilførslen.

Start forstøver / sprayanlægget.

Start gavlventilatorerne.

Indstil ventilationsanlægget således, at lufthastigheden øges.

Juster sideventilerne, så luften udefra passerer så tæt hen over kyllingerne som muligt.

Vandtrykket øges, således at niplerne afgiver mere vand, når de påvirkes.

Placer om nødvendigt flere luftblandere eller ventilationsenheder forskellige steder rundt om i stalden og helst så lavt over kyllingerne som muligt.

Luk evt. for foderet for at minimere foderoptagelse og dermed næringsstofomsætningen og varmeudskillelsen.

Om nødvendigt påbegyndes aflivning af kyllinger for at nedsætte belægningsgraden.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 9 af 10

8. Fodermangel

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Ring til foderleverandøren og få oplyst, hvornår der kan forventes foder.

Evt. restfoder kan fortyndes yderligere med hvede. I et begrænset tidsrum kan der fodres med 100 % hel hvede. Praksis skal aftales med slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 10 af 10

9. Brand

Ring 112 og oplys navn og adresse, samt at der er brand i et kyllingehus. Brug fastnettelefon, hvis det er muligt.

Følg beredskabets anvisninger, der altid skal regnes for gældende i forhold til denne procedure.

Afbryd strømmen, så ventilation og lys lukkes ned. Afbryd evt. hovedforsyningen til gas- eller oliebrændere i stalden.

Aktiver evt. højtrykskøleanlæg.

Tilkald den praktiserende dyrlæge.

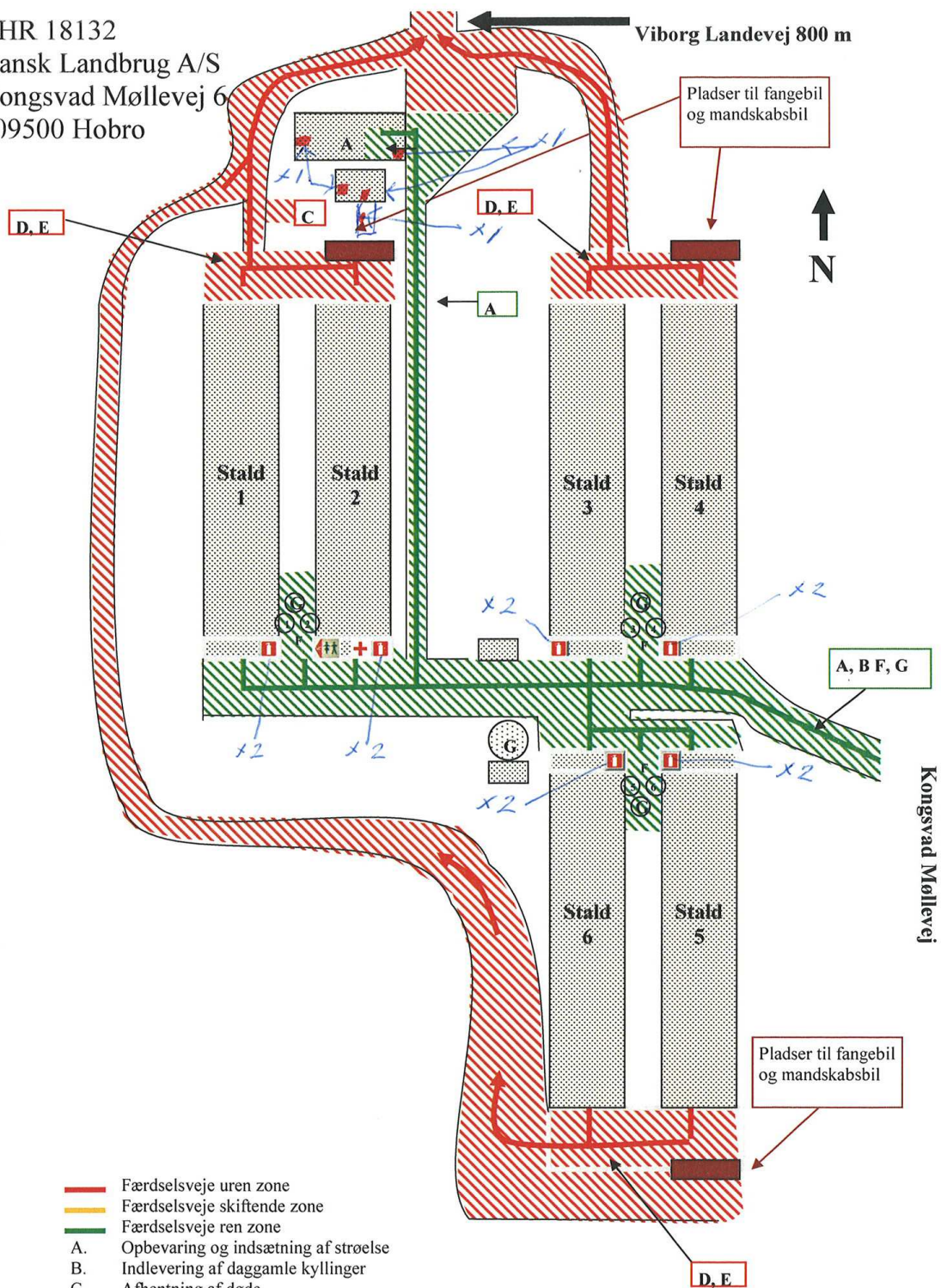
Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er uden for DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Efter anvisning fra beredskabet assisteres der ved aflivning / evakuering af dyr.

Kontakt slagteriet.

CHR 18132
 Dansk Landbrug A/S
 Kongsvad Møllevej 6
 79500 Hobro

Viborg Landevej 800 m

- ▬ Færdselsveje uren zone
- ▬ Færdselsveje skiftende zone
- ▬ Færdselsveje ren zone
- A. Opbevaring og indsætning af strøelse
- B. Indlevering af daggamle kyllinger
- C. Afhentning af døde
- D. Levering til slagteri
- E. Udkørsel af gødning
- F. Levering og opbevaring af færdigfoder
- G. Levering og opbevaring af hvede
- Toiletfaciliteter til indfangningsmandskab
- Førstehjælpsudstyr
- Ildslukker

Telefonliste

Besætningsejer: 4037 1102

Alarmcentral:

Kontrolcentral	70 33 44 55
Service	70 33 00 00
	www.g4s.dk
	sikring@dk.g4s.com

E

Falck: 7020 4100

Daka: 7674 5111

Dyrlæge: **J.A.** 2277 8599

Fødevareregion: 9878 1001

Slagteri: 7211 5555

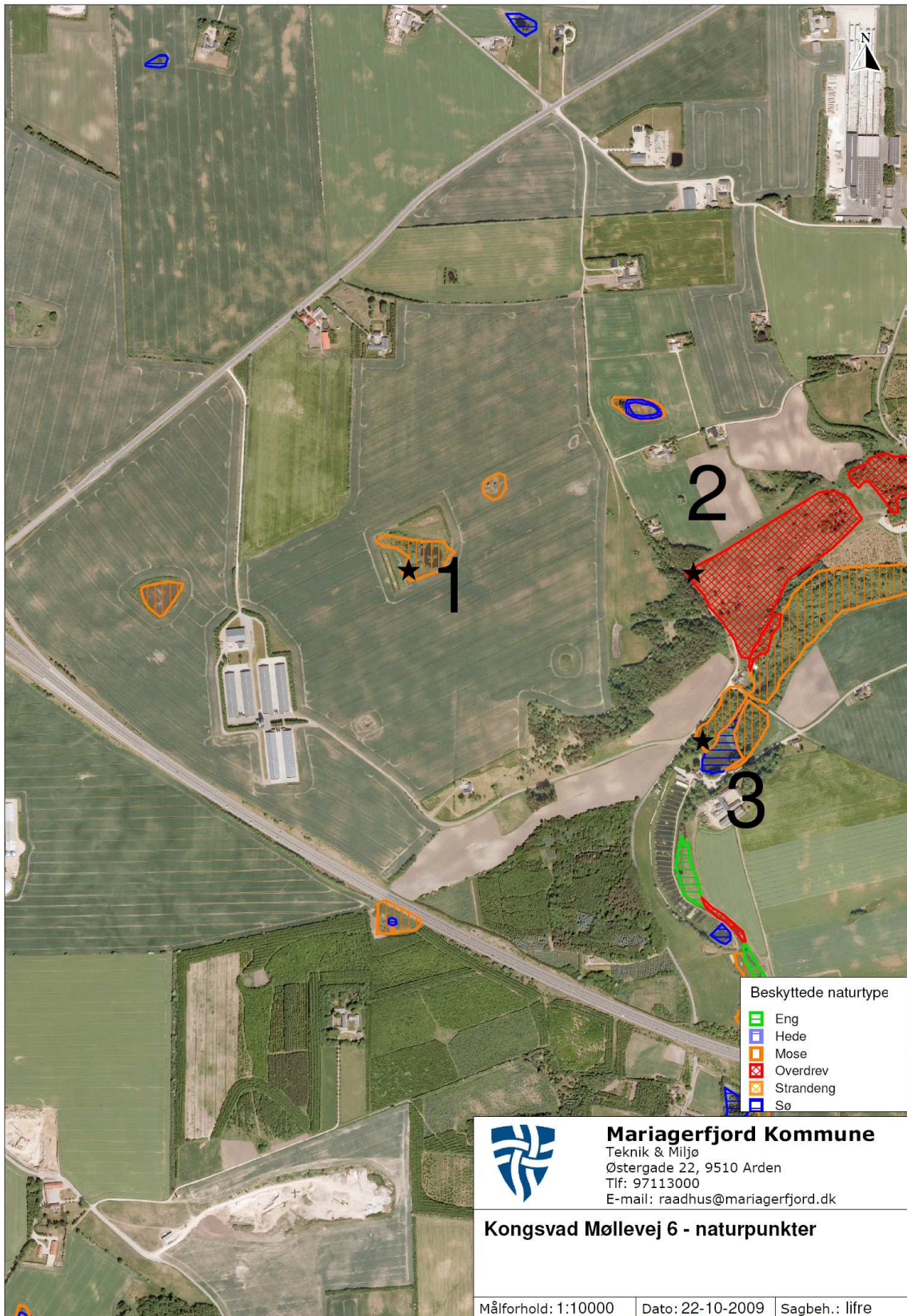
Rugeri: 9898 1544

Foderfirma: 6382 8486

Elektriker: 4010 4992

VVS: 9852 2530 d. 20442530

Bilag 5 Naturpunkter

Bilag 6 Internationale naturområder

Bilag 7 §3 oversigtskort

Mariagerfjord KOMMUNE

Naturbeskyttelsesloven
En række naturtyper er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, der trådte i kraft i 1992. Det er forbudt at foretage ændringer i naturarealer, der er større end 2500 m² i sammenhængende areal, i søer over 100 m² og i vandløb, der er udpegede som beskyttede. Sammenhængende områder, bestående af flere naturtyper, er også beskyttede, hvis det samlede areal er mindst 2500 m², og uanset størrelsen på moser og lignende, hvis de grænser op til en sø eller et vandløb, der er beskyttet. Vandløb er beskyttede, hvis de er vist på de kort naturfredningslovens § 43-vandløb, udgivet af Nordjyllands Amt i 1993. Sten- og jorddiger er beskyttede af museumslovens § 29a. Der er særlige regler for § 3-arealer i byzone- og sommerhusområder, skove og arealer med tilskudsordninger.

Naturtyper omfattet af § 3
Heder er tørre og næringsfattige arealer, ofte bevoxet med Hedelyng, Røveling og andre dværgbuske samt græsser. Overdrev er udyrkede torbundsarealer, til kuperede og med vedvarende græs og åben ulevegetation. Der findes ofte spredte læn og buske, der kan udvikle sig til krat. Strandenge og -rørsumpe er våde til tørre enge ved kysterne. Den del af engene, der ligger yderst mod kysten er saltpåvirket med salttælende planter. Moser har en gennemsnitlig høj vandstand og et ferskvandspåvirket, naturligt plantedække af urter, buske og træer. Moser vil oftest have dannet torv. Ferske enge findes på relativt lavtliggende og fugtige arealer. Enge er oftest med lav plantevækst, domineret af græsser og flerårige urter. Naturenge omlægges sjældent eller aldrig og modtager normalt ikke gødskning. Kulturenge omlægges med 7-10 års mellemrum og modtager oftest gødskning har få arter, ofte primært kulturgræsser. Søer er både naturlige og helt eller delvist kunstige vandhuller og damme. Vandløb der er beskyttede kan være både naturlige eller kunstige.

Registrering af § 3
Efter naturbeskyttelseslovens ikrafttrædelse i 1992 udførte amtene en registrering af de beskyttede naturtyper. Disse registreringer var primært baseret på tolkning af luftfotos fra 1992. Registreringen er en løbende proces og er siden blevet udbygget og kvalitetssikret gennem feltbesigtigelser. Der kan dog være medtaget arealer, som ikke er omfattet af beskyttelsen, og der kan findes arealer der er beskyttede, men som ikke er medtaget i registreringerne. Naturen ændre sig hele tiden, og arealer kan endvidere vokse sig ind i eller ud af beskyttelse. § 3-registreringen er vejledende. Det er altid det konkrete forhold i marken, der afgør om et areal er beskyttet. Der er lodsejers/brugers ansvar at være opmærksom på arealernes status og spørge kommunen hvis man er i tvivl. Registrering af beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger kan ses på (www.miljoportal.dk).

Naturbeskyttelsens betydning for lodsejeren
På § 3 arealer kan ejeren fortsat benytte jorden som før 1992 med mindre den i tiden efter 1992 fra indfundet sig en mere ekstensiv drift på arealet, da er det denne drift der danner grundlag for hvordan arealet kan benyttes. Landbrugsdriften på beskyttede arealer må ikke intensiveres, og følgende indgrib er f.eks. ikke lovlige:
• opdyrking

- tilplantning
- opfyldning
- ændret dræningsforhold
- etablering af andeopdræt og udsæbning af ænder
- gravning af vandhuller
- forøget gødskning og sprøjtning

Ønske om ændringer af et beskyttet naturareal kræver en dispensation. Der kan kun i særlige tilfælde gives dispensation. Skriftlig ansøgning om dispensation skal sendes til:

Mariagerfjord Kommune
Natur og Grundtvind
Østergade 22
9510 Arden

En indledende telefonisk kontakt til kommunen vil ofte være nyttig 87 11 30 00.

Internationale naturbeskyttelsesområder
Natura 2000-områderne er et netværk af naturområder i hele EU, der indeholder særligt værdifuld natur. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rastesteder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Natura 2000-områdemekanik ses på (www.miljoportal.dk).

Anmeldelsesordningen
I naturbeskyttelsesloven er der indført en anmeldelsesordning § 19b, hvorefter bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter i Natura 2000-områder kræver en forudgående anmeldelse til enten Skov- og Naturstyrelsen (skovbevoksede fredskovsarealer) eller kommunen (andre arealer). De driftsændringer eller aktiviteter, der skal anmeldes, er aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse eller lignende, men som kan være til skade for værdifuld natur i Natura 2000-områderne. Anmeldepligtige aktiviteter er f.eks. ændring af græssningsryk og ændring af tilstanden på naturarealer, der er for små til at være omfattet af lovens § 3. Læs mere om anmeldepligtige aktiviteter på (www.blst.dk/Natura2000). Anmeldelse skal ske inden aktiviteten sættes i gang, for at myndighederne kan vurdere, om den ønskede driftsændring eller aktivitet kan påvirke arter og naturtyper negativt. Er du i tvivl om en aktivitet er anmeldepligtig så henvend dig til kommunen.

Jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur
I 2004 trådte lov om drift af landbrugsjorden i kraft. Lovens formål er at fremme en bæredygtig udvikling af driften af landbrugsjorden ved at forene hensyn til bevaring af produktionsgrundlaget og bevaring af natur, miljø og landskabelige værdier. Den efterfølgende bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur udmønter dele af lov om drift af landbrugsjorden i kraft. Bekendtgørelsen indfører bl.a.
• en pligt til regelmæssigt at rydde opvækst af vedplanter, som måtte være etableret siden 2004 på lysåbne landbrugsarealer, herunder heder, overdrev og enge.
• en mulighed for, at landbrugsjord kan udpeges til natur, herunder skov, og således ikke nødvendigvis skal indgå i omdriften.
• en mulighed for at anmelde sådanne udlæg mhp. evt. senere at lade arealerne indgå i omdriften igen senere.

Reglerne supplerer en række eksisterende regler om anvendelse af landbrugsarealer. Her tænkes især på naturbeskyttelseslovens regler om beskyttede naturtyper (§ 3), beskyttelseslinjer og Natura 2000-områder, som fortsat gælder og skal tages i betragtning i forbindelse med drift af landbrugsjord.

Journalnr:
09.17.18-P19-8-09

Sagsbehandler:
Lise Frederiksen

Dato:
22. oktober 2009

Mariagerfjord KOMMUNE

Beskyttede vandløb

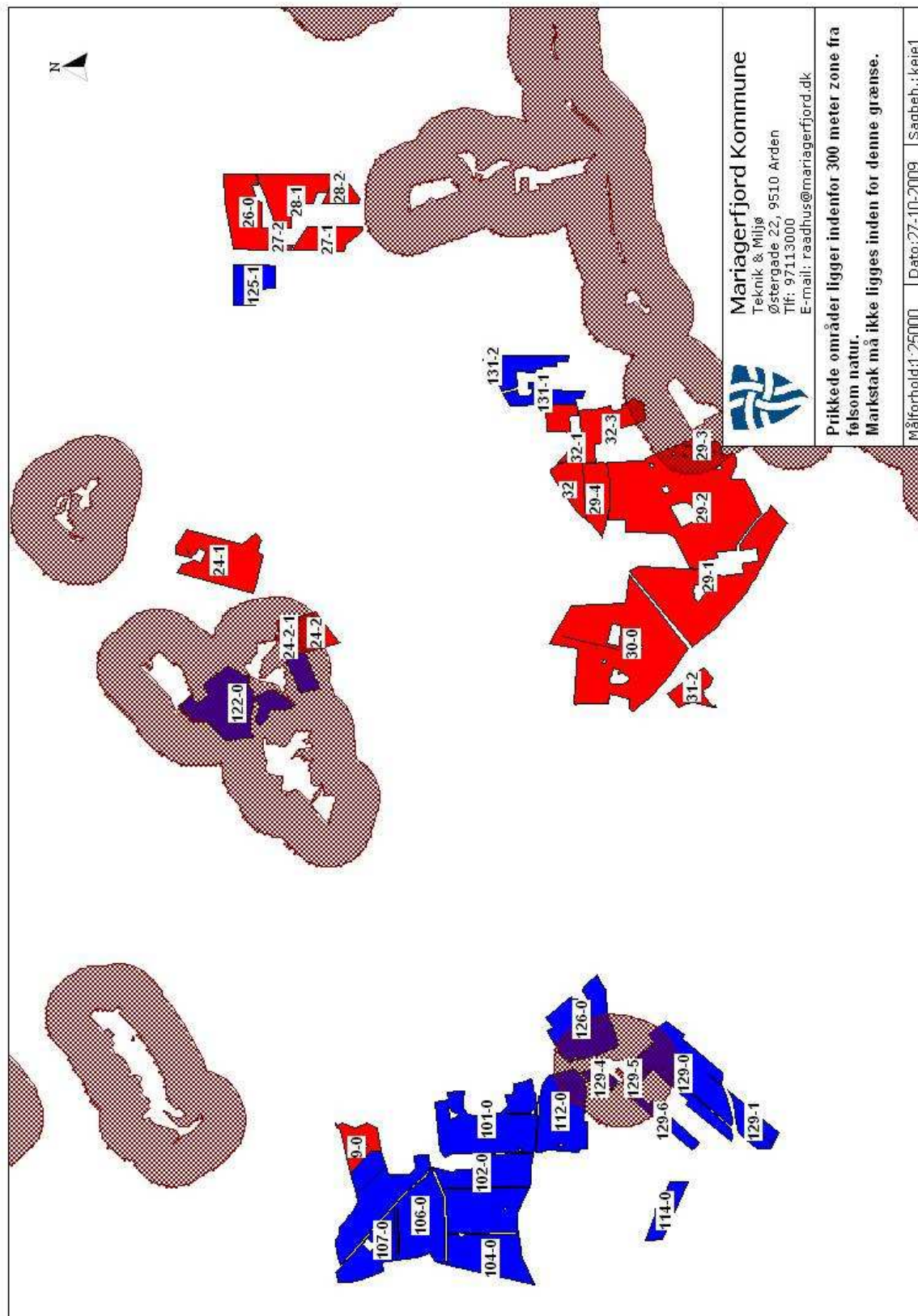
Beskyttede sten- og jorddiger

Natura 2000 omr

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng

Bilag 8 300 meter zone om følsom natur

Bilag 9. Afgørelse NMK-135-00006 fra Natur- og Miljøklagenævnet

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

20. juni 2012 · J.nr.: NMK-135-00006 (tidl. MKN-130-00733) · Ref.: MELBA/CEVON

AFGØRELSE

i sag om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro.

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 21. december 2009 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro med følgende ændringer:

Vilkår 13 ændres til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Mariagerfjord Kommune har den 21. december 2009 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro.

Afgørelsen er påklaget til Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, lokal afd. Mariagerfjord (DN). Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

DN har særligt anført, at Mariagerfjord Kommune ikke har benyttet alle husdyrbruglovens og habitatdirektivets muligheder for at ændre vilkårene for husdyrproduktionen med henblik på at nedsætte virksomhedens store kvælstof- og ammoniakforurening af omgivelserne til et niveau, der er acceptabelt med de i dag gældende miljøkrav og kendte virkninger af forureningen samt de i dag tilgængelige afværgeforanstaltninger. DN er således af den opfattelse at revurderingen i princippet bør foretages efter samme principper, som hvis der var tale om en førstegangsgodkendelse, idet det afgørende må være de gældende miljøkrav på revurderingstidspunktet.

Sagens oplysninger

Den godkendte produktion

Husdyrbrugets tidligere miljøgodkendelse er meddelt den 3. november 1992 efter miljøbeskyttelseslovens 33⁴, hvor den tilladte produktion var 1.250.000 slagtekyllinger, svarende til 500 dyreenheder (DE). I en afgørelse af 23. september 2009 har Mariagerfjord Kommune fastslået, at det tilladte dyrehold på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro på baggrund af slagterifregninger og gødningsregnskaber fra 2006-2008 er 1.432.600 stk. producerede kyllinger, afgangsalder mellem 32-45 dage. Den årlige produktion er således 494 DE efter den dagældede dyreenhedsberegning, svarende til 651 DE efter den nugældende beregning.

Kommunen har den 21. december 2009 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen af den ovennævnte tilladte slagtekyllingeproduktion. Revurderingens vilkår er meddelt som påbud med hjemmel i 39, jf. § 41, der ikke tillægges retsbeskyttelse.

Kommunen har vurderet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, og at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Kommunen har i revurderingen anført, at produktionen foregår i 6 kyllingehuse, hvor der benyttes strøelse på hele gulvarealet. Stald 1 og 2 blev opført og taget i brug i 1991-92. Stald 3 og 4 blev opført og taget i brug i 1993-94, og stald 5 og 6 blev opført og taget i brug i 1998.

Kommunen har anført følgende om årsproduktionen i vilkår 7 og 8 i revurderingen:

³ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010

⁴ Nu lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

"7) Ejendommen har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder (DE)** udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2. Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede slagtekyllinger ved 40 dages produktionstid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende for 40 dages kyllinger 32.560 pr hus/år, og antal rotationer er 7,33/år. Stipladser og rotationer vil dog være varierende ved varierende produktionstid.

8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året."

I forhold til bedste tilgængelige teknik og ammoniakemission har kommunen vurderet følgende:

" Kravene for ammoniakemission er overholdt, da der ikke sker ændringer eller udvidelser og BAT niveauet er opfyldt med benyttelse af BAT staldtype. Ammoniaktabet fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevvej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 16.274 kg N/år fra stalde og 4188 kgN fra markstakken."

Kommunen har for at begrænse ammoniakemissionen fastsat vilkår 13, der er meddelt som påbud:

"13) 15% af dybstrøelsen skal pløjes direkte ned i marken."

Nye oplysninger i forbindelse med behandlingen af sagen

Nævnet har den 24. april 2012 kontaktet ansøgers konsulent med henblik på, at konsulenten skulle nedbringe ammoniakemissionen og fosforudskillelsen, således at husdyrbruget lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende stalde opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ansøgers konsulent har i mail af 25. maj 2012 tilpasset ansøgningen efter tilsagn fra ansøger, idet konsulenten har beregnet, at reduktionen af ammoniakemissionen fra ejendommen opnås ved at ændre andelen af gødning fra 15 % til 31 %, der bringes direkte ud på jorden og pløjes ned. Ansøgers konsulent har derudover accepteret en fastsættelse af det maksimale fosforindhold i fuldfoder efter tilsagn fra ansøger.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget

Efter husdyrbruglovens § 103, stk. 3, gælder reglerne i loven og regler udstedt i medfør af loven på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse. Husdyrbrugloven finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse. Det er alle reglerne i loven og regler udstedt i medfør af denne, der finder anvendelse i forbindelse med revurdering efter miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b, medmindre disse bestemmer andet.

Det følger af husdyrbruglovens § 41, stk. 1, at tilsynsmyndigheden først kan ændre vilkårene i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når

der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen. Efter § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen⁵, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 11, § 12 og § 16 i husdyrbrugloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 3.

Af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, fremgår, at tilsynsmyndigheden skal meddele påbud eller forbud efter § 39 i de tilfælde, som er nævnt i § 40, stk. 2. Af lovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene, jf. husdyrbruglovens § 39, jf. § 41. Som det følger af Miljøklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2009, jf. MKN-104-00012⁶, er en revurderingsafgørelse derimod ikke en ny godkendelse-handling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

I revurderingsafgørelsen skal tidspunktet for den næste regelmæssige revurdering fastsættes, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8, stk. 6⁷. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3⁸, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Indgreb i en sådan virksomhed skal ske i medfør af direktivets artikel 6, stk. 2, der er gennemført i naturbeskyttelseslovens kap. 2 a. Indgreb i eksisterende virksomhed efter disse bestemmelser udløser billighedserstatning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

⁶ <http://www2.mkn.dk/afgfradec97/104-00012.htm>

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

⁸ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet)

Heller ikke godkendelsesbekendtgørelsen giver hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3 og 4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT - skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. husdyrbruglovens § 40, stk. 2. Et sådant påbud kan også meddeles indenfor retsbeskyttelsesperioden, dog kun til husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12.

Reglerne i husdyrbruglovens § 16 gælder i princippet også for revurderingsafgørelser. Lovens § 16 angår imidlertid udelukkende arealer, der skal indgå i godkendelser efter §§ 11 og 12, jf. stk. 2. Bestemmelsen angår altså i udgangspunktet ikke arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning fra et husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Som det fremgår af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3, kan der stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtekyllinger⁹ ved anvendelse af BAT fremgår følgende om deres anvendelse i revurderingssager:

"Ændringer i BAT er en central del af revurderingen.

De vejledende emissionsgrænseværdier kan indgå som et vurderingselement, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om der er sket ændringer i BAT, som kan begrunde, at der meddeles påbud. Dette gælder både i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at meddele påbud (det i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, nr. 4 nævnte tilfælde) og de situationer, hvor kommunalbestyrelsen kan meddele påbud på grund af ændringer i BAT. Særligt i sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen også inddrage proportionalitetsprincippet – der skal være et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås på grund af ændringer i BAT, og de økonomiske omkostninger, som dette medfører."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Anvendelsen af BAT

Som det fremgår af ovenstående gennemgang af retsgrundlaget, skal der i forbindelse med en afgørelse om revurdering navnlig tages stilling til, om husdyrbruget fortsat begrænser forureningen mest muligt under anvendelse af BAT. I denne vurdering indgår, om husdyrbruget begrænser ammoniak-

⁹ http://www.mst.dk/NR/ronlyres/7543FF3A-430F-410C-ABD1-CDEF121B5F69/0/BATEmissionsgrænser_slagtekyllinger_endelig_maj2011.pdf.

emissionen mest muligt under hensyn til, hvad der er teknisk og økonomisk muligt at gennemføre i husdyrbrugets staldanlæg.

I vurderingen heraf kan Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår indgå. Natur- og Miljøklagenævnet har ud fra det relevante standardvilkår for slagtekyllinger beregnet den vejledende emissionsgrænseværdi for anlægget til maksimalt ca. 22.778 kg N/år og 11.244 kg P år. Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet efter de nye normtal gældende for det nye IT-ansøgningssystem fra 2011. Projekttilpasninger er ligeledes sket i ansøgningsskema efter det nye beregningsgrundlag.

Ansøger har under sagens behandling i Natur- og Miljøklagenævnet tilkendegivet at ville foretage ændringer i det ansøgte projekt ved at ændre andelen af gødning fra 15% til 31%, der bringes direkte ud på jorden og pløjes ned, og ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i fuldfoder afhængig af kyllingealder i henhold til Miljøstyrelsens teknologiblad af 17. maj 2011 om fosforindhold i slagtekyllingefoder¹⁰.

Efter nævnets beregninger, vil det ansøgte projekt med ændringen om direkte udbringning af gødning og nedpløjning medføre en faktisk ammoniakemission fra det samlede anlæg på i alt 22.770 kg N/år.

Idet den faktiske ammoniakemission herefter ikke overskrider den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, finder nævnet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning, at det ansøgte projekt med den af ansøger tilkendegivne ændring overholder husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

I forhold til fosforudskillelsen finder nævnet, at husdyrbruget lever op til BAT ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i slagtekyllingefuldfoderet afhængig af kyllingealderen, som fastsat i ovennævnte teknologiblad af 17. maj 2011. De anvendte normtal er 2011/2012.

Natur- og Miljøklagenævnet fastsætter herefter som vilkår, der meddeles som påbud i revurderingen, at ansøger skal indføre projekttilpasningerne, jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 3, og husdyrbruglovens § 39 og § 41, stk. 3. Vilkår 13 og 23 ændres i overensstemmelse hermed.

I forhold til DN's klage om, at revurdering skal foretages som var det en førstegangsgodkendelse, henvises der til ovenstående gennemgang af retsgrundlaget. Som det fremgår heraf, er revurdering ikke en godkendeshandling, og kommunens revurdering skal således ikke udarbejdes som var der tale om en ny miljøgodkendelse, der meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 12. Kommunen er heller ikke forpligtet til at foretage en habitatvurdering i forbindelse med revurderingen, da habitatdirektivet ikke finder anvendelse på eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Nævnet kan herefter ikke give DN medhold i klagen.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 21. december 2009 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro med følgende ændringer:

¹⁰ <http://www.mst.dk/NR/Fosforindholdislagtekyllingefoder.pdf>

Vilkår 13 ændres til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Hanne Marie Motzfeldt
Specialkonsulent

/

Cecilie Vonge Ottosen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariaagerfjord.dk

Carsten Aarup, caa@aqrinord.dk

Peter Lindhard Birch, PLB@vfi.dk og barsballe@ds-gruppen.dk

Malene Berg Houbak, mahou@mariaagerfjord.dk

Revurdering af miljøgodkendelse af husdyrproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro

Ændret i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets
afgørelse MKN-135-00006 af 20. juni 2012

Virksomheden: Fjerkræfarm A/S Dansk Landbrug
Beliggenheds adresse: Mosegården, Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro
Matr. nr.: 4 a m.f.l.
Ejer: Mads Møller Hansen
Tlf.nr. 96 57 28 28, mobil til driftsleder Leif Barsballe 40 42 43 25

CVR nr. 31762669
CHR nr. 18132

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer: Mads Møller Hansen Tlf.nr. 97 57 28 28 Kontaktperson: Leif Barsballe Tlf.nr. 98 54 43 25 mobil 40 42 43 25
Virksomhedens adresse	Mosegården, Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro
Virksomhedens matrikelnumre	Sdr. Onsild By, Sdr. Onsild 4a Sdr. Onsild by, Sdr. Onsild 78 Nr. Onsild by, Nr. Onsild 25e Karlby By, Glenstrup 6a Holmegårde By, Glenstrup 1ad Mr. Onsild By, Nr. Onsild 25f Karlby By, Glenstrup
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. / P-nr. - CHR-nr.	CVR nr. 31762669 CVR/P 1014751404 CHR nr. 18132
Ejendomsnummer	8460016131
Betegnelse	Dansk Landbrug A/S

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL REVURDERINGEN	5
1.1 INDLEDNING.....	5
1.2 RESUMÉ	6
1.3 REVURDERET GODKENDELSE	8
1.4 GYLDIGHED	8
1.5 GENERELT	9
1.6 KLAGEVEJLEDNING.....	14
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	14
2. VILKÅR FOR DEN REVURDEREDE MILJØGODKENDELSE	16
2.A ÆNDRERE VILKÅR I MEDFØR AF NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNETS AFGØRELSE NMK-133-00134.....	16
2.1 GENERELT	17
2.2 UHELD OG RISICI	18
2.3 ÅRSPRODUKTION	18
2.4 VENTILATION.....	19
2.5 AMMONIAKFORDAMPNING FRA STALD OG LAGER.....	19
2.6 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	19
2.7 HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	19
2.8 TRANSPORT.....	20
2.9 LUGT.....	20
2.10 FODER.....	20
2.11 VANDFORBRUG OG SPILDEVAND.....	21
2.12 STØJKILDER	21
2.13 SKADEDYR	22
2.14 STØV	22
2.15 OLIE OG KEMIKALIER	22
2.16 AFFALD.....	22
2.17 UDBRINGNINGSAREALER	23
2.18 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)/ RENERE TEKNOLOGI.....	23
2.19 TILSYN, KONTROL OG EGENKONTROL	23
3. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING	24
3.1 ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	24
3.1.1 Bygninger	24
3.1.2 Energi og vand	25
3.1.3 Affald.....	26
3.1.4 Spildevand.....	27
3.1.5 Transport.....	28
3.1.6 Støjkilder	29
3.1.7 Støv.....	30
3.1.8 Risici og afværgeforanstaltninger.....	30
3.1.9 Skadedyr.....	31
3.1.10 Olie, kemikalier og andre råvarer.....	31
3.1.11 Lysforhold	31
3.1.12 Lugt	31
3.1.13 Foder.....	32
3.1.14 Husdyrgødning produktion og opbevaring	32
3.2 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	33
3.2.1 Staldsystem.....	33
3.2.2 Management.....	33

3.2.3. Energi.....	34
3.2.3 Vand.....	35
3.2.4 Opbevaring af gødning.....	35
3.2.5 Behandling af gødning.....	36
3.2.6 Foder.....	36
3.3 OPHØR AF HUSDYRBRUGET.....	37
3.4 EGENKONTROL.....	37
3.5 NATUR OG GRUNDVAND.....	37
3.5.1. Ammoniak og natur.....	37
3.5.2 Overfladevand.....	39
3.5.3 Grundvand.....	41
4 SAMLET VURDERING.....	42
BILAG 1 OVERSIGTSKORT MED BELIGGENHED AF HUSDYRBRUGET, HERUNDER UDBRINGNINGSAREALER MED MARKNUMRE.....	43
BILAG 2 KORT OVER HUSDYRBRUGET SAMLEDE AREALER ALT. INKLUSIV (BRUTTOKORT).....	44
BILAG 3 SITUATIONSPLAN OVER EJENDOMMEN.....	45
BILAG 4 BEREDSKABSPLAN.....	46
BILAG 5 NATURPUNKTER.....	59
BILAG 6 INTERNATIONALE NATUROMRÅDER.....	60
BILAG 7 §3 OVERSIGTSKORT.....	61
BILAG 8 300 METER ZONE OM FØLSOM NATUR.....	62
BILAG 9. AFGØRELSE NMK-135-00006 FRA NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET.....	63

1. Generelle forhold til revurderingen

1.1 Indledning

Baggrund

Som følge af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet) skulle samtlige IPPC-virksomheder, herunder de store husdyrbrug være godkendt inden den 29. oktober 2007. Det fremgår endvidere af direktivet, at for de virksomheder, der var i drift den 1. november 1999, og som var omfattet af en godkendelse, skulle denne revurderes inden 29. oktober 2007.

Revurderinger af miljøgodkendelser for husdyrproduktioner er omfattet af husdyrloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20/12/2006). For eksisterende husdyrproduktioner med en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven træder husdyrlovens bestemmelser i kraft, så snart kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets miljøgodkendelse (husdyrloven § 103, stk. 3)

A/S Dansk Landbrug driver og ejer slagtekyllingeproduktionen på Mosegaarden, Kongsvad Møllevvej 6, 9500 Hobro, i Mariagerfjord Kommune. Af miljøgodkendelsen fra 3. november 1992 fremgår det at produktionen er godkendt til 500 DE og 1.250.000 antal kyllinger. Mosegaarden er således omfattet af en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5. Dette betyder at virksomhedens miljøgodkendelse, ifølge IPPC-direktivet, skulle have været revurderet inden 29. oktober 2007.

IPPC-direktivet kræver for store husdyrbrug (over 250 DE), at de overholder bestemte mindstekrav navnlig vedrørende udledning samt at BAT (bedste tilgængelige teknik) er opfyldt.

Vurderinger i revurderingen

Der er ved en revurdering tale om en eksisterende lovlig produktion og ikke et nyt projekt, der medfører en merbelastning.

Formålet med revurderingen er først og fremmest, at Kommunen skal vurdere om virksomhedens indretning og drift fortsat lever op til kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik, dvs. det aktuelle niveau for BAT samt det generelle beskyttelsesniveau, og at der, hvis det er nødvendigt, fastsættes nye og tidssvarende vilkår.

Hvis der afsættes gylle til aftalearealer, udløser dette krav om en arealgodkendelse efter husdyrlovens § 16 af dette areal, såfremt afsætningen af husdyrgødningen vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Ved revurderingen skal Kommunen vurdere, om husdyrbruget lever op til det aktuelle niveau for BAT mht. foder, stald og udbringningsteknologier m.m.

Husdyrlovens beskyttelsesniveauer

Udgangspunktet for revurderingen er, at husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau skal overholdes.

Beskyttelsesniveauet for **fosforoverskud** er som udgangspunktet opfyldt, da der ingen ændringer sker i forhold til nudrift. Ligger arealerne i fosforklasse 3, kan der dog være behov for at stille skærpede krav.

Med hensyn til **nitratudvaskning** til overfladevand, vil der, hvis arealerne ligger i nitratklasse 1-3, være behov for at fastsætte vilkår.

Beskyttelsesniveauet for **ammoniakemissionen** er som udgangspunkt opfyldt på baggrund af, at der ingen ændringer er i produktionen.

Husdyrlovens krav til udvaskning af **nitrat til grundvand** er som udgangspunkt opfyldt, da der ikke sker en merbelastning. Hvis der er udarbejdet en indsatsplan for arealer i udbringingsområdet, kan dette dog give anledning til skærpede krav.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau for **lugt** gælder alene etableringer, udvidelser, og ændringer, dog skal beregning og vurdering af lugt skal foretages. Overholdes beskyttelsesniveauet ikke, kan der kræves en ekstra indsats af landmanden, såfremt det er teknisk og økonomisk muligt

Vurderinger i forhold til habitatdirektivet

Ifølge Miljøstyrelsen er revurderingssager ikke er omfattet af habitatbekendtgørelsens regler om konsekvensvurdering, jf. bekendtgørelsens § 7, idet der ved en revurdering ikke er tale om et nyt projekt, som Kommunen skal give tilslutning til.

Der er således i forbindelse med den aktuelle revurdering af miljøgodkendelsen ikke foretaget en vurdering af husdyrbruget i forhold til habitatbekendtgørelsen

1.2 Resumé

Produktionstilladelse

Mosegaarden A/S Dansk Landbrug har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder** (DE) udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v". Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2.

Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede kyllinger med 40 dages produktionsstid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende **32.560 pr hus/år** ved 40 dages kyllinger, men varierende med varierende produktionsdage. Antal rotationer er **7,33/år** ved 40 dages kyllinger, som ligeledes kan være varierende ved varierende produktionsdage. Ved en konventionel produktion (ikke økologisk) almindeligvis må der regnes med en dødelighed på 2 – 3 pct., så antallet af stipladser skal overstige det maksimale antal kyllinger, der kan produceres ifølge det ovenstående. Det vil sige det antal, der svarer til den korteste afgangsalder.

Der må på intet tidspunkt være mere end 40 kg kylling pr. m² i staldene.

Det skal bemærkes at der er givet tilladelse til 182.600 flere stk. slagtekyllinger om året end i godkendelsen fra 1992. Dette er fastsat ved afgørelse af 23.09.2009. Ved forespørgsel i september 2009 om tilladt dyrehold på ejendommen, er det konstateret at der på tilsyn i bl.a. 2003, 2006 og ifm. udbygning af stalde i 1997, fra myndighedens side er fokuseret på antal DE og ikke antal dyr i forhold til tilladt dyrehold. Jf. svar d. 11.09.2009 fra Miljøstyrelsens HelpDesk til Mariagerfjord Kommune om udregning af tilladt dyrehold fremgår det bl.a. at "Hvis landmanden efter Kommunens vurdering har været i god tro mht. en given ændring eller forøgelse af dyreholdet, fastsættes den lovlige drift derefter."

På baggrund af ovenstående er det Kommunens vurdering at den tilladte produktion må udregnes ud fra de sidste 3 års produktion af antal dyr. På baggrund af slagterifregninger og gødningsregnskaber fra de sidste 3 år fastlægges antal dyr som nævnt i ovenstående til 1.432.600 stk. slagtekyllinger/år.

Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har 3. november 1992 fået meddelt miljøgodkendelse efter § 33 i Miljøbeskyttelsesloven til den eksisterende produktion af Hobro Kommune.

Lugt

Afstande til nærmeste enkelt bolig er 776 m, nærmeste samlede bebyggelse er 1453 m og til nærmeste byzone er 374 m.

Bedriften opfylder ikke genekriteriet for lugt til byzone. Der er dog tale om byzoneareal med erhverv. Til nærmeste bolig i byzonen er der 950 m, hvortil genekriteriet er overholdt jf. indsendt ansøgning via husdyrgodkendelse.dk.

Mariagerfjord Kommune har vurderet at det ikke medfører krav om en ekstra indsats for at nedbringe lugtgenerne, da det ikke er økonomisk eller teknisk muligt.

Udbringningsarealer og håndtering af gødning

Der er 240,57 ha udbringningsareal tilknyttet ejendommen, og der er aftale om afsætning af de resterende 238DE (315 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE). Aftalearealerne ligger ikke i sårbare områder, hvorfor der ikke er udfærdiget en §16 for disse.

Der bliver ikke opbevaret husdyrgødning på ejendommen - alt bliver kørt i markstakke og min. 15% bliver pløjet direkte ned.

Kvælstofudvaskning

Da der ikke er nogen arealer der ligger i nitratklasse I-III, er der ikke behov for skærpede krav til kvælstofudvaskningen.

Fosfor

Da der ikke er arealer der ligger i fosforklasse III, er der ikke behov for skærpede krav til fosforoverskud.

Ammoniak

Kravene for ammoniakemission er overholdt, da der ikke sker ændringer eller udvidelser og BAT niveauet er opfyldt med benyttelse af BAT staldtype.

Ammoniaktabet fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 16.274 kg N/år fra stalde og 4188 kgN fra markstakken. På baggrund af den store ammoniakfordampning fra markstakken er der stillet vilkår om at 15% pløjes direkte ned i marken.

Grundvand

Kravene for nitratudvaskning til grundvand er overholdt, da der ikke sker nogen merbelastning. Herudover foreligger nogen indsatsplan som det kræves for at der kan stilles skærpede vilkår.

Arealernes beliggenhed i det kortlagte område, som endnu ikke er indsatsplanlagt, er problematisk, idet udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet og det kan derfor ikke udelukkes, at udvaskningen giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af grundvandet i området.

BAT

Mariagerfjord Kommune vurderer på baggrund af oplysningerne fra ansøger at BAT er opfyldt for emnerne staldsystem, management, gødningsopbevaring og håndtering, vand og energi samt foder. Der er stillet vilkår om bl.a. energitilsyn, fodersammensætning ift. fosfor og råprotein og brug af energi og vand.

Der er udfærdiget beregninger på implementering af luftvasker. Beregninger viser at den pt. eneste luftvasker der findes i Danmark pt. vil medføre en reduktion i ammoniak på 1350 kgN,

men da det vil medføre en udgift på beregnet ca. 50 % af dækningsbidraget pr kylling, vurderes det at der ikke stilles krav om dette ud fra en proportionalitetsbetragtning.

1.3 Revurderet godkendelse

Mariagerfjord Kommune meddeler med dette tillæg til godkendelsen at der er foretaget en revurdering af godkendelsen fjerkræfarmen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro.

Afgørelsen meddeles i medfør af § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrloven) og på de angivne vilkår.

Revurderingen er foretaget efter § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bek nr. 294 af 31/03/2009 (godkendelsesbekendtgørelsen).

Der skal gøres opmærksom på, at revurderingen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer og omfatter 494 DE (1.432.600 stk ved 40 dages produktionstid) slagtekyllinger og 240,57 Ha.

Afgørelsen meddeles som tillæg til eksisterende godkendelse. Relevante vilkår fra godkendelsen fra 3. november 1992 er indsat i denne revurdering i kapitel 2.

Vilkår 1,6,7,10 og 12 i eksisterende miljøgodkendelse fra 1992 ophæves og erstattes af nednævnte vilkår.

Vilkår 2,3,4,5,8,9 og 11 er overført fra husdyrbrugets oprindelige miljøgodkendelse til denne revurderede miljøgodkendelse, dog for alle vilkårs vedkommende omformuleret og præciseret.

Alle vilkår der enten er nye eller ændrede/omformuleret fra eksisterende miljøgodkendelse i denne revurderede miljøgodkendelse gives som påbud efter husdyrbrugslovens § 39, og er ikke omfattet af 8 årig beskyttelse. Det drejer sig om alle vilkår i revurderingen.

Der har løbende under revurderingens sagsbehandling været en korrespondance mellem myndigheden og ansøger/konsulent om revurderingens nye vilkår, oplysninger og vurderinger.

Iht. Godkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunen give offentligheden mulighed for at udtale sig inden revurderingen påbegyndes. Revurdering har været annonceret i foroffentlighed i Hobro avis 11. august 2009.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i oplysningerne, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.4 Gyldighed

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Næste revurdering er planlagt påbegyndt inden udgangen af 2019.

1.5 Generelt

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Den revurderede miljøgodkendelse indeholder et kapitel med vilkår, et kapitel med miljøredogørelse, et kapitel med miljøvurdering og endelig en samlet vurdering. Herudover er der 8 bilag. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder lugt og BAT redogørelse.

Mariagerfjord Kommune har foretaget nærværende revurderingen af eksisterende godkendelse på baggrund af det indsendte de indsendte oplysninger som er indsendt via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk med deraf udregnede data. Herudover er der foretaget et tilsyn på bedriften 15. september 2009.

Da bedriften har en fleksibilitet ift. afgangsalderen på mellem 32 og 45 dage, er der indsendt separate scenarier for disse, mens selve ansøgningen er indsendt som "worst case" hvilket er med en afgangsalder på 40 dage. Ved 40 dage er der den højeste antal DE i produceret gødning og tilsvarende højeste ammoniakemission.

Revurderingen har været igennem en foroffentlighedsperiode fra 11. august 2009 til 2. september 2009. Der indkom én kommentarer i perioden, som angik at der til tider kan være lugtproblemer i Sønder Onsild, der ligger umiddelbart vest for bedriften. Kommentaren er inddraget i revurderingens vurderinger af lugt.

Udkastet til revurderingen har været i 3 ugers høring hos ansøger, konsulent, naboer og parter fra 4. november til 26. november 2009.

Ansøger og dennes konsulent har følgende kommentarer:

Kommentarer til udkast til MGK på Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro

1. *Produktionstilladelse. Der bør stå, at det er 40 dages kyllinger og at antallet af stipladser variere med varierende produktionsdage (side 6 i udkast)*

MFK's svar: Tilrettet.

2. *Grundvand. Der bør også stå, at der ikke sker nogen merbelastning i kapitlet hvor Mariagerfjord Kommune konkludere, at udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet. Der sker ikke nogen ændring i forhold til nudriften, hvorfor belastningen må være den samme og altså er der ikke nogen "samlet større belastning" (side 7 i udkast).*

MFK's svar: Tilrettet

3. *494 DE svarende til 1.432.600 kyllinger. Her bør der anføres at kyllingerne bliver 40 dage (side 8 i udkast).*

MFK's svar: Tilrettet

4. *Vilkår 4. Der kan godt være virksomhed af anden karakter, som kan anvende olietanken i tilfælde af at kyllingerne bliver sat ud.*

MFK's svar: Vilkåret henvender sig til den situation, hvor ved ophør af bedriften ikke længere vil blive anvendt olietankene. Vilkåret er tilrettet, så det nu fremgår at olietankene skal sløjfes, hvis de ikke benyttes efter bedriftens ophør.

5. *Vilkår 7. Dette vilkår skal være mere præcist. Mariagerfjord Kommune bør præcisere, at det drejer sig om 40 dages kyllinger og at antallet af stipladser og rotationer øges hvis slagtealderen nedsættes og vice versa med ældre kyllinger.*

MFK's svar: Tilrettet

6. *Vilkår 16. Her skal vilkåret rettes efter § 26 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.*

MFK's svar: Tilrettet

7. *Vilkår 20. Der kan kun kræves en måling en gang årligt.*

MFK's svar: Tilføjet.

8. *Vilkår 21. Hvorfor er dette vilkår indført? Er det overhovedet relevant, da der skal ske en revurdering om 10 år? Det er ikke aktuelt i en kyllingeproduktion med alt ind og alt ud, da det er baseret på at der både er små og store kyllinger samme sted. Det er ikke tilfældet her.*

MFK's svar: Vilkåret er indført for at der forud for næste revurdering ligger skriftligt materiale, der kan benyttes ved sagsbehandling af denne. Der er nævnt at der i handlingsplanen skal være forholdt sig til bl.a. luftrensning og combideck, da begge systemer vurderes at være relevante også for slagtekyllingeproduktionen der benyttes på Kongsvad Møllevej 6. Combideck systemet, som er opvarmet gulv/strøelse kombineret med et jordkøleanlæg som medfører mindre ammoniakemission og som også sparer energi, er nævnt i BREF for intensiv fjerkræ- og svineproduktion som en mulighed for slagtekyllingeproduktion. Combideck er meget brugt i Tyskland og Holland, men er ikke implementeret i Danmark endnu, men må forventes at blive det inden næste revurdering.

9. *Vilkår 57. Er det ikke nok med en kopi af enkeltbetalingen?*

MFK's svar: Tilrettet så der ikke længere kræves forpagtningsaftaler 5 år tilbage, men i vilkår 57 (ny) at der ved tilsyn skal dokumenteres bl.a. ved kopier af enkeltbetalingsordning 5 år tilbage.

10. *Lugt. Se lige på andet afsnit i kapitel 3.1.12. Kriterierne er byttet rundt*

MFK's svar: Tilrettet

11. *Her vurderer Mariagerfjord Kommune at afbrænding eller biogas er en god mulighed i fremtiden. Hvad så med gødningsværdien i møget? Dette afsnit referer til vilkår 21.*

MFK's svar: Mariagerfjord Kommune omtaler emnet på baggrund af den store ammoniakemission der er fra anlæg og markstak/lager, som det vurderes skal nedbringes senest ifm. næste revurdering.

12. *Boniteten er beskrevet på baggrund af pløjelaget og derfor hvad der står i gødningsregnskabet. Dette sker på markniveau. Hvorimod Arealinfo inddeler mere groft og boniteten her er en betegnelse for hele jordprofilen. Det der bliver regnet med i IT ansøgningen er, hvad der står anført deri. Det er derfor konklusionen i IT ansøgningen at der ikke sker nogen højere udvaskning med de forudsætningen der er i IT ansøgningen (JB3). Mariagerfjord Kommune bør derfor rette dette afsnit til.*

MFK's svar: Mariagerfjord Kommune er opmærksom på at der findes 2 forskellige skaler ifm. jordbundstyper. De 2 skalaer kan konverteres jf. <http://www.djfgeodata.dk/datasaml/jord2.htm>. Ud fra dette er det konstateret at 4 marker (Mark 24-2-1, 24-4, 9-0, 24-1) ikke stemmer overens med data fra arealinfo.dk, som jf. Miljøstyrelsen skal benyttes til at bestemme jordbundstyperne for brug til ansøgninger om miljøgodkendelser af husdyrbrug. Det er dog vurderet at uoverensstemmelserne er mindre og få og at de ikke har en væsentlig betydning for vurderingerne på udvaskning af næringsstoffer.

13.

- Blæseren står ikke i lydisoleret rum.
- Der er ét blandingsrum pr. hus. Der er et silosæt pr. 2 huse
- Malm og spagnum skal rettes til halm og spagnum
- Der står kreaturfoder i 3.2.2

MFK: Tilrettet

DN- Mariagerfjord har følgende høringssvar:

Indledningsvis tillader DN Mariagerfjord sig at bemærke, at der tilsyneladende består en grundlæggende forskel i Mariagerfjord Kommunes og DN Mariagerfjords opfattelse af den i emnet nævnte revurdering af følgende grunde:

- Det er husdyrbruget og ikke miljøgodkendelsen fra 1992, der skal revurderes efter de på ansøgningstidspunktet gældende regler (jf. Husdyrlovens §103)

Mariagerfjord Kommunes svar:

Revurderinger af miljøgodkendelser for husdyrproduktioner er omfattet af husdyrloven (lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov nr. 1572 af 20/12/2006). For eksisterende husdyrproduktioner med en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven træder husdyrlovens bestemmelser i kraft, så snart kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets miljøgodkendelse (husdyrloven § 103, stk. 3). Ifølge Miljøstyrelsen er der ikke tale om en ny godkendelse, men udelukkende, at Kommunen reviderer vilkårene for den eksisterende miljøgodkendelse via påbud med hjemmel i § 39 jf. § 41 i husdyrloven. Denne afgørelse meddeles ifølge miljøstyrelsen som tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Som redegjort for i revurderingens indledende kapitel, kap. 1.1, følger det af ovenstående, at *udgangspunktet* for de faglige vurderinger på en række punkter adskiller sig fra udgangspunktet for de vurderinger, som Mariagerfjord Kommune foretager i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om § 12 miljøgodkendelse. Mht. vurderinger i forhold til habitatbekendtgørelsen, anfører miljøstyrelsen ligeledes, at der ved en revurdering ikke er tale om et nyt projekt, som Kommunen skal give tilslutning til. Habitatbekendtgørelsens § 8 nævner da heller ikke revurderinger. Eksisterende husdyrbrug bliver jf. Miljøstyrelsen FAQ 16 først "omfattet af lovens bestemmelser om tilladelse efter § 10 og godkendelse efter § 11 eller § 12 fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget foretager ændringer eller udvidelser af anlægget. Det fremgår af husdyrbrugslovens § 103, stk. 1." Da der ifølge Kommunes oplysninger ikke er sket ændringer eller udvidelser af anlægget der medfører en godkendelsespligtig ændring, har Mariagerfjord Kommunen på baggrund af ovenstående udfærdiget en revurdering af eksisterende miljøgodkendelse fra 1992 for bedriften på Kongsvad Møllevej 6, Hobro.

- I det foreliggende udkast lovliggøres jf. pkt. 1.2 en merproduktion på 182.600 stk. slagtekyllinger pr. år i forhold til miljøgodkendelsen af 1992, dvs. produktionen er udvidet, og husdyrbruget skal derfor godkendes efter Husdyrlovens §12 (jf. Husdyrlovens §103).

Mariagerfjord Kommunes svar:

Afgørelsen om at der tillades en produktion på 1.432.000 stk. slagtekyllinger pr. år er fastsat ved Mariagerfjord Kommunes særskilte afgørelse á 23. september 2009. Jf. forklaringen i re- vurderingen side 6 i resumeet, er der således ikke tale om at det er i revurderingen der gives tilladelse til 1.432.000 stk slagtekyllinger pr. år. Den givne afgørelse er på baggrund af, at der på gentagne tilsyn siden miljøgodkendelsen blev givet i 1992 er fokuseret på antal DE og ikke antal faktiske dyr. Da DE beregninger har ændret sig over tiden siden miljøgodkendelsen, har Kommunen vurderet at landmanden har været i god tro ift. ændringen i antal dyr i medfør af de ændrede udregninger af DE. Kommunen har rådført sig med Miljøstyrelsen, som er af samme opfattelse. Den lovlige drift er derfor fastsat derefter og det er derfor Kommunens vur- dering at der ikke skal udfærdiges en godkendelse efter husdyrlovens §12.

- Første gang husdyrbruget skal meddeles godkendelse efter Husdyrlovens §12 er det hele anlæg- get og bedriftens arealer, der skal godkendes (jf. Husdyrlovens §103)

Mariagerfjord Kommunes svar:

Jf. ovenstående svar til spørgsmål vedr. en merproduktion, er det ikke Mariagerfjord Kommu- nes vurdering at der skal udfærdiges en godkendelse efter husdyrlovens §12, da der er tale om revurderingen en Husdyrlovens §103 stk. 3, idet produktionen er omfattet af en eksiste- rende miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens §33.

Der er derfor – efter DN Mariagerfjords opfattelse – ikke grundlag for at antage, at den omhandlede mil- jøgodkendelse kan være et tillæg til en tidligere miljøgodkendelse efter Miljøbeskyttelseslovens §33 (listevirksomhed). Men den foreliggende revurdering må resultere i en helt ny miljøgodkendelse efter Husdyrlovens §12 (hvilket selvfølgelig ikke udelukker at relevante elementer fra den tidligere miljøgod- kendelse genbruges).

Derimod fritager det ikke Mariagerfjord Kommune fra at fastsætte egentlige vilkår og foretage egentlige vurderinger alle de steder i det foreliggende udkast, hvor kommunen henviser til, at det er en miljøgod- kendt virksomhed med uændret produktion (og dermed uden merbelastning), der "blot" skal revurderes.

Da det således er en omfattende omredigering der – efter DN Mariagerfjords mening – skal foretages, vil afdelingen begrænse sine øvrige bemærkninger til nogle få iøjnefaldende forhold:

- Da det er op mod halvdelen af bedriftens udbringningsarealer (ejede såvel som lejede), der jf. kort.arealinfo.dk ligger indenfor bufferzone I og II til ammoniakfølsomme naturområder, er bilag 8 stærkt misvisende, og relevante vilkår og vurderinger er formentlig mangelfulde

Mariagerfjord Kommunes svar:

Kortbilag 8 i revurderingen referer til vilkår 11: "Kompost eller kompostlignende dybstrøelse i markstakke må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakke må ikke placeres nærmere end 100 m fra byzone, nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer eller nærmere end 300 m fra følsomme naturarealer, jf. kortbi- lag 8." Placeringen af markstak 300 meter fra følsomme naturarealer er med udgangspunkt i Miljøministeriets Vejledningen fra Skov og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Her anføres det på side 64 at markstakke skal placeres uden for de 300 meter bufferzone, hvor der er forbud mod udvidelse af husdyrbrug.

Kortbilag 8 er dermed ikke udfærdiget med udgangspunkt i bedriftens udbringningsarealer og Bufferzone I og II.

- Med den nærhed til Natura2000 områderne Kongsvåd Å og Skals Å som bedriftens udbringnings- områder har, er det iht. forsigtighedsprincippet overordentlig problematisk (selv udenfor nitrat- klasserne) at antage – især uden kendskab til dræningsforholdene - at Natura2000 områderne ikke i praksis påvirkes væsentligt. Da Natura2000 områderne antages i forvejen at være næ- ringsstofbelastede udover gunstig bevaringstilstand, bør en yderligere belastning ikke tillades.

Mariagerfjord Kommunes svar:

Da der er tale om en revurdering, sker der ikke en yderligere belastning i forhold til nudrift af de nævnte Natura2000 områder. Yderligere er det Mariagerfjord Kommunes vurdering at myndigheden ikke har hjemmel til at regulere næringsstofbelastningen iht. habitatforpligtigelserne i revurderinger jf. ovenstående første svar fra kommunen til DN's høringsvar.

- Det anføres, at 15% af dybstrøelsen skal nedpløjes umiddelbart i forbindelse med tømning af staldanlæggene ved rotationerne året rundt. Det forekommer urealistisk at antage, at så store mængder dybstrøelse kan nedpløjes året rundt. Ydermere anføres det, at den øvrige dybstrøelse, som opbevares i markstakke, skal nedharves (vilkår 16) og spredes på vintersæden om foråret (pkt. 3.1.14), hvilket formentlig ikke kan lade sig gøre i praksis!

Mariagerfjord Kommunes svar:

Jf. GUIDE til Kommune vedrørende IT-ansøgningssystemet, er standardforudsætningerne for "Andel af dybstrøelse, der køres direkte ud og pløjes ned" 15% for slagtekyllinger. Det vurderes at det for slagtekyllinger gælder at der skal nedbringes 15% af dybstrøelsen direkte på årsplan, da det ikke er muligt fx ved en rotation midt om sommeren.

Bedriften benytter sædskifte S4, som medfører at der kan nedpløjes dybstrøelse i primo august i vinterraps, medio/ultimo september i vinterhvede, primo februar og medio/ultimo marts i vårkorn. Der produceres 651 DE dybstrøelse, hvor 15 % af dette er 98 DE. 7,33 rotationer om året medfører, at der produceres 88 DE ved én rotation. Der skal således nedpløjes dybstrøelse for mere end én rotation, men det er muligt i S4 sædskifte jf. ovenstående.

Der udbringes med 1,4 DE/ha, hvorfor der på de 240 ha, skal benyttes 70 ha til at opfylde kravet om at kunne nedbringe 15 % af dybstrøelsen direkte. Det opfyldes med de samlet set 55 % procent vinterkorn, vårkorn og vinterraps af sædskifte S4. Dermed vurderer Mariagerfjord Kommune at det er praktisk muligt at nedpløje 15 % direkte på årsplan.

- Med store ammoniakfølsomme naturområder umiddelbart øst og syd for bedriften forekommer det ikke rimeligt at fravælge en mulighed for at spare en emission på over 1 tons ammoniak ved installation af luftvasker (angivelse af den samlede emission savnes). De anførte økonomiske forhold forekommer meget vage, da den anvendte tidshorisont ikke oplyses, og de bør ikke alene begrunde fravalget. Der er heller ingen indikation af at ny teknologi, som endnu ikke er udviklet, vil være billigere eller udgøre en mindre del af dækningsbidraget på et senere tidspunkt.

Mariagerfjord Kommunes svar:

Luftvasker er ikke krævet ud fra et BAT hensyn af 2 grunde.

For det første, og den mest vægtige grund, foreligger der intet BAT blad og der er pt. meget få erfaringer på luftvasker i slagtekyllingestalde. Mariagerfjord Kommune er bekendt med at der igangsat pilotprojekter vedr. anvendelse af både luftrensning og gulvvarmesystemer i fjerkræstalde. Mariagerfjord Kommune vurderer derfor at der ikke kan stilles krav om fx luftrensning, før der foreligger den fornødne dokumentation af teknologi, miljøeffekt og økonomisk evaluering af teknologien. Mariagerfjord Kommune forventer dog at der inden næste revurdering vil ske en teknologisk udvikling inden for branchen, og har derfor stillet vilkår om at der inden næste revurdering skal fremsendes en handlingsplan for, hvordan Kongsvad Møllevej 6 vil nedbringe ammoniakemission og lugtgener fra staldene med udgangspunkt i bedste tilgængelige teknologi.

For det andet er der indsendt en økonomisk oversigt over indkøb af det pt. eneste luftvasker-anlæg til slagtekyllingestalde der er på markedet. Det vil betyde en ammoniakreduktion på beregnet 1350 kgN, men ingen dokumenteret effekt på lugt. Heraf fremgår det at ved afskrivning over 10 år, rente af investeringen (5%), vedligeholdelse (5%) samt en elpris 0,85 kr/kWh, giver det en årlig omkostning på 85.700 kr, som svarer til en årlig omkostning pr. kylling på 36 øre. Dækningsbidraget pr. kyllinger oplyst til pt. ca. 80 øre, hvorfor luftvasker i det givne tilfælde vil betyde en udgift på ca. 45 % af dækningsbidraget. Dette vurderes at væ-

re en større omkostning pr. kylling, end hvad der ellers kræves i henhold til diverse eksisterende BAT blade.

Der er angivelse af den samlede ammoniakemission i afsnit 3.5.1. og den er på 20.463 kgN/år – hvoraf de godt 16.274 kgN er anlæg og 4.188 KgN er fra lager.

1.6 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages skriftligt over revurderingen af miljøgodkendelsen til Miljøklagenævnet. Afgørelsen kan påklages af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i loven.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal være skriftlig og sendes til:

Mariagerfjord Kommune, Natur og Miljø
Ndr. Kajgade 1
9500 Hobro

eller

pr. e-mail til: raadhus@mariagerfjord.dk.

Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København V, der er klagemyndighed.

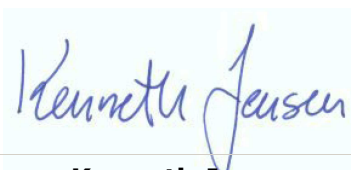
Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber tirsdag den 26. januar 2010. Klagen skal være Kommunen i hænde senest ved kommunens lukketid kl. 15.30 ved klagefristens udløb.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

1.6 Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 29. december ved annoncering i Hobro avis

Mariagerfjord Kommune d. 21. december 2009

Kenneth Jensen
Landskabsforvalter

Kopi af udkast til revurdering af miljøgodkendelse er sendt til:

- Konsulent: Carsten Aarup, Agrinord
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Hans Jacobsen, Sønder Ulstrupvej 5, 9500 Hobro
- Søren Bertram Pedersen, Thostrup Hovgaard 3, 9500 Hobro
- Bodil Svane Riis, Kongsvad Møllevej 9, 9500 Hobro
- Bent Jørgen Pedersen, Viborg landevej 5, 9500 Hobro
- Ivan Olesen, Viborg Landevej 3, 9500 Hobro
- Søren K. B. Møller, Gl. hovedvej 8, 9500 Hobro

Kopi af revurderingen til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Carsten Aarup, Agrinord
- Hans Jacobsen, Sønder Ulstrupvej 5, 9500 Hobro
- Søren Bertram Pedersen, Thostrup Hovgaard 3, 9500 Hobro
- Bodil Svane Riis, Kongsvad Møllevej 9, 9500 Hobro
- Bent Jørgen Pedersen, Viborg landevej 5, 9500 Hobro
- Ivan Olesen, Viborg Landevej 3, 9500 Hobro
- Søren K. B. Møller, Gl. hovedvej 8, 9500 Hobro

- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, 9000 Aalborg, nord@sst.dk.
- Arbejdstilsynet, Hobrovej 461, 9200 Aalborg SV, at@at.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøvej 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Mariagerfjords husdyrgruppe, e-mail: husdyrbrug@dn-mariagerfjord.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Thyge Steffensen, Bakkevænget 19, 9000 Aalborg, steffens@stofanet.dk

2. Vilkår for den revurderede miljøgodkendelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne revurderede miljøgodkendelse. Tillæg til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår (der er indsat eksisterende vilkår fra miljøgodkendelsen af 1992).

I det følgende afsnit er vilkår der er ophævet eller ændret i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-135-00006 gråtonet og gennemstreget.

2.a Ændrede vilkår i medfør af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-133-00134

a. Vilkår 13 ænders til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

b. Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producere hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

2.1 Generelt

- 1) Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Mariagerfjord Kommune (se bilag 1 for udbringningsarealer, bilag 2 for bruttokort og bilag 3 for situationskort)
- 2) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3) Ændringer i ejerforhold eller af driftsansvaret skal meddeles til Kommunen inden eller lige umiddelbart efter ændringen.
- 4) Ved ophør af bedriften skal nedenstående forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres. For så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma og byggematerialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet. Mariagerfjord Kommune kontaktes før ophør.
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer o.l. skal tømmes og rengøres.

- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Foderbeholdere tømmes
- Alle olietanke skal sløjfes, hvis de ikke skal benyttes.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativer.
- Udendørs foder- og gødningsopbevaringsanlæg skal nedrives og fjernes fra ejendommen, når de ikke længere er i brug. Staldbygninger der ikke længere anvendes, skal vedligeholdes så de ikke henstår i forfald efter de gældende regler og definitioner i byggeloven, eller skal alternativt nedrives.

2.2 Uheld og risici

5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Mariagerfjord Kommune, tlf.: 97 11 30 00.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være Kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Ved driftsforstyrrelser og uheld har den driftsansvarlige pligt til at følge beredskabsplanen og træffe de fornødne foranstaltninger, for at afværge følgerne af uheldet bedst muligt.

6) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften. (Bilag 4)

2.3 Årsproduktion

7) Ejendommen har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder** (DE) udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2. Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede slagtekyllinger ved 40 dages produktionstid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende for 40 dages kyllinger 32.560 pr hus/år, og antal rotationer er 7,33/år. Stipladser og rotationer vil dog være varierende ved varierende produktionstid.

- 8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.

2.4 Ventilation

- 9) Ventilationsanlægget skal løbende renholdes og vedligeholdes og minimum 1. gang årligt serviceres af et autoriseret firma.

2.5 Ammoniakfordampning fra stald og lager

- 10) Der skal foretages en god staldhygiejne og staldene og fodringsanlæg skal holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.

2.6 Opbevaring af husdyrgødning

- 11) Strøelse, der oplægges i markstak, skal have et tørstofindhold over 30 %, og stakken skal være overdækket med et materiale, som regnvand ikke kan trænge igennem. Markstakken skal overholde afstandskravene for møddingspladser og må ikke medføre risiko for forurening af overfladevand eller grundvand.

Kompost eller kompostlignende dybstrøelse i markstakke må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Markstakke må ikke placeres nærmere end 100 m fra byzone, nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer eller nærmere end 300 m fra følsomme naturarealer, jf. kortbilag 8.

- 12) Tidspunkt samt placering af markstak skal indtegnes på kortmateriale.

2.7 Håndtering af husdyrgødning

~~13) 15% af dybstrøelsen skal pløjes direkte ned i marken.~~

- 14) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 15) Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 m fra ejendomme uden landbrugspligt på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.
- 16) Spredning af gødning fra fjerkræ skal nedharves eller på anden måde indarbejdes i jorden inden for 6 timer.
- 17) Gødningsmængden der skal spredes på marken skal tilpasses med arealet og afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af andre typer gødningsprodukter. Endvidere skal der

undgås at tilføres gødning til stærkt skrånende marker eller i nærheden af vandløb. Herudover skal der undgås at sprede gødning, når marken:

- er mættet med vand
- er oversvømmet
- er dækket med sne

2.8 Transport

- 18) Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndighed vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

2.9 Lugt

- 19) Lugtgener hos naboer skal minimeres ved at:
- a. spredning af gødning om dagen, hvor der er en sandsynlighed for, at naboerne ikke er hjemme, samt undgå weekender og helligdag
 - b. tage hensyn til vindretningen i forhold til naboerne
- 20) Såfremt der efter Kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Kommunen kræve at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder, kildebehandling og/eller behandling af afkastluften. Hvis der fortsat vurderes, at være væsentlige gener kan Kommunen kræve, at der foretages målinger af lugt 1 gang årligt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinier. Udgifter i forbindelse med undersøgelse, måling og afhjælpning afholdes af husdyrbruget.
- 21) Med henblik på den næste regelmæssige revurdering i 2019 skal fjerkræbruget inden 1.marts 2019 fremsende en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene og ammoniakfordampningen fra dybstrøelse. Handlingsplanen skal som minimum indeholde en vurdering af mulighederne for at anvende luftrensning, og opvarmning/køling af gødningsmåtte ved hhv. små og store kyllinger (combideck-system), og opbevaring af dybstrøelse i fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning.
- 22) Lugtbidraget fra staldene skal sikres begrænset ved en god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester.

2.10 Foder

- ~~23) Foder til slagtekyllingerne skal indeholde en mængde råprotein og fosfor i foderet svarende til normerne for slagtekyllinger i de enkelte dagsintervaller nævnt i Vejledning for Gødsknings- og Harmoniregler. Alternativt kan der fødes, således, at en beregnet type-2 korrektionsfaktor, efter 2009/10 formlen højst er 1,0. Ved korrektionen skal anvendes fjerkræbrugets faktiske tal for fosforindhold i foder, fodermængde og kg tilvækst pr. produceret kylling. Korrektionen skal fremgå af gødningsregnskabet.~~

2.11 Vandforbrug og spildevand

- 24) Drikkevandsystemet skal være tæt og enhver lækage skal straks repareres.
- 25) Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.
- 26) Afløb fra stald, vaskepladser og kørefaste arealer med transport af husdyrgødning, skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.
- 27) Vaskevand fra rensning af staldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles som flydende husdyrgødning. Beholderen skal have kapacitet, svarende til mindst én afvaskning.

2.12 Støjkilder

- 28) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>gennemsnit værdi over referencetidsrummet</i>	<i>Maksimal værdi</i>
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

- 29) Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
- 30) Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 31) Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
- 32) Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier - fratrukket ubestemtheden på målingen - er mindre end eller lig med støjgrænseværdien. Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes jf. Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger
- 33) Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
- 34) Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er fra kl. 22 - 07 er omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- 35) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.13 Skadedyr

- 36) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Skadedyrlaboratoriet.
- 37) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved konstatering eller mistanke om rotter eller andre skadedyr skal der ske underretning til autoriseret firma jf. gældende retningslinier.
- 38) På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.14 Støv

- 39) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndighed skønnes at være væsentlige.
- 40) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

2.15 Olie og kemikalier

- 41) Opbevaring af dieselolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.
- 42) Tankning skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand og grundvand.
- 43) Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstudse på over- eller underjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof samt aftapningsanordninger på over- eller underjordiske tanke med motorbrændstof skal placeres inden for konturen af en impermeabel belægning indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig

2.16 Affald

- 44) Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens til enhver tid gældende regulativer.
- 45) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 46) Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende. Affaldet skal placeres på et egnet sted efter aftale

med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrefjende dyr.

2.17 Udbringningsarealer

- 47) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 1.
- 48) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til Kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 294 af 31/03/2009). Arealerne må ikke benyttes før Kommunen har vurderet og godkendt arealerne.
- 49) Der må derudover ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. affald eller slam.

2.18 Bedste tilgængelige teknik (BAT)/ Renere teknologi

- 50) Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter, skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
- 51) Der skal ske løbende træning og uddannelse af bedriftspersonalet.
- 52) Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.
- 53) Der skal på bedriften foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal fremvises ved tilsyn.
- 54) Bedriftens forbrug af energi og vand skal registreres. Registreringerne skal kunne fremvises på forlangende samt ved tilsyn.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 55) På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne revurderings vilkår.
- 56) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.
- 57) Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor den revurderede godkendelses rammer skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises følgende dokumenter fra de sidste 5 år:
 - Husdyrindberetning
 - Enkeltbetalingsordning
 - Slagteriafregning
 - Sædskifte- og gødningsplan
 - Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning

- Forpagtningsaftaler
- Bilag for anvendte foder mængder og typer af foder herunder brug af fytase og de i vilkår 23 nævnte indhold af råprotein og fosfor.
- Kvitteringer for afhentning af affald
- Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
- Kortbilag med placering af markstak

58) De fremviste bilag skal uanset evt. driftsmæssig fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere produktionens størrelse samt håndteringen og anvendelsen af husdyrgødning og affald mv. fra nærværende produktionsanlæg og i det hele taget kunne dokumentere, at husdyrbruget drives i overensstemmelse med den revurderede godkendelse.

3. Miljøredegørelse og vurdering

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved husdyrproduktionen på Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro.

3.1 Anlægget og ejendommen

3.1.1 Bygninger

Bedriften er beliggende på Kongsvad Møllevej 6, Hobro. En detaljeret anlægstegning samt en beskrivelse af de enkelte bygningsafsnit fremgår af bilag 3

Stald 1+2 blev opført og taget i brug i 1991-92.

Stald 3+4 blev opført og taget i brug i 1993+94

Stald 5+6 blev opført og taget i brug i 1998.

Produktionen foregår i 6 kyllingehuse med strøelse på gulv. Hver stald er isoleret med 300 mm i gavle og facader, samt med 175 mm i tagene, hvor der også er dampspærre og kuldebro. Der benyttes strøelse på hele gulvarealet og staldene er udstyret med drikkevandssystem til forebyggelse af spild.

Opvarmning sker ved halmfyr.

På alle staldene er der Skov ventilationsanlæg og der er styreenhed på hver enkelt stald. Der er 2 rækker indsugning i siderne, som er afskærmet så der ikke kommer lys ud fra stalden.

Der er 13 skorstene (ventilationsafkast) på stald 1+2, 14 skorstene på stald 3+4 og 15 skorstene på stald 5+6.

Alle staldene er forsynet med 2 rækker afdækkede indsugningskanaler i siderne. I staldene er der højtryksskølingsanlæg i hver side over indsugningerne. Dette er med til at sænke temperaturen i staldene. Udsugningerne er i kip.

Ventilationen er for alle stalde frekvensstyret. På stald 1-4 er der frekvensstyring på alle skorstenene, som virker ens. I staldene 5 + 6 lukker styringssystemet for alle ventilatorer og anvender kun de 3 midterste, når behovet for ventilation ikke er så stort.

Om sommeren er der tilfælde, hvor det er nødvendigt at supplere ventilationen med 60.000 m³/time/stald. Disse ventilatorer er placeret i gavlene.

Kapaciteten i stald 1+2 er 240.000 m³/time.,
Kapaciteten i stald 3+4 er 250.000 m³/time.
Kapaciteten i stald 5+6 er 260.000 m³/time.

Alle tallene er inklusiv gavlventilator på 60.000 m³, som kun er i drift om sommeren.

3.1.2 Energi og vand

Der er følgende årlige forbrug af energi og el:

	Nudrift
El (kWh)	Ca. 450.000
Dieselolie til traktorer (l)	3000
Drikkevand (m ³)	7800
Vaskevand til stalde (m ³)	450
Halm – til halmfyr	1600 bigballer

Energi

Elektricitet anvendes til pumper, ventilation samt belysning.

På ejendommen findes et halmfyr, som forsyner produktionen med varme. I hver stald findes der et gasfyr, som kan anvendes i tilfælde af at halmfyret er ude af drift. Disse gasfyr bliver testet og serviceret jf. proceduren i KIK kvalitetshåndbog.

På ejendommen minimeres elforbruget ved:

- Energisparepærer/lysstofrør/diodepærer – der er opsat high frequency (HF) lavenergi lysstofrør i alle staldene. Lyset i staldene er computerstyret, således at der er slukket om natten og dæmpet lys om dagen.
- Der anvendes rendefodring, hvilket minimerer antallet af motorer, som transporterer foderet.
- Frekvensstyret ventilation - den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Frekvensstyret pumper, som kun er i drift når det er nødvendigt.

- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Fodringen foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldfodervogn.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget. Logistikken er indrettet således, at den daglige drift kan passes af 1½ mand.
- I staldene er der undertryksventilation som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- Vand, lys, el, foderanlæg, temperatur, luftfugtighed, ventilation og køleanlæg er computerstyret som 1 enhed i hver enkelt stald. Der er indlagt alarm, som automatisk giver besked til G4S, som ringer til Leif og Jens, som er ansvarlige for den daglige drift. Alle computere er koblet op til G4S. Hver morgen kl. 0700 får driftsleder en udskrift med ovennævnte data fra hver enkelt stald, så ressourceforbruget følges dagligt

Vand

Stalden forsynes af vand fra egen boring. Der forbruges ca. 7800 m³ årligt til drikkevand og ca. 450 m³ til rengøring i produktionsanlægget.

Maskinstation udfører alt markarbejdet, derfor benyttes ingen vaskevand til maskiner. Dog anvendes vand til vask af containere til døde dyr, samt vask af bobcat'en.

Markdriften udføres fra en anden ejendom og der vaskes derfor ikke markredskaber på ejendommen.

Energibesparende foranstaltninger - vand:

- Kyllingerne skal påvirke en dysse opad for at få vand. Dette minimerer spild ved vandledningerne. Der er 5 vandledninger i hver stald. Disse hæves i takt med størrelsen på kyllingerne, således kyllingerne skal strække hals for at få vand.
- Vandforbruget registreres og følges dagligt.

På ejendommen minimeres vandforbruget ved:

- Rengøring af stald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch. Spulevand løber til lukket beholder, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- Daglig eftersyn af vandkopper/ventiler samt kar.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres eller tjekkes løbende.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at energi- og vandforbrug er minimeret i videst mulige omfang. Der benyttes en meget stor mængde energi til produktionen, men der er benyttet de virkemidler der vurderes at være hensigtsmæssige og der er stillet vilkår om at der skal udføres et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer i virksomheden gennemgås og der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. (se afsnit 3.2.2 og 3.2.3 for BAT vurdering af vand og energi)

3.1.3 Affald

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler forefindes og anvendes ikke på ejendommen.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. På ejendommen er der en container til brændbart, som bliver tømt af personalet efter behov. Containeren bliver tømt på kommunal genbrugsplads.

Placering af døde dyr sker ved indkørslen til ejendommen, således at DAKA-lastbilen ikke kommer ind på bedriften, og dermed ikke i unødigt kontakt med foder eller levende dyr. Døde dyr opbevares i container indtil afhentning jf. bygningsoversigten og afhentes af destruktionsanstalt med dags varsel.

Der opbevares en dunk med 10 l round up på ejendommen som er placeret i rum ved halmfyr.

Lægemedelsrester og spildolie findes ikke på ejendommen.

Der er i ansøgningsmaterialet oplyst følgende om opbevaring og håndtering af affald:

EAK – koder	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelse
16 01 03 Udtjente dæk	-		Leverandør Værksted
16 01 17 Jernholdigt metal		Ved halmhuset	Produkthandel
16 01 18 Ikke jernholdigt metal		Ved halmhuset	Produkthandel
02 01 09 Landbrugskemikalieaffald	10 l round up	I et rum ved halmfyret	Kommunens genbrugsplads
15 01 01 Papir og pap - emballage		Container	Kommunens genbrugsplads
Landbrugsplastic	-		Kommunens genbrugsplads
Rengjorte kemikaliedunke			Dagrenovation
Byggeaffald	-		Entreprenør
Husholdningsaffald			Dagrenovation
Brændbart affald			Container med brændbart som tømmes på kommunal genbrugsplads

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt. For at sikre håndtering af ejendommens affald er der stillet vilkår jf. kapitel 2 om opbevaring og bortskaffelse af affald.

3.1.4 Spildevand

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af stalde. Vandet herfra løber i lukkede beholdere. Vandet køres ud på voksende afgrøde efter hver vask. Kapaciteten af beholderne svarer til mere end hvad der bliver anvendt til vask af staldene. Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Der er ikke tagreuder på staldene af sundhedsmæssige årsager.

Der sker ingen håndtering af kemikalier i forbindelse med sprøjtning af marker – dette håndteres fra anden ejendom.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt. For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.5 Transport

Transporter til og fra ejendommen sker ad Kongsvad Møllevej og Gl. Viborg Landevej.

Der er følgende transportår årligt:

Art	Antal transporter		Kapacitet		Tidsrum for transport	
	Før	Efter	Før	Efter	Før	Efter
Levering af færdigfoder	131		33 tons		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Levering af hvede	37		33 tons		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Levering af brændstof	2		2200 l		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Indlevering af dyr	15		100000/bil		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Dyr til slagteri	260		5000/bil		Hverdage	
Udbringning af strøelse	108		30 m ³		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Udbringning af vaskevand	100		10 m ³		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Halm til halmfyr	67		24 bigballe/gang		Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Døde dyr	52				Hverdage indenfor normal arbejdstid	
Andet						

Hovedparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid.

Mariagerfjord Kommune vurderer herefter, at transport til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

For at sikre færrest mulige gener fra transporten til og fra ejendommen er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.6 Støjkloder

Beskrivelse af støjkloder

Ejendommens støjkloder er hovedsageligt ventilationen. Der kommer ligeledes støj fra nødstrømsgeneratoren, hvis den skal køre, samt lidt støj fra blæsning af korn fra den gastætte silo til siloerne ved kyllingestaldene. Foderblæseren kører 4-5 gange/rotation.

Tiltag mod støjkloder

Nødstrømsgeneratoren kører kun i nødsituationer og testet kun i normal arbejdstid i hverdage.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at det daglige støjniveau er lavt og at der ikke er væsentlige støjgener fra anlægget. Anlægget grænser op til en motorvej, hvorfra der kommer en væsentlig støj året rundt. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.7 Støv

Kyllingemøget bliver skrapet op i container efter hver rotation. Det sker inde i staldene. Der er derfor ikke meget støv der slipper ud af staldene. Møget bliver kørt væk ad den urene vej mod nord.

Fra ejendommen bliver der transporteret kyllinger ad grusvej mod nord, hvorfra der er langt til nærmeste nabo.

Mariagerfjord Kommune vurderer ikke, at der vil forekomme støvgener fra ejendommen på grund af ejendommens placering i et tyndt befolket område, og den forholdsvis store afstand til den nærmeste enkeltbolig.

For at sikre færrest mulige støvgener er der stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.8 Risici og afværgeforanstaltninger

Der er oplyst følgende i ansøgningen vedr. risici og afværgeforanstaltninger:

Type	Forebyggende foranstaltninger
Gylleudslip	Der er ingen gyllebeholdere på ejendommen
Strømsvigt	I tilfælde af strømsvigt starter en nødstrømsgenerator automatisk op og der bliver udsendt en alarm til driftsledelsen. Alarmen kan kun slukkes på stedet.
Olieudslip	Der findes en dieselolietank i halmhuset. Tanken er placeret på fast gulv uden afløb og der findes savsmuld/kattegrus ved tanken til at opsuge eventuelt spild.
Kemikalieudslip	Der er ingen opbevaring af kemikalier på ejendommen. Dog opbevares 10 l round up og desinfektionsmidler til rengøring af staldene. Opbevaringen sker i rum uden afløb.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil Kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. Der er udarbejdet en beredskabsplan for driftsuheld i forbindelse med KIK. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag 5.

Mariagerfjord Kommunes vurdering:

På baggrund af ovenstående og sammen med de stillede vilkår jf. kapitel 2, vurderes det, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

3.1.9 Skadedyr

Ejendommens skadedyrsbekæmpelse af rotter og mosegrise sker i henhold til Skadedyrslaboratoriums retningslinier. Der er i bedriftens kvalitetshåndbog KIK lavet en procedure vedr. skadedyrsbekæmpelse. Denne procedure følges. Alle rottekasser bliver inspiceret en gang pr. rotation og der laves en rapport efter hver inspektion, som opbevares i mappe på kontoret

Mariagerfjord Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.10 Olie, kemikalier og andre råvarer

Der opbevares diesellole (tankkapacitet på 2000 L) i tank på fast gulv under tag i halmhus. Se placering bilag 3.

Der opvarmes med halm. Der bruges ca. 1600 bigballe om året. Halmhuset bliver fyldt op 2 gange årligt. Kapaciteten er på knap 800 bigballe.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring af olie, kemikalier samt andre råvarer og ligeledes tankning af diesel foregår miljømæssigt korrekt. Der er stillet vilkår jf. kapitel 2.

3.1.11 Lysforhold

Der er lysskærme udenfor alle luftindtag, hvorfor der ingen lysgener er fra staldene.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der ikke er lysgener fra anlæg.

3.1.12 Lugt

Der ca. 776 meter til nærmeste beboelse, der ligger øst for ejendommen. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er Holmgård, der er beliggende ca. 1450 meter øst for ejendommens anlæg. Der er 374 meter til nærmeste byzone, Sønder Onsild. Der er udlagt et område til erhverv langs motorvejen, så afstanden målt til nærmeste beboelse i byzonen er 950 meter.

Genekriterierne er for enkelt bolig 524 meter, for samlet bebyggelse 960 meter og for byzone 1240 meter. Genekriterierne for enkelt bolig og samlet bebyggelse er opfyldt, mens dette ikke er tilfældet for byzone.

Mariagerfjord Kommune vurderer at lovens krav til afstande til nærmeste enkelt beboelse og samlet bebyggelse er opfyldt og at lugt ikke medfører væsentlige gener for disse.

Bedriften opfylder ikke lugtgenekriteriet til nærmeste byzone som er sønder Onsild der ligger nordvest for bedriften. Der er dog tale om byzoneareal med erhverv, mens lugtgenekriteriet til nærmeste beboelse i byzonen er opfyldt (jf. udregninger via www.Husdyrgodkendelse.dk, hvor lugt er beregnet til nærmeste bolig i byzone).

Ansøger har undersøgt mulighederne for at indføre luftvasker. Se nærmere under BAT afsnit 3.2.1 Endvidere er der ved kyllingeproduktion tale om en alt ind – alt ud produktion, hvorfor der vil være en stor forskel i lugtgenerne fra produktionen. Alt andet lige vil der være en meget lille lugtgene ved opstart af en produktion, mens der vil være en stor lugtgene ved slutningen på produktionen og umiddelbart ved afhentning. Set over et helt år, vil der således være færre dage hvor lugtgenerne vil være høje, end ved anden type husdyrbrug, hvor der ikke benyttes intervaller og alt ind alt ud princippet i produktionen.

Mariagerfjord Kommune har derfor vurderet at det ikke medfører krav om en ekstra indsats for at nedbringe lugtgenerne på baggrund af ovenstående redegørelse samt at det ikke er økonomisk eller teknisk muligt (jf. BAT afsnit 3.2.1).

3.1.13 Foder

Kyllingerne får færdigfoder den første uge, hvorefter computersystemet automatisk øger tildelingen af hele hvedekerner. Fodringen sker automatisk. Foderet bliver blandet i blandingsrummet (1 blandingsrum pr hus). Hveden bliver blæst fra de gastætte siloer gennem underjordiske rør til en 10 tons silo ved hver 2 huse (1 silosæt pr. 2 huse). Færdigfoderet opbevares i 2 stk. 27 tons siloer ved hvert par huse. Foderet bliver ført til fodertruget med snegl.

Korn og færdigfoder opbevares i gastæt silo og siloer ved hver stald. Der fasefodres i 4 faser. Der benyttes fytase som tilsætning i foderblandingen.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at foder håndteres forsvarligt. Der er bl.a. stillet vilkår om, at foder opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr samt vilkår om, at fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der er yderligere stillet vilkår om indhold af råprotein og fosfor i foderet - se yderligere BAT afsnit 3.2.6

3.1.14 Husdyrgødning produktion og opbevaring

Der produceres samlet set 494 DE dybstrøelse (651 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE). Der er et indhold på 55932,40 KgN og 11242,76 KgP i dybstrøelsen.

Der bliver ikke opbevaret husdyrgødning på ejendommen - alt bliver kørt i markstakke.

Der er 240,57 ha udbringningsareal tilknyttet ejendommen, og der er aftale om afsætning til Thostrup Hovgaard 2, 9500 Hobro af de resterende 238DE (315 DE efter 1.august 2010 jf. ny udregning af DE).

Aftalearealerne ligger ikke i sårbare områder og er ikke indbefattet af nitratklasser, hvorfor der ikke er udfærdiget en §16 tilladelse til gødningsaftalen.

Dybstrøelsen køres ud af staldene efter hver produktionsrotation og transporteres i markstak. 15% kører pløjes direkte ned over året, mens resten ligger i markstak.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrgødningen med de stillede vilkår jf. kapitel 2 opbevares og behandles miljømæssigt forsvarligt (se yderligere BAT afsnit 3.2.4 og 3.2.5).

3.2 Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I godkendelsens beskrivende og vurderende del, kap. 3, er det under de relevante afsnit beskrevet og vurderet, hvordan bedriften lever op til principperne for "bedst tilgængelige teknik" (BAT). I nedenstående afsnit er beskrivelsen samlet sammen med Kommunens samlede vurdering af om bedriften lever op til principperne.

3.2.1. Staldsystem

BREF-dokumentet (*Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, July 2003*) beskriver **gulvdrift med strøelse i velisolerede og ventilerede stalde med ikke-lækkende drikkevandssystemer** som det bedst tilgængelige staldsystem for slagtekyllinger. BREF-dokumentet peger dog på, at også andre staldteknologier på nærmere betingelser kan være BAT, herunder det såkaldte combideck-system. Comideck-systemet er et gulvvarmesystem med opvarmning/køling af gødningsmåtten ved hhv. små og store kyllinger, kombineret med et jordkøleanlæg, hvor varmen lagres og hentes til senere brug. Combideck-systemet er dokumenteret til at kunne reducere ammoniakemissionen med 30 % i forhold til traditionel gulvdrift og samtidig spare energi til opvarmning og ventilation. Mariagerfjord Kommune vurderer imidlertid, at indførelse af combideck-systemet i de eksisterende stalde vil være forbundet med store anlægsomkostninger, og at investeringen derfor ikke er proportional med miljøeffekten. Mariagerfjord Kommune vurderer dog, at combideck-systemet kan komme på tale ved staldrenoveringer og opførelse af nye staldbygninger. Staldbygningerne, der er opført i henholdsvis 1991, 1993 og 1998 vurderes at være i god stand, og er således endnu ikke renoveringsmodne.

Mariagerfjord Kommune er bekendt med, at der i Danmark er igangsat pilotprojekter vedr. anvendelse af luftrensning og gulvvarmesystemer i fjerkræstalder. Der er imidlertid endnu ikke udgivet BAT-blade, der beskriver disse teknologier.

Ansøger har fået udfærdiget udregninger på luftvasker anlæg den 27.10.09 af Munters Turbovent Agro. Ifølge disse beregninger vil luftvasker medføre en reduktion i ammoniakfordampningen på ca. 1350 kg N. Det vil medføre en nedbringelse af lugt, men der er ingen dokumenteret effekt på lugt på dette anlæg. Det er det eneste anlæg der på markedet pt. i Danmark. Udgiften vil være 36 øre /produceret kylling og oplyst er dækningsbidraget ca. 0,80 øre pr kylling. På baggrund af dette stilles der ikke krav om luftvasker, da det vurderes at det ikke kan kræves ud fra en proportionalitetsbetragtning, samt at der ikke er udfærdiget BAT blad for luftvasker til slagtekyllinger eller dokumenteret effekt på lugt og ammoniakemissionen.

Mariagerfjord Kommune vurderer således, at anvendelse af disse teknologier ikke kan stilles som BAT-krav til virksomheden, før der foreligger den fornødne dokumentation for miljøeffekten, nødvendig dimensionering og ikke mindst en økonomisk evaluering af teknologien der modsvarer en proportionalitetsbetragtning. Mariagerfjord Kommune forventer dog, at der i perioden indtil næste revurdering vil ske en teknologisk udvikling inden for branchen og har på den baggrund stillet vilkår om, at fjerkræbruget inden næste revurdering fremsender en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene med udgangspunkt i anvendelse af bedst tilgængelige teknologi.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at fjerkræbruget pt. lever op til bedst tilgængelig staldteknologi ved anvendelse af strølesesgulvdrift i staldene der er velisolerede og ventilerede og drikkevandssystemerne giver anledning til minimalt spild, jf. nedenstående.

3.2.2 Management

Jf. BREF dokumentet er det BAT at udføre følgende punkter under management:

- Træning og uddannelse af medarbejdere
- Registrering af vand og energiforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af handelsgødning og husdyrgødning
- Gødningsplaner
- Beredskabsplan
- Sikring af at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.

A/S Dansk Landbrug har været ISO certificeret siden 1995, hvilket medfører at alle procedure på ejendommen er beskrevet og opdateret. Der var ekstern audit 1 gang om året. I dag er ansøger med i KIK, kvalitetsstyring i kyllingeproduktionen. Der er ligeledes audit 1 gange om året. Der er også intern audit 1 gang årligt.

Ifølge oplysninger til revurderingen foretages følgende:

- Driftsmøder efter hver rotation
- Al vedligeholdelse bliver registreret i logbog. Registreringerne er staldspecifikke.
- Besætningen har elitestatus, så der er 2 veterinære kontrolbesøg hvert år.
- Der er en beskrevet arbejdsgang vedr. strøelse. Strøelsen består af halm og spagnum, hvilket giver den bedste strøelse. Det er vigtigt fordi det holder antallet af svidninger nede.
- Alle elektriske installationer bliver thermograferet 1 gang årligt.
- Falck abonnement på ejendommen. Alt brandslukningsudstyr bliver gennemgået 1 gang årligt. Eftersynsrapporter opbevares i kontoret.

Ifm. udbringning af gødning tages der hensyn til de pågældende markers karakteristika, når der tilføres gødning på dem; dette gælder i særdeleshed jordbundsforholdene, jordtypen og arealets hældning, klimatiske forhold, nedbør og kunstvanding, jordens anvendelse og dyrkningsmetoder, herunder vekseldrift. Det sker bl.a. ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gennemgang af markerne med en planteavlskonsulent.

Mariagerfjord Kommunen vurderer at kyllingefarmen lever op til BAT ifm. management. Ifølge beskrivelsen i afsnit 3.1.2. om Vand og energi, afsnit 3.1.8 om afværgeforanstaltninger, afsnit 3.1.13 om foder samt beredskabsplanen bilag 5 er punkterne for BAT ifm. med management en del af driften på A/S Dansk Landbrug. Der er dog stillet vilkår om at bedriftspersonalet skal have træning og uddannelse jf. kapitel 2.

3.2.3. Energi

BREF-dokumentet angiver, at det er BAT at

- anvende velisolerede stalde i egne med lave omgivende temperaturer,
- anvende ventilationssystemer, der sikrer minimumsventilation om vinteren,
- ventilationssystemet løbende kontrolleres og rengøres, og
- stalde belyses med lavenergi-lyskilder.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at den anvendte isolering i staldenes væg- og tagkonstruktioner sikrer, at bygningerne er tilstrækkeligt isolerede mod energitab.

Herudover bemærkes, at opvarmning af staldene foregår med halmfyr, og der således er tale om CO₂-neutral opvarmning.

Mariagerfjord Kommune vurderer desuden at der jf. afsnit 3.1.2 benyttes flere tiltag til at opfylde BAT for energi forbruget herunder bl.a.:

- at der benyttes high frequency (HF) lavenergi lysstofrør i alle staldene. Lyset i staldene er computerstyret, således at der er slukket om natten og dæmpet lys om dagen.
- at der anvendes rendefodring, hvilket minimerer antallet af motorer, som transporterer foderet.
- at der er frekvensstyret ventilation - Den mekaniske ventilation vedligeholdes og renholdes således, at det altid fungerer optimalt, og der ikke bruges energi på unødigt ventilation. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.
- Frekvensstyret pumper, som kun er i drift når det er nødvendigt.
- I staldene er der undertryksventilation som er mere strømbesparende end fx overtryksventilation.
- Vand, lys, el, foderanlæg, temperatur, luftfugtighed, ventilation og køleanlæg er computerstyret som 1 enhed i hver enkelt stald. Der er indlagt alarm, som automatisk giver besked til G4S, som ringer til Leif og Jens, som er ansvarlige for den daglige drift. Alle computere er koblet op til G4S. Hver morgen kl. 0700 får driftsleder en udskrift med ovennævnte data fra hver enkelt stald, så ressourceforbruget følges dagligt.

Der er herudover stillet vilkår om at ventilationsanlægget løbende renholdes og minimum 1. gang årligt serviceres af et autoriseret firma, samt at anlæg der er særligt energiforbrugende skal løbende kontrolleres og vedligeholdes.

3.2.3 Vand

BREF-dokumentet angiver, at følgende punkter er BAT:

- Rengøring af stalde og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller batch
- Jævnlig kalibrering af drikkevandinstallationerne med henblik på at forebygge spild
- Registrering af vandforbruget
- Identifikation og reparation af eventuelle lækager

Mariagerfjord Kommune vurderer at bedriften lever op til BAT ifm. vandforbrug jf. oplysningerne i afsnit 3.1.2. Ifølge afsnit 3.1.2. er det f.eks. normal praksis på bedriften at anvende højtryksrensere ved rengøring af stalde, registrere vandforbruget og efterse drikkevandsinstallationerne løbende. Endvidere benytter virksomheden anvender et moderne drikkevandssystem, som begrænser drikkevandsspild m.v. Herudover har landmanden en stor interesse i at der ikke sker vandspild for at undgå betændelse på trædepuderne, på haserne og i værste fald svidninger på slagtekyllingernes bryst.

3.2.4 Opbevaring af gødning

Markstakke

I BREF-dokumentet er angivet, at det er BAT at placere markstakke med fjerkrægødning væk fra følsomme receptorer, såsom naboer, vandløb, markdræn m.v. Produktionen har en forholdsvis stor produktion af dybstrøelse, og der er løbende behov for placering af denne dybstrøelse i marken.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene til opbevaring af gødning er opfyldt, men at der bør rettes en særlig fokus på markstakkenes placering – også set i lyset at den store mængde kvælstof den indeholder med afledt stor fordampning. I miljøgodkendelsen er der derfor stillet vilkår om, at markstakke ikke må placeres nærmere end 100 meter fra byzone og ikke nærmere end 300 meter fra indvindingsboringer og kvælstoffølsomme naturområder. Mariagerfjord Kommune vurderer, at disse afstande sikrer, at der ikke vil opstå væsentlige gener

eller miljøpåvirkninger fra markstakkene. Herudover er der stillet vilkår om at der nedpløjes 15% af dybstrøelsen direkte i marken.

Mariagerfjord Kommune vurderer yderligere at placering af markstakke på samme lokalitet år efter år giver en forøget risiko for punktkildeforurening af den underliggende jord og dermed forøget udvaskning af næringsstoffer fra rodzonen. På den baggrund stilles vilkår om, at markstakke højst må ligge samme sted i 12 måneder og ikke må placeres samme sted igen før efter 5 år.

Da ammoniakfordampningen fra fjerkræbrugets markstakke er høj og fremtiden muligvis åbner for anvendelse af fjerkrægødning til afbrænding/bioforgasning har Mariagerfjord Kommune stillet vilkår om, at fjerkræbruget inden næste revurdering fremsender en vurdering af muligheden for at opbevare dybstrøelse i et fuldstændig lukket system med transport i container til afbrænding eller bioforgasning.

3.2.5 Behandling af gødning

Generelt angiver BREF dokumentet at det er BAT i forbindelse med behandling af gødning at:

- Måle af næringsstoffer i gødningen
- Tilpasse gødningsmængden, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af andre typer gødningsprodukter
- Undgå at sprede gødning, når marken:
 - Er mættet med vand
 - Er oversvømmet
 - Er dækket med sne
- Undgå at tilføre gødning på stærkt skrånede marker
- Undgå at tilføre gødning i nærheden af vandløb
- Spredning af gødning umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstofoptag forekommer
- Undgå lugtgener hos naboer, mv. ved at gøre følgende:
 - Spredning af gødning om dagen, hvor der er en sandsynlighed for, at naboerne ikke er hjemme, samt undgå weekender og helligdag
- Tag hensyn til vindretningen i forhold til naboerne
- spredning af gødning fra fjerkræ er nedharvning eller på anden måde indarbejdning i jorden inden for 12 timer, hvilket udelukkende kan ske på opdyrket land, som umiddelbart kan kultiveres

Mariagerfjord Kommune vurderer at der jf. oplysninger til revurderingen sker en behandling af gødning der lever op til BAT jf. ovenstående. Der er stillet vilkår jf. afsnit 2.7 om håndtering af gødning og afsnit 2.9 om lugt der sikrer at BAT vedr. behandling af gødning er overholdt.

3.2.6 Foder

For så vidt angår foderets indhold af råprotein og fosfor angiver BREF-dokumentet følgende vejledende værdier som BAT-niveau:

	Indhold af råprotein (% i foder)	Indhold af totalfosfor (% i foder)
Startfodring	20-22	0,65-0,75
Vækstfodring	19-21	0,60-0,7
Slutfodring	18-20	0,57-0,67

Danske normer for foder til slagtekyllinger jf. Vejledning og Gødnings og Harmoniregler 08/09. ligger, på nær 45 dages kyllinger ifm. råprotein i foderet, indenfor de BAT-niveauer, der er angivet i BREF-dokumentet. Det vurderes at indholdet på 0,2 % mindre råprotein i foderet for 45 dages slagtekyllinger ikke er væsentligt, da det for det første er en meget lille forskel og kun ved startfodring, og sekundært er 45 dages kyllinger sjældent forekomne. Der benyttes fasefodring og fytase i foderet jf. afsnit 3.1.13. Der benyttes pt. op til 23 % råprotein, men jf. vilkår 2.10 er der stillet vilkår om at fodre jf. normerne som overholder BAT-niveauet.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de danske fodernormer i almindelighed er opnåelig for branchen, og således svarer til det BAT-niveau, fjerkræbruget skal efterleve. På den baggrund har Kommunen stillet vilkår om, at foderets indhold af råprotein og totalfosfor skal være i overensstemmelse med de gældende fodernormer for slagtekyllinger.

3.3 Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med ophør vil der blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Derudover vil der blive gennemført en rengøring af anlægget, således at der ikke forekommer forurening herfra.

Mariagerfjord Kommune vurderer at kravene er opfyldt sammen med de stillede vilkår i kapitel 2.

3.4 Egenkontrol

Bedriften bliver ifølge ansøger drevet efter de principper der er opstillet i begrebet "godt landmandskab". Begrebet "godt landmandskab" indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet, sideløbende med de økonomiske krav.

Bedriften har været kvalitetssikret siden 1995 og i KIK er alle arbejdsgange beskrevet også for egenkontrol.

Mariagerfjord Kommune vurderer at sammen med de stillede vilkår i kapitel 2 er kravene til egenkontrol opfyldt.

3.5 Natur og grundvand

3.5.1. Ammoniak og natur

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof.

Husdyrproduktion giver anledning til udslip af ammoniak som påvirker naturtyper i det åbne land. Særligt næringsfattige naturområder er følsomme overfor forøget ammoniaknedfald.

Ammoniakfordampningen pr. dyreenhed kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængig af dyreart, fodring, staldindretning, udbringningsmetode, renholdelse m.v.

Ammoniakfølsomme naturområder

Ammoniaktab fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 20.463 kg N/år fra stalde og lagre. Der er ingen meremission af ammoniak, da nærværende er en revurdering af eksisterende produktion.

§ 7-arealer - husdyrloven

Beskyttelse af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, som er omfattet af lovens § 7 og betegnes som "særlige naturområder". Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder, må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte niveauer. Bufferzone I er inden for 0-300 m, og bufferzone II er inden for 300-1000 m, fra naturområder omfattet af lovens § 7.

Merbelastningen må således ikke overskride følgende fastlagte beskyttelsesniveau, afhængigt af antal øvrige brug:

0,3 kg N/ha ved mere end 2 brug (mere end 1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)

0,5 kg N/ha ved 2 brug (1 ejendom udover husdyrbruget der ansøger)

0,7 kg N/ha ved 1 brug (husdyrbruget der ansøger)

Nærmeste § 7-areal (et overdrev) ligger ca. 950 m. øst for anlæggene på Kongsvad Møllevej 6. Ejendommen er derved beliggende i bufferzone II. Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Kongsvad Møllevej 6, herunder overdrevet omfattet af lovens § 7 (punkt 2). Naturarealernes beliggenhed kan ses af bilag 5 og beregningerne kan ses i skemaet herunder. Overdrevet tilføres 2,0 kg N/ha år. Der er ikke tale om en merbelastning.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakemissionen er som udgangspunkt opfyldt på baggrund af, at der ikke sker ændringer i produktionen, der stilles derved ikke vilkår som følge af § 7-arealer, jf. lovens generelle regler.

§ 3-natur - naturbeskyttelsesloven

Spredt om ejendommen Kongsvad Møllevej 6 findes arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter søer og vandhuller, hvis de er på mindst 100 m², moser, enge, heder, overdrev, strandenge og strand-sumpe, hvis de hver for sig eller i sammenhæng har et areal på mindst 2.500 m². Moser under 2.500 m² er også beskyttede, hvis de ligger ved beskyttede vandløb eller søer. Endvidere er de fleste vandløb beskyttet.

Den beskyttede natur er beskyttet ved et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. På vedlagte oversigtskort bilag 77 fremgår det, hvilke dele af ejendommen, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen har beregnet kvælstofdepositionen for en række punkter i naturarealer, der ligger i nærheden af Kongsvad Møllevej 6. Konkret er der foretaget en beregning i 3 naturpunkter. Naturarealernes beliggenhed kan ses af bilag 5 og beregningerne kan ses i skemaet herunder.

Punkt nr.	Naturtype	Totaldeposition (kg N/ha/år)
1	Mose	8,4
2	Overdrev - husdyrlovens §7	2,0
3	Elle-askeskov (91E0) i Natura 2000	2,3

Da der ikke er tale om en merbelastning af beskyttede naturarealer som følge af denne revurdering, vurderer Kommunen, at der ikke er mulighed for at stille vilkår om ammoniakfordampningen fra stalde og lagre.

Miljøgodkendelsen omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer, der er registrerede som beskyttede naturtyper.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke omfatter udbringningsarealer, hvor Kommunen vurderer, at udbringning af husdyrgødning kan medføre en tilstandssændring af beskyttede naturarealer.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Produktionsbygningerne ved Kongsvad Møllevej 6 er beliggende 770 m. øst for det internationale naturbeskyttelsesområde Natura 2000-område nr. 30 (Lovns Bredning, Hjarbækfjord og Skals Ådal). Se bilag 6. Der er udregnet den totale deposition af ammoniak til naturtypen elle- og askeskov (91E0) se punkt 3. Elle- og Askeskov er en prioriteret naturtype på habitatdirektivets bilag I, og er en del af udpegningsgrundlaget for natura 2000-området. Naturtypen er beliggende ca. 950 m. øst for ejendommen. Beregningerne viser en total deposition på 2,3 kg N/ha/år. Der er ikke tale om en merbelastning til naturtypen.

Påvirkningen fra ejendommen Kongsvad Møllevej 6 på arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder, er ikke yderligere vurderet, jf. afsnit 1.1.

Særligt beskyttede arter – bilag IV-arter

Påvirkning fra aktiviteterne på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 og tilhørende udbringningsarealer på særligt beskyttede arter, de såkaldte bilag 4-arter, er ikke vurderet, jf. afsnit 1.1.

Andre beskyttelseshensyn

Udbringningsarealet 122-0 er beliggende inden for Fyrkat-fredningen (FS85/2005). Det er Kommunens vurdering, at benyttelse af arealerne som udbringningsarealer ikke er i uoverensstemmelse med fredningens formål om at bevare omgivelserne omkring Fyrkat som et åbent landskab.

3.5.2 Overfladevand

Faktuelle forhold - udbringningsarealer

Den producerede gødning fra fjerkræproduktionen udbringes dels på ca. 240 ha egne og forpagtede arealer, dels gennem gylleaftaler på tredjemandsarealer på et tilsvarende areal (236,5 ha).

Såvel alle egne og forpagtede arealer som aftalearealer ligger uden for nitratklasse 1 – 3.

Udbringningsarealerne omfatter mindre spredte lavbundsområder, der, såfremt de er dræned, vil være omfattet af fosforklasse II.

Dele af aftalearealerne 112-0, 126-0 og 129-4 er ifølge data fra Danmarks Arealinfo potentielt fosforklasse I eller III afhængigt af dræningsstatus og fosfortal. Dræningsstatus og fosfortal er ikke kendt.

Alle jordbundstyperne er i den fiktive ansøgning sat til JB3, men varierer ifølge tema på Danmarks Arealinfo væsentligt mere.

Udbringningsarealerne omfatter ikke stærkt skrånende arealer (> 6 %) ned mod overfladevand. Der er under sagsbehandlingen frivilligt af ansøger fjernet et areal med en hældning over 6% som skråner ned til en kommende sø/ vådområde. (Da der kun produceres fast gødning er der ikke krav til at fjerne arealer med 6 % hældning mod vandområde – derfor er det frivilligt).

Enkelte steder¹ overlapper de indtegnede udbringningsarealer med de lovpligtige bræmmebestemmelser.

Vurdering vedr. udbringningsarealer

Miljøvurderingen vedrører udelukkende husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau, da der er tale om en revurdering. Der er således ikke foretaget en vurdering af produktionens eventuelle påvirkning på specifikke recipienter, såsom vandløb, søerne Glenstrup Sø og Hobro Vesterfjord eller Mariager og Hjarbæk Fjorde. Dog er det vurderet, at der, ved overholdelse af de lovbestemte dyrkningsfrie bræmmer ikke er fare for direkte udledning af gødning fra mark til vandløb, da der ikke er stærkt skrånende arealer ned mod vandløb. Overlappet mellem de indtegnede udbringningsarealer og bræmmebestemmelserne vurderes uden betydning for det samlede udbringningsareal. Ud fra ortofoto fra 2008 vurderes bræmmebestemmelserne reelt at være overholdt.

Generelt vedr. søer, fjorde og indre farvande

Kvaliteten af vandmiljøet i søer, fjorde og indre farvande er påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer. Forureningen medfører øget vækst af planktonalger og enårige alger som fx søsalat. Ved store tilførsler af næringsstoffer reduceres sigtdeybden i vandet, bundvegetation, som fx ålegræs, reduceres, opvækstmuligheder for fisk forringes og risikoen for iltvind øges til skade for plante- og dyrelivet. Søer er generelt mest følsomme overfor tilførsel af fosfor, mens mange fjorde og kystnære områder afhængigt af årstid er følsomme overfor begge næringsstoffer.

Generelt tilføres markerne flere næringsstoffer, end der fjernes med afgrøderne. Derfor vil en etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug som regel give anledning til udledning af næringsstoffer til vandmiljøet. Tabet af næringsstoffer til vandmiljøet kan variere betydeligt fra den ene produktion til den anden afhængigt af udbringningsmetode, jordbundsforhold, jordens reduktionskapacitet, fosformætningsgraden m.v. Transporten af kvælstof fra udspretningsarealer til vandløb og søer og hav er tæt knyttet til transport af vand og kan således ske dels overfladenært naturligt eller via dræn eller via udvaskning til grundvandet, der dernæst føder vandløb, søer og fjorde/hav.

Fosfor findes også opløst i jordvandet, men bindes i højere grad end kvælstof til partikler. Fosfor tilføres vandmiljøet dels med partikler, f.eks. i forbindelse med regnskyl, dels i opløst form. Den konkrete vej fra mark til vand/fjordmiljø er mindre velbeskrevet/moduleret end det er tilfældet for kvælstof, men generelt er der en sammenhæng mellem overskud i tilførsler af fosfor og de arealbetingede tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Traditionelt og i husdyrgodkendelsesordningen er der fokus på arealer med specielt høj risiko for tilførsel af fosfor til overfladevand. Disse arealer udgør i Mariagerfjord Kommune oftest en ret lille del af det samlede udbringningsareal. Udover det generelle harmonitryk er der således for hovedparten af arealerne ikke knyttet specielle krav til begrænsning af tilførslen af fosfor til markerne.

Bortset fra direkte overfladisk afstrømning af husdyrgødning og andet organisk materiale til vandløbene der kan have en væsentlig negativ indvirkning på vandløbsfaunaen på grund af akut giftighed og iltforbrug, regnes vandløb generelt ikke for at være følsomme overfor en belastning med næringsstoffer.

Vandløbenes funktion er primært som transportvej for næringsstoffer mellem udspretningsarealer og mere næringsstoffølsomme naturtyper som søer og fjorde. Også eventuelle halvåbne naturtyper som moser og enge kan påvirkes af næringsstoffer i vandløb, der gennemløber disse.

Kvælstof

At jordbundstyperne ikke er i overensstemmelse med data på Danmarks Arealinfo er i forbindelse med revurderingen uden betydning for kvælstofudvaskningen, da den maksimalt tilladte og den reelle udvaskning fra rodzonen² varierer parallelt med jordbundstyperne i FarnN.

¹ aftaleareal 108-1 og eget eller forpagtet areal 9-0

Da alle udbringningsarealerne desuden ligger uden for nitratklasse stilles der ikke særlige vilkår vedr. dyretryk af hensyn til kvælstofudvaskningen. Der er således kun krav om overholdelse af det generelle harmonitryk.

Fosfor

Da der er tale om en revurdering af en eksisterende produktion øges fosforoverskuddet ikke, da før og nu situationen er den samme. Om lavbundsarealerne er drænedede er derfor uden betydning i forhold til lovens generelle beskyttelsesniveau, da fosforklasse II kun udløser krav om ikke at øge fosforoverskuddet.

Såfremt de mindre dele af aftalearealerne, der er potentielle fosforklasse I eller III, er drænedede og har et fosfortal mellem 4 og 6, vil de være omfattet af fosforklasse I. Da denne fosforklasse imidlertid, ligesom fosforklasse II, kun udløser vilkår vedrørende øgning i fosforoverskuddet, er også fosforklasse I irrelevant i forbindelse med en revurdering.

Såfremt de pågældende arealer er drænedede og har et fosfortal over 6, udløses vilkår om fosforbalance på disse arealer. Da overholdelsen af et sådant vilkår imidlertid jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 beregnes som en del af det tilladte fosforoverskud på den samlede bedrift, er det vurderet, at vilkåret er opfyldt med den nuværende drift³, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår vedrørende fosfor.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene til overfladevand er opfyldt. Der stilles således ikke særlige vilkår vedr. overfladevand, men der gøres opmærksom på, at det ikke kan udelukkes, at en miljøvurdering af en evt. fremtidig ændrings- eller udvidelsessag vil resultere i skærpede krav eller endog i afslag, begrundet i overfladevandsforhold, selv om der ikke i forbindelse med revurderingen stilles særlige krav i forhold hertil.

3.5.3 Grundvand

Ejendommen har udbringningsarealer i et område med kortlagt nitratsårbarhed. Ca. 63 ha i lille sårbarhed, ca. 16 ha i nogen sårbarhed og ca. 2,8 ha i område med stor sårbarhed. Herudover er også en del aftalearealer beliggende i det kortlagte område. En beregning af nitratudvaskningen fra bedriften viser en udvaskning fra rodzonen på 92 mg nitrat/l.

Arealernes beliggenhed i det kortlagte område, som endnu ikke er indsatsplanlagt, er problematisk, idet udvaskningen fra arealerne bidrager til en samlet større belastning af grundvandsmagasinet og det kan derfor ikke udelukkes, at udvaskningen giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af grundvandet i området.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at kravene nitrat til grundvand er opfyldt. Da der alene er tale om en revurdering samt at ansøgningen overholder lovens generelle beskyttelsesniveau, er der ikke stillet skærpede krav i forhold til grundvand.

Der skal gøres opmærksom på, at det ikke kan udelukkes, at en evt. senere kommende udvidelsessag bliver mødt med skærpede krav eller endog med afslag, begrundet i grundvandsforholdene, selv om der ikke i forbindelse med revurderingen stilles særlige krav i forhold hertil.

² Hhv. kgN/ha DE_{max} og kgN/ha DE_{reel}

³ Da det beregnede fosforoverskud pr. ha for egne og forpagtede arealer er lavt (3,1 kg/år), de potentielt vilkårsbelagte arealer udgør en meget lille del (ca. 20 ud af 248 ha) af aftalearealerne og det tilladte antal dyreenheder er lavere (1,4/ha/år) for aftalearealerne end for egne og forpagtede arealer (1,7 DE/ha/år). Der er således ikke indkaldt særskilt arealgodkendelsesansøgning for disse arealer.

4 Samlet vurdering

På baggrund af ansøgers oplysninger samt Kommunens registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Mariagerfjord Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for anvendelse og drift af udspretningsarealerne, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

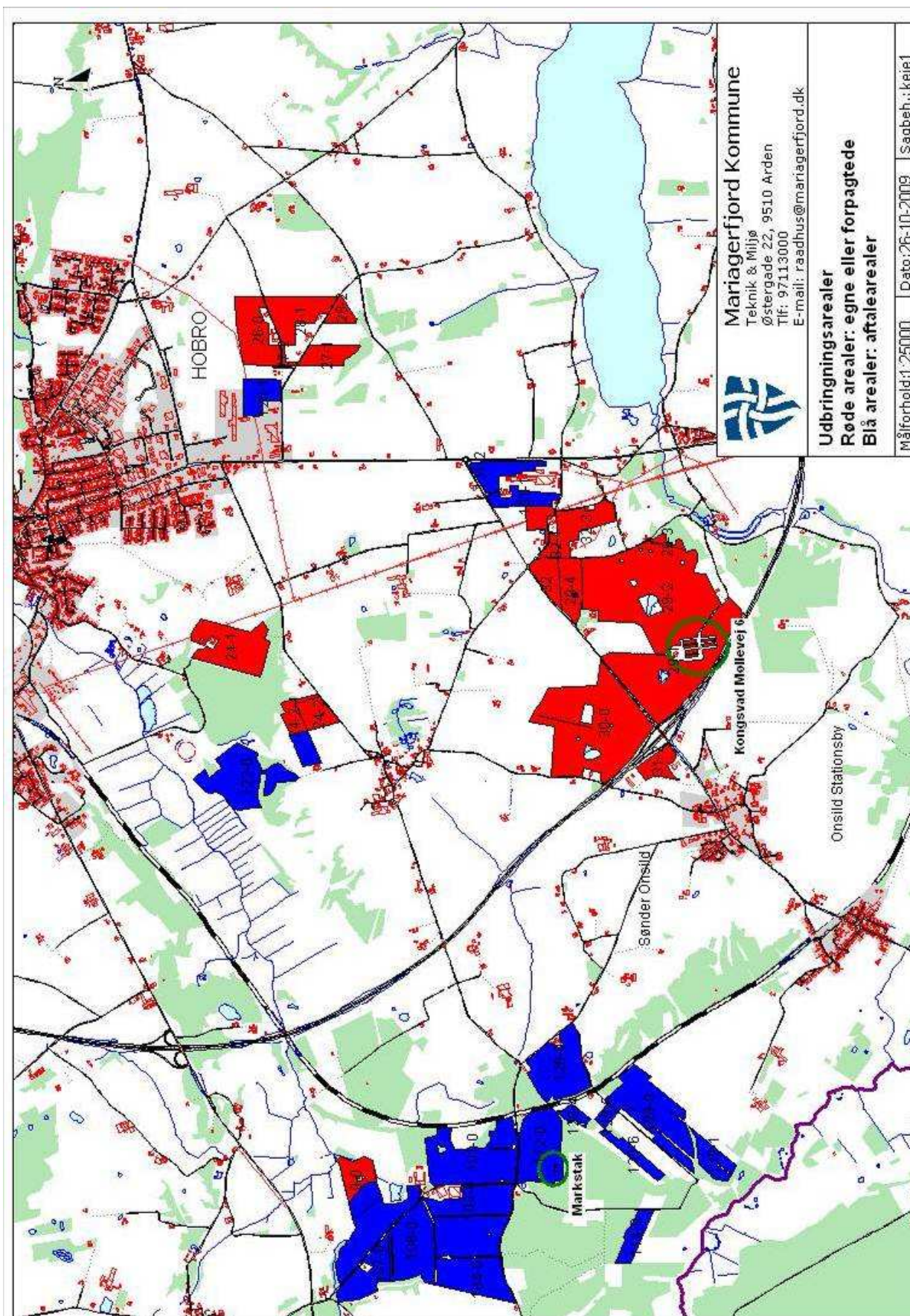
Mariagerfjord Kommune vurderer derfor:

at godkendelsen 3. november 1992 for fjerkræfarmen Kongsvad Møllevej 6, 9500 Hobro er revurderet og det vurderes at den tilladte produktion forsat kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne væsentlig forurening ved overholdelse af nærmere fastsatte vilkår, herunder bl.a. krav om placering af markstakke, krav til foderets indhold af næringsstoffer m.m.

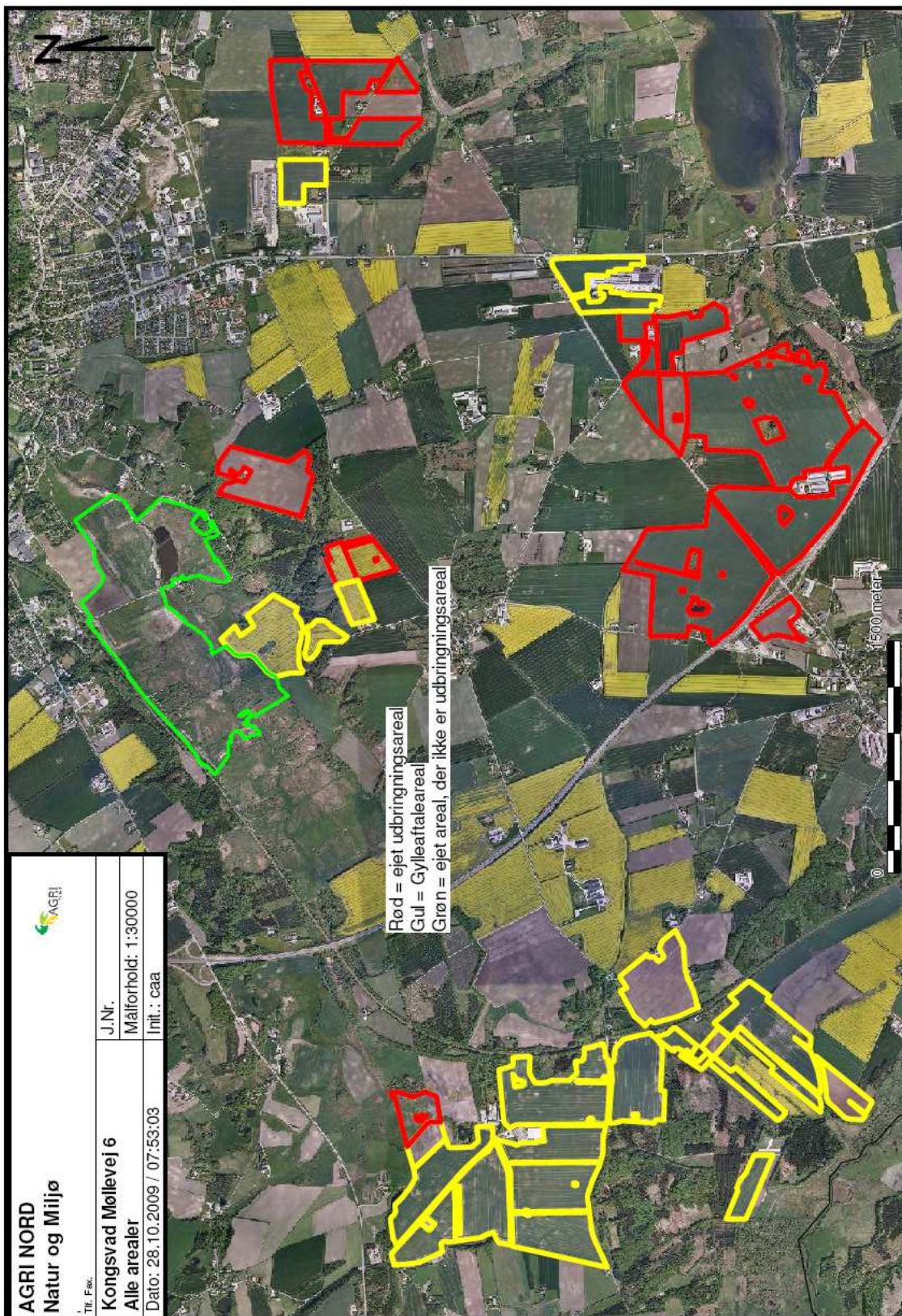
at der ikke er miljømæssige skadelige virkninger, som ikke kunne forudses ved meddelelse af den oprindelige godkendelse.

at der anvendes bedst tilgængelig teknik ift. staldsystemer, energi og vand, management, foder samt udbringning og behandling af husdyrgødning. Det vurderes at der ikke ved denne revurdering kan stilles yderligere BAT krav som vil skabe mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at medføre uforholdsmæssigt store omkostninger. Der er dog bl.a. stillet vilkår om at der inden næste revurdering i 2019 skal fremsendes en handlingsplan for, hvordan fjerkræbruget vil nedbringe lugtgener og ammoniakfordampning fra staldene og ammoniakfordampningen fra dybstrøelse.

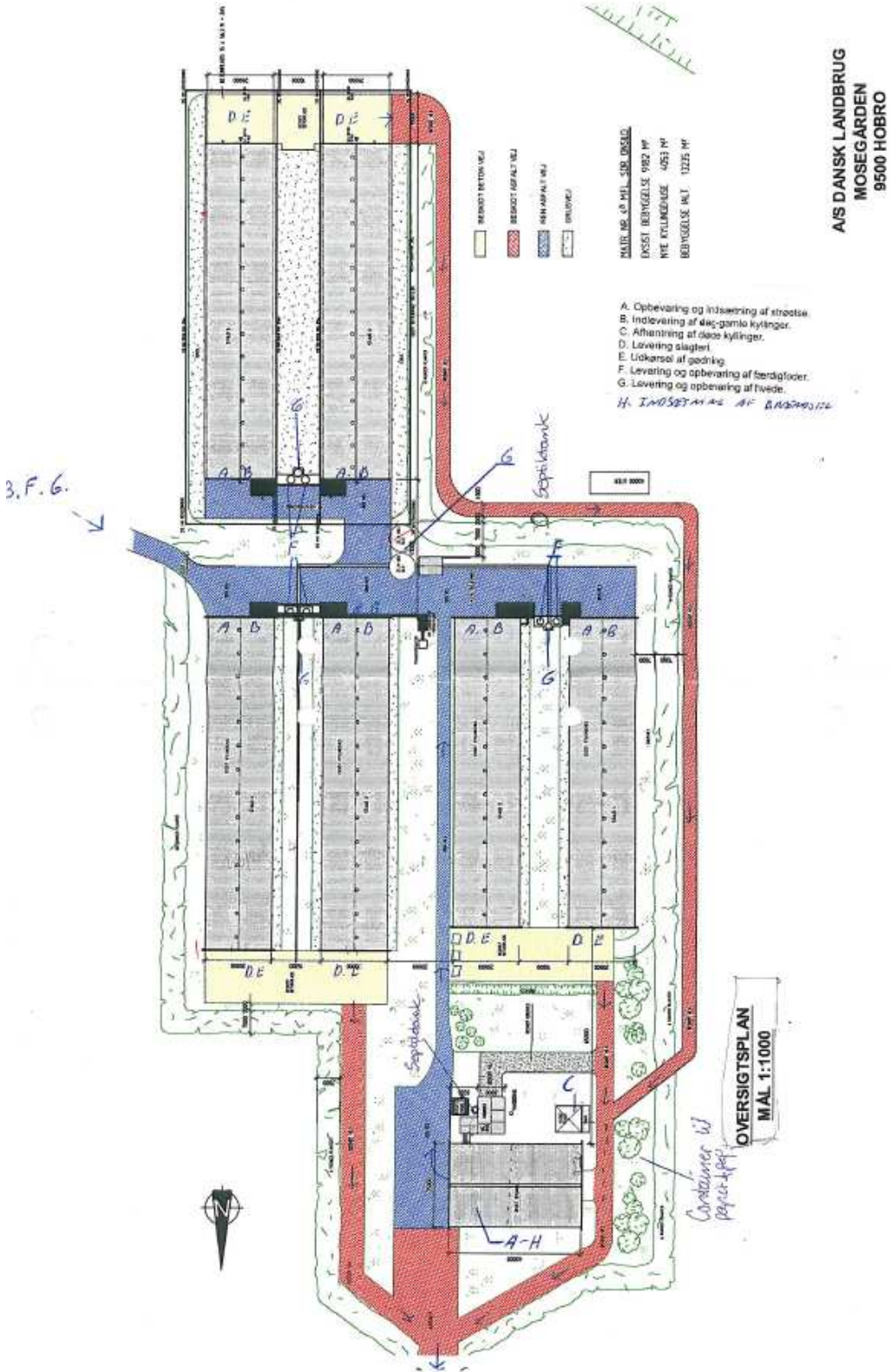
Bilag 1 Oversigtskort med beliggenhed af husdyrbruget, herunder udbringningsarealer med marknumre

Bilag 2 Kort over husdyrbruget samlede arealer alt. inklusiv (brut- tokort)

Bilag 3 Situationsplan over ejendommen

Bilag 4 Beredskabsplan

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 1 af 10

Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter

Indholdsfortegnelse

1. Salmonella.....	2
2. Ekstreme dødsfald	3
3. Strøm- eller ventilationssvigt	4
4. Vandforsyningen svigter	5
5. Varmeforsyningen svigter	6
6. For lav temperatur	7
7. For høj temperatur.....	8
8. Fodermangel.....	9
9. Brand	10

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 2 af 10

1. Salmonella

Kontakt straks slagteriet med henblik på at få udarbejdet en saneringsplan.

Orienter besøgende på ejendommen om, at der er Salmonella på bedriften.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 3 af 10

2. Ekstreme dødsfald

Kontroller at tekniske installationer fungerer.

Kontakt en dyrlæge og slagteriet.

Overvåg kyllingeflokken og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er udenfor DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Ekstra containere placeres på betonplatformen i husets urene ende.

De døde kyllinger smides direkte i containeren. De maskiner, der bruges til transport af døde kyllinger ud af huset, skal være vasket og desinficeret.

Maskiner og platform rengøres og desinficeres efter brug.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 4 af 10

3. Strøm- eller ventilationssvigt

Tilslut nødgenerator.

Tilkald en elektriker.

Efter tilkobling af nødstrømsanlæg, skal alarmen resættes.

Ventilationsåbninger og spjæld åbnes manuelt.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet¹.

Husk registrering i fejlrapport.

¹ Vigtig af hensyn til forsikringsdækning

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 5 af 10

4. Vandforsyningen svigter

Kontakt det lokale vandværk – alternativt det lokale politi, brandvæsen eller Falck. Oplys, at der mangler vand til levende kyllinger samt det forventede vandbehov pr. time.

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Hejs foderanlægget op.

Overvåg kyllingeflokken, og afliv syge/forkomne kyllinger.

Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Hvis nødvendigt kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 6 af 10

5. Varmeforsyningen svigter

Sørg for, at der opretholdes en vis minimumsventilation.

Kontakt leverandøren af varmeanlægget eller den tilknyttede serviceansvarlige.

Kontakt slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 7 af 10

6. For lav temperatur

Juster sideventiler, så kold luft udefra ikke slår ned på kyllingerne.

Tilfør gradvis mere varme, indtil temperaturen opnår det ønskede niveau.

Kontroller:

- Fyr
- Føler på varmeanlæg
- Kalorifere

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 8 af 10

7. For høj temperatur

Luk for varmetilførslen.

Start forstøver / sprayanlægget.

Start gavlventilatorerne.

Indstil ventilationsanlægget således, at lufthastigheden øges.

Juster sideventilerne, så luften udefra passerer så tæt hen over kyllingerne som muligt.

Vandtrykket øges, således at niplerne afgiver mere vand, når de påvirkes.

Placer om nødvendigt flere luftblandere eller ventilationsenheder forskellige steder rundt om i stalden og helst så lavt over kyllingerne som muligt.

Luk evt. for foderet for at minimere foderoptagelse og dermed næringsstofomsætningen og varmeudskillelsen.

Om nødvendigt påbegyndes aflivning af kyllinger for at nedsætte belægningsgraden.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 9 af 10

8. Fodermangel

Nedsæt kyllingernes aktivitet ved at dæmpe lyset.

Ring til foderleverandøren og få oplyst, hvornår der kan forventes foder.

Evt. restfoder kan fortyndes yderligere med hvede. I et begrænset tidsrum kan der fodres med 100 % hel hvede. Praksis skal aftales med slagteriet.

Husk registrering i fejlrapport.

		Emne: Nødprocedurer for slagtekyllingeproducenter		
Udstedt: 01.01.06	Version: 1	Revideret: -	Godkendt af: Styregruppe	Side 10 af 10

9. Brand

Ring 112 og oplys navn og adresse, samt at der er brand i et kyllingehus. Brug fastnettelefon, hvis det er muligt.

Følg beredskabets anvisninger, der altid skal regnes for gældende i forhold til denne procedure.

Afbryd strømmen, så ventilation og lys lukkes ned. Afbryd evt. hovedforsyningen til gas- eller oliebrændere i stalden.

Aktiver evt. højtrykskøleanlæg.

Tilkald den praktiserende dyrlæge.

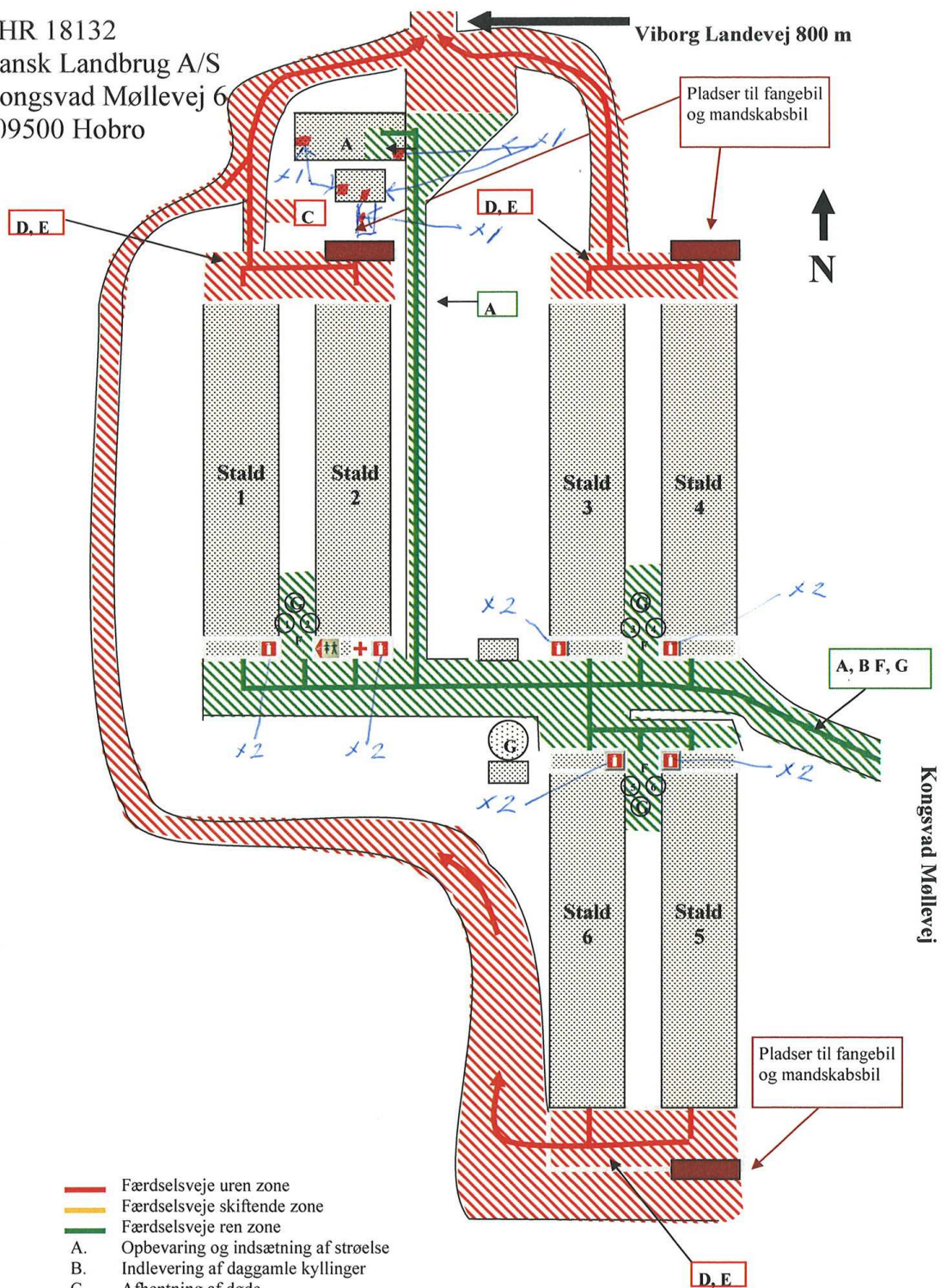
Ring, om nødvendigt, til DAKA for bestilling af ekstra container(e). Såfremt det er uden for DAKA's åbningstid, kontaktes Falck, som herefter kontakter DAKA.

Efter anvisning fra beredskabet assisteres der ved aflivning / evakuering af dyr.

Kontakt slagteriet.

CHR 18132
 Dansk Landbrug A/S
 Kongsvad Møllevej 6
 79500 Hobro

Viborg Landevej 800 m

- ▬ Færdselsveje uren zone
- ▬ Færdselsveje skiftende zone
- ▬ Færdselsveje ren zone
- A. Opbevaring og indsætning af strøelse
- B. Indlevering af daggamle kyllinger
- C. Afhentning af døde
- D. Levering til slagteri
- E. Udkørsel af gødning
- F. Levering og opbevaring af færdigfoder
- G. Levering og opbevaring af hvede
- Toiletfaciliteter til indfangningsmandskab
- Førstehjælpsudstyr
- Ildslukker

Telefonliste

Besætningsejer: 4037 1102

Alarmcentral:

Kontrolcentral	70 33 44 55
Service	70 33 00 00
	www.g4s.dk
	sikring@dk.g4s.com

Falck: 7020 4100

Daka: 7674 5111

Dyrlæge: **J.A.** 2277 8599

Fødevareregion: 9878 1001

Slagteri: 7211 5555

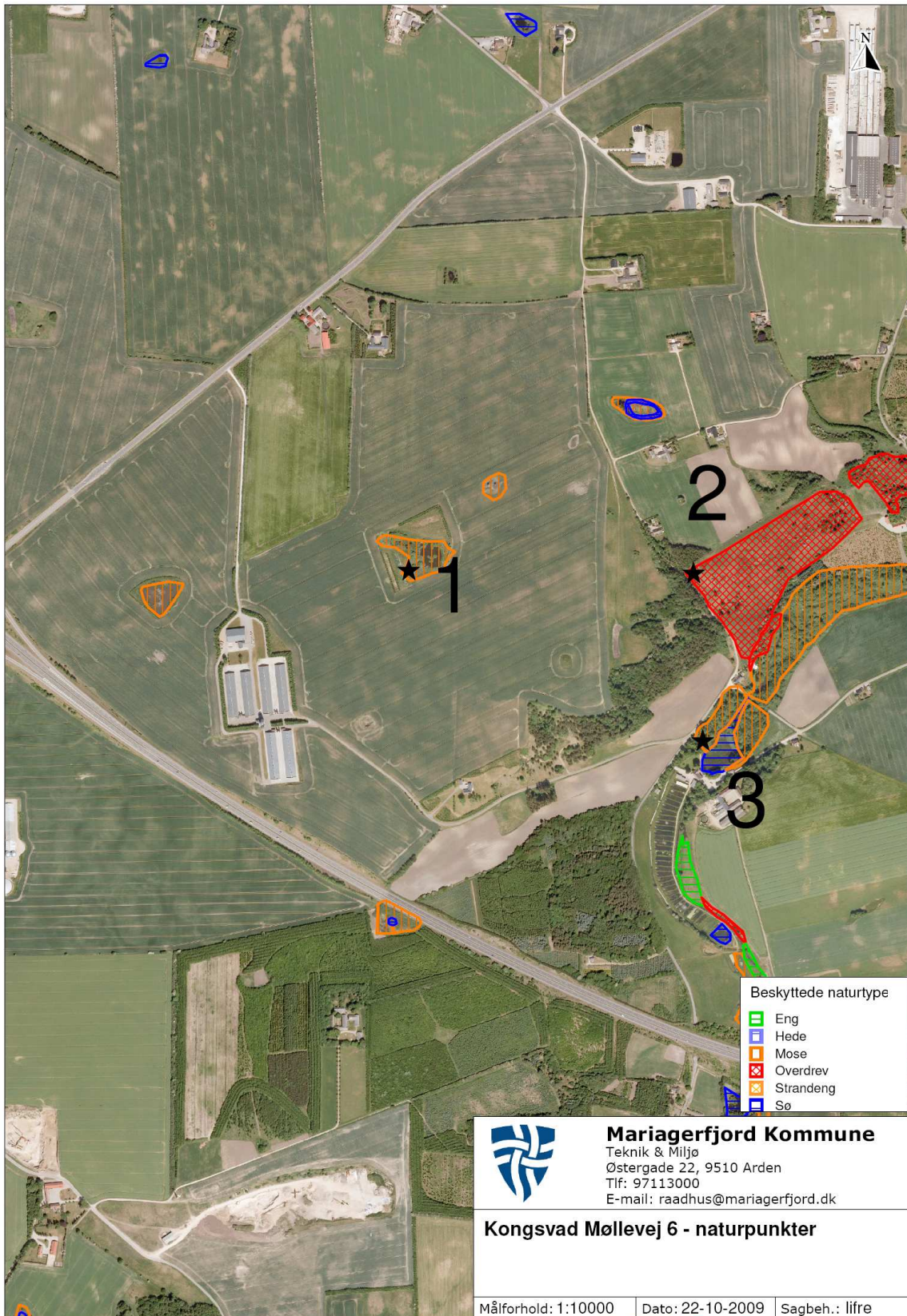
Rugeri: 9898 1544

Foderfirma: 6382 8486

Elektriker: 4010 4992

VVS: 9852 2530 d. 20442530

Bilag 5 Naturpunkter

Bilag 6 Internationale naturområder

Bilag 7 §3 oversigtskort

Mariagerfjord KOMMUNE

Naturbeskyttelsesloven
En række naturtyper er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, der trådte i kraft i 1992. Det er forbudt at foretage ændringer i naturarealer, der er større end 2500 m² i sammenhængende areal, i søer over 100 m² og i vandløb, der er udpegede som beskyttede. Sammenhængende områder, bestående af flere naturtyper, er også beskyttede, hvis det samlede areal er mindst 2500 m², og uanset størrelsen på moser og lignende, hvis de grænser op til en sø eller et vandløb, der er beskyttet. Vandløb er beskyttede, hvis de er vist på de kort naturfredningslovens § 43-vandløb, udgivet af Nordjyllands Amt i 1993. Sten- og jorddiger er beskyttede af museumslovens § 29a. Der er særlige regler for § 3-arealer i byzone- og sommerhusområder, skove og arealer med tilskudsordninger.

Naturtyper omfattet af § 3
Heder er tørre og næringsfattige arealer, ofte bevokset med Hedelyng, Røveling og andre dværgbuske samt græsser. Overdrev er udyrkede torbundsarealer, til kuperede og med vedvarende græs og åben ulevegetation. Der findes ofte spredte læn og buske, der kan udvikle sig til krat. Strandenge og -rørsumpe er våde til tørre enge ved kysterne. Den del af engene, der ligger yderst mod kysten er saltpåvirket med salttællende planter. Moser har en gennemsnitlig høj vandstand og et ferskvandspåvirket, naturligt plantedække af urter, buske og træer. Moser vil oftest have dannet torv. Ferske enge findes på relativt lavtliggende og fugtige arealer. Enge er oftest med lav plantevækst, domineret af græsser og flerårige urter. Naturenge omlægges sjældent eller aldrig og modtager normalt ikke gødskning. Kulturenge omlægges med 7-10 års mellemrum og modtager oftest gødskning har få arter, ofte primært kulturgræsser. Søer er både naturlige og helt eller delvist kunstige vandhuller og damme. Vandløb der er beskyttede kan være både naturlige eller kunstige.

Registrering af § 3
Efter naturbeskyttelseslovens ikrafttrædelse i 1992 udførte amtene en registrering af de beskyttede naturtyper. Disse registreringer var primært baseret på tolkning af luftfotos fra 1992. Registreringen er en løbende proces og er siden blevet udbygget og kvalitetssikret gennem feltbesigtigelser. Der kan dog være medtaget arealer, som ikke er omfattet af beskyttelsen, og der kan findes arealer der er beskyttede, men som ikke er medtaget i registreringerne. Naturen ændre sig hele tiden, og arealer kan endvidere vokse sig ind i eller ud af beskyttelse. § 3-registreringen er vejledende. Det er altid det konkrete forhold i marken, der afgør om et areal er beskyttet. Der er lodsejers/brugers ansvar at være opmærksom på arealernes status og spørge kommunen hvis man er i tvivl. Registrering af beskyttede naturtyper og sten- og jorddiger kan ses på (www.miljoportal.dk).

Naturbeskyttelsens betydning for lodsejeren
På § 3 arealer kan ejeren fortsat benytte jorden som før 1992 med mindre den i tiden efter 1992 fra indfunderet sig en mere ekstensiv drift på arealet, da er det denne drift der danner grundlag for hvordan arealet kan benyttes. Landbrugsdriften på beskyttede arealer må ikke intensiveres, og følgende indgrib er f.eks. ikke lovlige:

- opdykning

- tilplantning
- opfyldning
- ændret dræningsforhold
- etablering af andeopdræt og udsæbning af ænder
- gravning af vandhuller
- forøget gødskning og sprøjtning

Ønske om ændringer af et beskyttet naturareal kræver en dispensation. Der kan kun i særlige tilfælde gives dispensation. Skriftlig ansøgning om dispensation skal sendes til:

Mariagerfjord Kommune
Natur og Grundvand
Østergade 22
9510 Arden

En indledende telefonisk kontakt til kommunen vil ofte være nyttig 87 11 30 00.

Internationale naturbeskyttelsesområder
Natura 2000-områderne er et netværk af naturområder i hele EU, der indeholder særligt værdifuld natur. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rastesteder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Natura 2000-områdemekanik ses på (www.miljoportal.dk).

Anmeldelsesordningen
I naturbeskyttelsesloven er der indført en anmeldelsesordning § 19b, hvorefter bestemte former for driftsændringer eller aktiviteter i Natura 2000-områder kræver en forudgående anmeldelse til enten Skov- og Naturstyrelsen (skovbevoksede fredskovsarealer) eller kommunen (andre arealer). De driftsændringer eller aktiviteter, der skal anmeldes, er aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse eller lignende, men som kan være til skade for værdifuld natur i Natura 2000-områderne. Anmeldelige aktiviteter er f.eks. ændring af græssningsryk og ændring af tilstanden på naturarealer, der er for små til at være omfattet af lovens § 3. Læs mere om anmeldelige aktiviteter på (www.blst.dk/Natura2000). Anmeldelse skal ske inden aktiviteten sættes i gang, for at myndighederne kan vurdere, om den ønskede driftsændring eller aktivitet kan påvirke arter og naturtyper negativt. Er du i tvivl om en aktivitet er anmeldelig, så henvend dig til kommunen.

Jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur
I 2004 trådte lov om drift af landbrugsjorden i kraft. Lovens formål er at fremme en bæredygtig udvikling af driften af landbrugsjorden ved at forene hensyn til bevaring af produktionsgrundlaget og bevaring af natur, miljø og landskabelige værdier. Den efterfølgende bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur udmønter dele af lov om drift af landbrugsjorden i kraft. Bekendtgørelsen indfører bl.a.

- en pligt til regelmæssigt at rydde opvækst af vedplanter, som måtte være etableret siden 2004 på lysåbne landbrugsarealer, herunder heder, overdrev og enge.
- en mulighed for, at landbrugsjord kan udpeges til natur, herunder skov, og således ikke nødvendigvis skal indgå i omdriften.
- en mulighed for at anmelde sådanne udlæg mhp. evt. senere at lade arealerne indgå i omdriften igen senere.

Reglerne supplerer en række eksisterende regler om anvendelse af landbrugsarealer. Her tænkes især på naturbeskyttelseslovens regler om beskyttede naturtyper (§ 3), beskyttelseslinjer og Natura 2000-områder, som fortsat gælder og skal tages i betragtning i forbindelse med drift af landbrugsjord.

Journalnr:
09.17.18-P19-8-09

Sagsbehandler:
Lise Frederiksen

Dato:
22. oktober 2009

Mariagerfjord KOMMUNE

Beskyttede vandløb

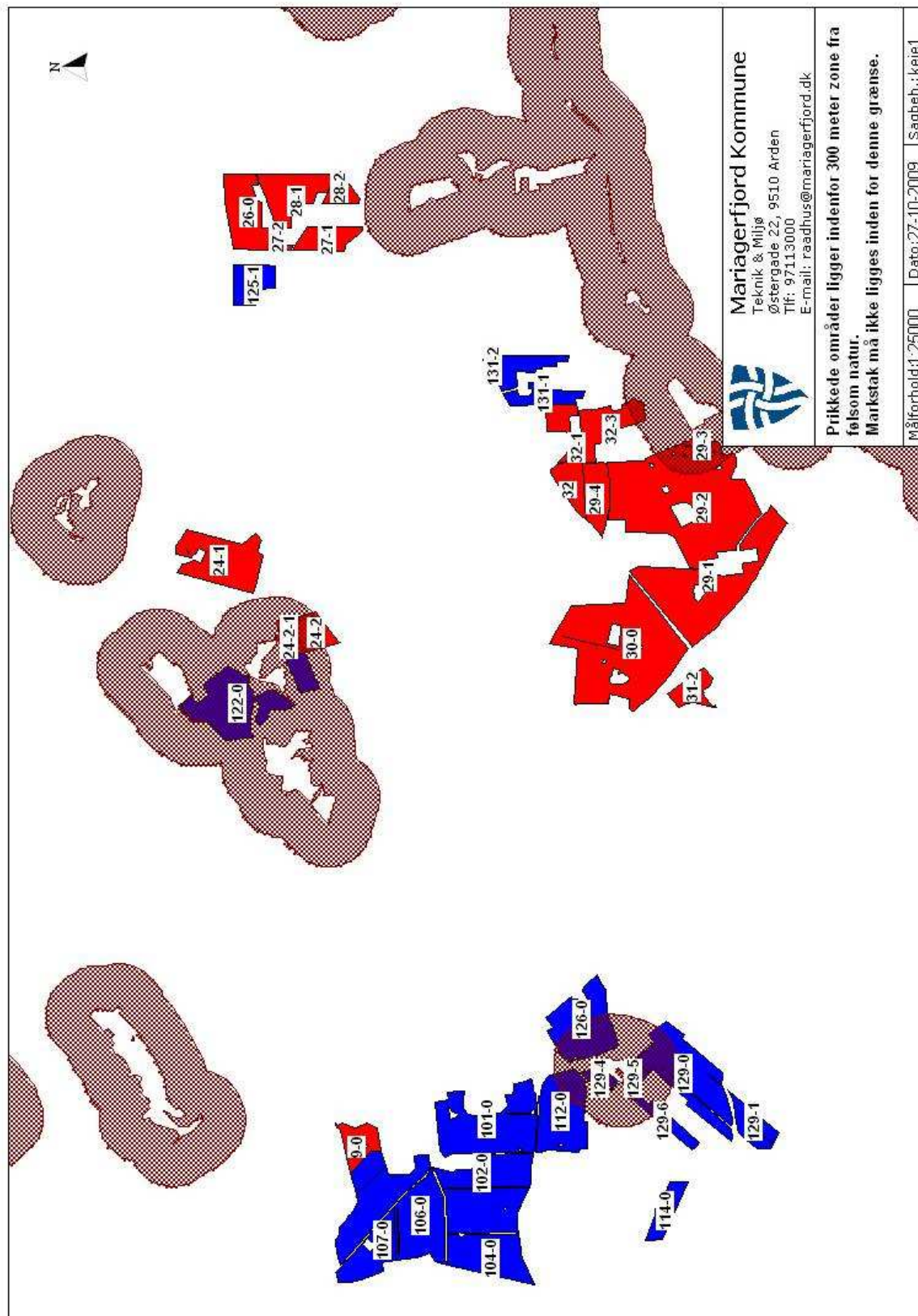
Beskyttede sten- og jorddiger

Natura 2000 omr.

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng

Bilag 8 300 meter zone om følsom natur

Bilag 9. Afgørelse NMK-135-00006 fra Natur- og Miljøklagenævnet

NATUR- OG
MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

20. juni 2012 · J.nr.: NMK-135-00006 (tidl. MKN-130-00733) · Ref.: MELBA/CEVON

AFGØRELSE

i sag om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro.

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 39, jf. § 41 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 21. december 2009 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro med følgende ændringer:

Vilkår 13 ændres til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Mariagerfjord Kommune har den 21. december 2009 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro.

Afgørelsen er påklaget til Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, lokal afd. Mariagerfjord (DN). Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

DN har særligt anført, at Mariagerfjord Kommune ikke har benyttet alle husdyrbruglovens og habitatdirektivets muligheder for at ændre vilkårene for husdyrproduktionen med henblik på at nedsætte virksomhedens store kvælstof- og ammoniakforurening af omgivelserne til et niveau, der er acceptabelt med de i dag gældende miljøkrav og kendte virkninger af forureningen samt de i dag tilgængelige afværgeforanstaltninger. DN er således af den opfattelse at revurderingen i princippet bør foretages efter samme principper, som hvis der var tale om en førstegangsgodkendelse, idet det afgørende må være de gældende miljøkrav på revurderingstidspunktet.

Sagens oplysninger

Den godkendte produktion

Husdyrbrugets tidligere miljøgodkendelse er meddelt den 3. november 1992 efter miljøbeskyttelseslovens 33⁴, hvor den tilladte produktion var 1.250.000 slagtekyllinger, svarende til 500 dyreenheder (DE). I en afgørelse af 23. september 2009 har Mariagerfjord Kommune fastslået, at det tilladte dyrehold på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro på baggrund af slagterifregninger og gødningsregnskaber fra 2006-2008 er 1.432.600 stk. producerede kyllinger, afgangsalder mellem 32-45 dage. Den årlige produktion er således 494 DE efter den dagældede dyreenhedsberegning, svarende til 651 DE efter den nugældende beregning.

Kommunen har den 21. december 2009 meddelt revurdering af miljøgodkendelsen af den ovennævnte tilladte slagtekyllingeproduktion. Revurderingens vilkår er meddelt som påbud med hjemmel i 39, jf. § 41, der ikke tillægges retsbeskyttelse.

Kommunen har vurderet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, og at husdyrbruget kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Kommunen har i revurderingen anført, at produktionen foregår i 6 kyllingehuse, hvor der benyttes strøelse på hele gulvarealet. Stald 1 og 2 blev opført og taget i brug i 1991-92. Stald 3 og 4 blev opført og taget i brug i 1993-94, og stald 5 og 6 blev opført og taget i brug i 1998.

Kommunen har anført følgende om årsproduktionen i vilkår 7 og 8 i revurderingen:

³ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010

⁴ Nu lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

"7) Ejendommen har tilladelse til en produktion på **494 dyreenheder (DE)** udregnet ud fra "Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Bilag 1 "Bilag 1A". Efter 1. august 2010 svarer det til **651 DE** jf. samme bekendtgørelse bilag 2. Der er tilladelse til i alt **1.432.600 stk. producerede slagtekyllinger ved 40 dages produktionstid**. Inden for dette produktionsniveau tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem **32- 45 dage**, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 494 DE. Antal stipladser bliver medfølgende for 40 dages kyllinger 32.560 pr hus/år, og antal rotationer er 7,33/år. Stipladser og rotationer vil dog være varierende ved varierende produktionstid.

8) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året."

I forhold til bedste tilgængelige teknik og ammoniakemission har kommunen vurderet følgende:

" Kravene for ammoniakemission er overholdt, da der ikke sker ændringer eller udvidelser og BAT niveauet er opfyldt med benyttelse af BAT staldtype. Ammoniaktabet fra fjerkræproduktionen på Kongsvad Møllevvej 6 til omgivelserne er beregnet til at være 16.274 kg N/år fra stalde og 4188 kgN fra markstakken."

Kommunen har for at begrænse ammoniakemissionen fastsat vilkår 13, der er meddelt som påbud:

"13) 15% af dybstrøelsen skal pløjes direkte ned i marken."

Nye oplysninger i forbindelse med behandlingen af sagen

Nævnet har den 24. april 2012 kontaktet ansøgers konsulent med henblik på, at konsulenten skulle nedbringe ammoniakemissionen og fosforudskillelsen, således at husdyrbruget lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for eksisterende stalde opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ansøgers konsulent har i mail af 25. maj 2012 tilpasset ansøgningen efter tilsagn fra ansøger, idet konsulenten har beregnet, at reduktionen af ammoniakemissionen fra ejendommen opnås ved at ændre andelen af gødning fra 15 % til 31 %, der bringes direkte ud på jorden og pløjes ned. Ansøgers konsulent har derudover accepteret en fastsættelse af det maksimale fosforindhold i fuldfoder efter tilsagn fra ansøger.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger om retsgrundlaget

Efter husdyrbruglovens § 103, stk. 3, gælder reglerne i loven og regler udstedt i medfør af loven på bestående husdyrbrug, som er omfattet af en miljøgodkendelse efter § 33 eller påbud efter § 41, jf. § 41 a og § 41 b, i lov om miljøbeskyttelse. Husdyrbrugloven finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor kommunalbestyrelsen finder grundlag for at revurdere husdyrbrugets godkendelse. Det er alle reglerne i loven og regler udstedt i medfør af denne, der finder anvendelse i forbindelse med revurdering efter miljøbeskyttelseslovens § 41 a og § 41 b, medmindre disse bestemmer andet.

Det følger af husdyrbruglovens § 41, stk. 1, at tilsynsmyndigheden først kan ændre vilkårene i en godkendelse efter §§ 11, 12 eller 16 ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift, jf. § 39, når

der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen. Efter § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen⁵, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 2, skal godkendelser omfattet af § 11, § 12 og § 16 i husdyrbrugloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Tilsynsmyndigheden skal foretage den første af disse regelmæssige revurderinger, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor virksomheden første gang blev godkendt, jf. husdyrbruglovens § 41, stk. 3.

Af husdyrbruglovens § 41, stk. 3, fremgår, at tilsynsmyndigheden skal meddele påbud eller forbud efter § 39 i de tilfælde, som er nævnt i § 40, stk. 2. Af lovens § 40, stk. 2, fremgår, at påbud eller forbud mod fortsat drift skal meddeles, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene, jf. husdyrbruglovens § 39, jf. § 41. Som det følger af Miljøklagenævnets afgørelse af 27. oktober 2009, jf. MKN-104-00012⁶, er en revurderingsafgørelse derimod ikke en ny godkendelse-handling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre øget forurening.

I revurderingsafgørelsen skal tidspunktet for den næste regelmæssige revurdering fastsættes, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17, stk. 3.

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8, stk. 6⁷. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3⁸, ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Indgreb i en sådan virksomhed skal ske i medfør af direktivets artikel 6, stk. 2, der er gennemført i naturbeskyttelseslovens kap. 2 a. Indgreb i eksisterende virksomhed efter disse bestemmelser udløser billighedserstatning.

⁵ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

⁶ <http://www2.mkn.dk/afgfradec97/104-00012.htm>

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

⁸ Rådets direktiv nr. 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EF-habitatdirektivet)

Heller ikke godkendelsesbekendtgørelsen giver hjemmel til at bestemme, at bekendtgørelsens såkaldte beskyttelsesniveau, jf. §§ 9-11 og bilag 3 og 4, skal gælde i revurderingssager. Krav i forbindelse med revurdering af hensyn til den omkringliggende natur skal derfor udelukkende gennemføres i overensstemmelse med princippet om BAT.

Påbud – ud over, hvad der følger af BAT - skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. husdyrbruglovens § 40, stk. 2. Et sådant påbud kan også meddeles indenfor retsbeskyttelsesperioden, dog kun til husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12.

Reglerne i husdyrbruglovens § 16 gælder i princippet også for revurderingsafgørelser. Lovens § 16 angår imidlertid udelukkende arealer, der skal indgå i godkendelser efter §§ 11 og 12, jf. stk. 2. Bestemmelsen angår altså i udgangspunktet ikke arealer, der anvendes til udbringning af husdyrgødning fra et husdyrbrug godkendt efter miljøbeskyttelseslovens kap. 5.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Som det fremgår af husdyrbruglovens § 40, stk. 2, jf. § 41, stk. 3, kan der stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for husdyrbrug med konventionel produktion af slagtekyllinger⁹ ved anvendelse af BAT fremgår følgende om deres anvendelse i revurderingssager:

"Ændringer i BAT er en central del af revurderingen.

De vejledende emissionsgrænseværdier kan indgå som et vurderingselement, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om der er sket ændringer i BAT, som kan begrunde, at der meddeles påbud. Dette gælder både i de situationer, hvor kommunalbestyrelsen har pligt til at meddele påbud (det i husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, nr. 4 nævnte tilfælde) og de situationer, hvor kommunalbestyrelsen kan meddele påbud på grund af ændringer i BAT. Særligt i sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen også inddrage proportionalitetsprincippet – der skal være et rimeligt forhold mellem den miljøeffekt, som kan opnås på grund af ændringer i BAT, og de økonomiske omkostninger, som dette medfører."

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Anvendelsen af BAT

Som det fremgår af ovenstående gennemgang af retsgrundlaget, skal der i forbindelse med en afgørelse om revurdering navnlig tages stilling til, om husdyrbruget fortsat begrænser forureningen mest muligt under anvendelse af BAT. I denne vurdering indgår, om husdyrbruget begrænser ammoniak-

⁹ http://www.mst.dk/NR/ronlyres/7543FF3A-430F-410C-ABD1-CDEF121B5F69/0/BATEmissionsgrænser_slagtekyllinger_endelig_maj2011.pdf.

emissionen mest muligt under hensyn til, hvad der er teknisk og økonomisk muligt at gennemføre i husdyrbrugets staldanlæg.

I vurderingen heraf kan Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår indgå. Natur- og Miljøklagenævnet har ud fra det relevante standardvilkår for slagtekyllinger beregnet den vejledende emissionsgrænseværdi for anlægget til maksimalt ca. 22.778 kg N/år og 11.244 kg P år. Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet efter de nye normtal gældende for det nye IT-ansøgningssystem fra 2011. Projekttilpasninger er ligeledes sket i ansøgningsskema efter det nye beregningsgrundlag.

Ansøger har under sagens behandling i Natur- og Miljøklagenævnet tilkendegivet at ville foretage ændringer i det ansøgte projekt ved at ændre andelen af gødning fra 15% til 31%, der bringes direkte ud på jorden og pløjes ned, og ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i fuldfoder afhængig af kyllingealder i henhold til Miljøstyrelsens teknologiblad af 17. maj 2011 om fosforindhold i slagtekyllingefoder¹⁰.

Efter nævnets beregninger, vil det ansøgte projekt med ændringen om direkte udbringning af gødning og nedpløjning medføre en faktisk ammoniakemission fra det samlede anlæg på i alt 22.770 kg N/år.

Idet den faktiske ammoniakemission herefter ikke overskrider den vejledende emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg, finder nævnet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning, at det ansøgte projekt med den af ansøger tilkendegivne ændring overholder husdyrbruglovens krav om at begrænse ammoniakemissionen fra staldanlæggene ved anvendelse af BAT.

I forhold til fosforudskillelsen finder nævnet, at husdyrbruget lever op til BAT ved at fastsætte det maksimale fosforindhold i slagtekyllingefuldfoderet afhængig af kyllingealderen, som fastsat i ovennævnte teknologiblad af 17. maj 2011. De anvendte normtal er 2011/2012.

Natur- og Miljøklagenævnet fastsætter herefter som vilkår, der meddeles som påbud i revurderingen, at ansøger skal indføre projekttilpasningerne, jf. godkendelsesbekendtgørelsen § 17, stk. 3, og husdyrbruglovens § 39 og § 41, stk. 3. Vilkår 13 og 23 ændres i overensstemmelse hermed.

I forhold til DN's klage om, at revurdering skal foretages som var det en førstegangsgodkendelse, henvises der til ovenstående gennemgang af retsgrundlaget. Som det fremgår heraf, er revurdering ikke en godkendeshandling, og kommunens revurdering skal således ikke udarbejdes som var der tale om en ny miljøgodkendelse, der meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 12. Kommunen er heller ikke forpligtet til at foretage en habitatvurdering i forbindelse med revurderingen, da habitatdirektivet ikke finder anvendelse på eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Nævnet kan herefter ikke give DN medhold i klagen.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Mariagerfjord Kommunes afgørelse af 21. december 2009 om revurdering af kyllingeproduktionen på ejendommen Kongsvad Møllevej 6 i Hobro med følgende ændringer:

¹⁰ <http://www.mst.dk/NR/Fosforindholdislagtekyllingefoder.pdf>

Vilkår 13 ændres til et påbud om:

"Andelen af dybstrøelse, der udbringes direkte på husdyrbrugets arealer (*sort jord*) fra staldafsnit med slagtekyllinger, skal som minimum være 31 %.

Egenkontrol

Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:

- Fra hvilke staldafsnit dybstrøelse udbringes direkte, herunder mængderne (kg N eller gødning)
- Tidspunkter for direkte udbringning af dybstrøelse
- På hvilke arealer den direkte udbringning af dybstrøelse er foretaget.

For den del af dybstrøelsen, som placeres i markstakke, skal følgende registreres i logbogen:

- Mængder af dybstrøelse (kg N eller gødning), som opbevares i markstakke
- Tidspunkter for placering af dybstrøelse i markstakke
- Tidspunkter for udbringning af dybstrøelse fra markstakke.

Faktura fra maskinstation eller internt regnskab fra markdriftsfællesskab, hvoraf husdyrbrugets udbringningsarealer fremgår, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende."

Vilkår 23 ændres til et påbud om:

Fosforindholdet i fuldfoder må i gennemsnit over en treårig periode maksimalt være følgende totalniveau for fosfor afhængig af kyllingealder

Alder, dage	Fosfor, gram pr. kg foder
30	6,0
32	5,9
35	5,8
40	5,7
45	5,7

Egenkontrolvilkår:

1. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg fuldfoder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i minimum fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
2. Dokumentation for aktuel produktion skal foreligge. Der skal foreligge en opgørelse over producerede hold/år, indkøbt foder og antal slagtede dyr.
3. Foderets gennemsnitlige indhold af fosfor kan beregnes ud fra forbrug af de anvendte foderblandinger og eventuel forbrug af hvede.
4. Foderoplysninger ligger elektronisk i foderleverandørs database. Foderfabrikkernes blandeforskrifter registreres i forbindelse med leverancerne af foder til det aktuelle hold.
5. Der skal som minimum være én blandeforskrift/deklaration for hver anvendt fasefoder.
6. Der foreligger et foderprogram, hvor den aktuelle hvedetilsætning er beskrevet. Hvedens indhold af næringsstoffer kan dokumenteres ved landsgennemsnit, eller ved analyse af egen hvede.

Hanne Marie Motzfeldt
Specialkonsulent

/

Cecilie Vonge Ottosen
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Mariagerfjord Kommune, raadhus@mariaagerfjord.dk

Carsten Aarup, caa@agrinord.dk

Peter Lindhard Birch, PLB@vfi.dk og barsballe@ds-gruppen.dk

Malene Berg Houbak, mahou@mariaagerfjord.dk